

አንቷን ፓቪሎቭ ቼኾቭ

(1860—1904)

በአዞቭ ባሕር አጠገብ በምትገኝ ታጋንሮግ የምትባል ሥፍራ በ1860 ተወለደ ። አባቱ በአንዲት አነስተኛ ሱቅ ልዩ ልዩ ሸቀጦችን እየቸረቸረ ለመተዳደር የሚሞክር ቢሆንም፣ እምብዛም የተሳካ ለትነጋዴ አልነበረም። ቼኾቭ፣ ደስተኛና ንቁ በሆነ ቤተሰብ ውስጥ በማደጉ፣ የጎሳ ጎሳ ለጸ

ፋቸው ቀልድ-አዘል ድርሰቶችና ኮሚዲዎች መዋጣት ረድቶታል ይባላል ። ከዚህም ሌላ የቼኾቭ ሦስት ሠዓሊዎች ወንድሞች የነበሩት ሲሆን፣ ይህም የኪነ-ታዊ ምናቡን አድማስ ለማስፋትና ከልጅነት አንሥቶ ሥር የሰደደ የኪነ-ትጭር ለማዳበር እንደ ረዳው ይገመታል ።

ቼኾቭ የቅድመ ኮሌጅ ትምህርቱን አጠናቆ ወደ ሞስኮ ዩኒቨርሲቲ ከገባ በኋላ፣ ሕክምና በማጥናት በዶክተርነት ተመረቀ ። ይሁን እንጂ፣ የልቡ ትርታ ሥነ ጽሑፍ በመሆኑ፣ በሕክምናው ዘርፍ ለጥቂት ጊዜ ብቻ ካገለገለ በኋላ፣ ይህን የሠለጠነበትን ሙያ እርግፍ አድርጎ በመተው

ሙሉ ጊዜና ጉልበቱን ለኪነ ጥበብ መሥዋዕት ለማድረግ ብዕሩን አነሣ ። አንቷን ቼኾቭ ለሥነ ጽሑፍ የነበረው ፍቅርና አክብሮት እጅግ ከፍተኛና አብሮት ያደገ በመሆኑ፣ ገና በትምህርት ቤት ሳለ፣ ለወንድሞቹ ይጽፋቸው በነበሩት ደብዳቤዎች ግርጌ፣ የሦስቱን ዕውቅ የብዕር ሰዎች ስም በማያያዝ፣ “ ሼለር ሼክስፒርቪች ገተ ” እያለ ይፈርም እንደ ነበር ተጽፏል ።

ቼኾቭ የሥነ ጽሑፍ ሙያውን የጀመረው፣ ‘ለኮሚክ’ ጋዜጦችና መጽሔቶች አሥቂኝ ታሪኮችን እያዘጋጀ በማቅረብ ሲሆን፣ እነዚህን ታሪኮች አጠቃልሎ የያዘው መጽሐፍ ታትሞ ከወጣ በኋላ፣ በሕዝብ ዘንድ ለመታወቅ ከመብቃቱ ሌላ የቀልድና የጨዋታ ጽሑፎቹን ትቶ፣ ዛሬ የምናውቃቸውን የበሰሉ ሥራዎቹን በማዘጋጀት ላይ አተኮረ ። በዚህም መሠረት፣ የሕዝቡን ጉስቆልናና ትግል፣ እንዲሁም የረጅም ዘመን ወግና ባህል ቀላል በሆኑ ዘዴዎች የሚያሳዩ በርካታ አጫጭር ታሪኮችና ድራማዎችን ለማቅረብ በቅቷል ። በይበልጥ ደግሞ በድራማ ረገድ የነበረው ተስጥእ፣ ታላላቅ ከሚባሉት ዘመናዊ ጸሐፊ ተውኔቶች ጉን የሚያሰልፈው ሲሆን በተለይም፣ “ አጎት ቫንያ ” “ ሦስት እገትማማኞች ” እና “ የባሕር አሞራ ” የተሠኙት ተውኔቶች ዛሬም በመላው ዓለም ተወዳጅ ከመሆናቸው ሌላ፣ በያገሩ ቋንቋና መድረክ በመቅረብ ላይ የሚገኙ ሕያው ሥራዎች ናቸው ።

ለዘመናዊ ድራማ ዕድገት፣ በቀላሉ የማይገመት አስተዋጽኦ ያበረከተውና፣ ጥልቅ መልእክት ያላቸው ጠንካራ አጫጭር ድርሰቶችን በመጻፍም በኩል ለሩሲያና ለዓለም ሥነ ጽሑፍ ባለውለታ የሚባለው፣ ይህ የቀለም ሰው ጨዋታና ቀልድ የሚያዘወትር፣ ከማንም ጋር በቀላሉ የሚግባባና ለማይረቡ ነገሮች የማይጨነቅ፣ መብለጥለጥ

የማይወድ ተራ ሰው ነበር ። በመሆኑም ነው ጉርኪይ አንድ ጊዜ ስለረሱ ሲጽፍ ፡ “ ቼኾቭ በጣም ተራ ሰው ነበር ። ተራ ፡ ቀላል ፡ እውነትና ቀጥታ የሆኑ ነገሮችን ሁሉ የሚወድቅን ሰው ነበር ። ዐልፎ ተርፎም ሰዎች ሁሉ እንደረሱ እንዲሆኑ የሚያደርግበትም የራሱ የሆነ ልዩ መንገድ ነበረው ” በማለት አስተያየት የሰነዘረው ።

አንቷን ቼኾቭ ፡ በ1901 የሩሲያ ታዋቂ ተዋናይት የነበረችውንና በድራማዎቹ ሁሉ በመሪ ሚናዎች የተሳተፈችውን አልጋ ክኒፐርን አግብቶ ትዳር ከመሠረተ ከሦስት ዓመታት በኋላ ፡ ባደረበት የሳንባ በሽታ ጠንቅ በ1904 በጀርመን አገር ዐረፈ ።

በሽለቆው መኻል

ኡክሊየቮ በሽለቆ መኻል የተወተፈች መንደር ናት ። ራቅ ብሎ ከሚገኘው የባቡር ጣቢያና አውራ ጉዳናው ላይ ሆነው ሲመለከቱ የሚታይ ነገር ቢኖር ፡ የቤተክርስቲያኑ ጉልላትና የጥጥ ማባዘቻዎቹ ጢስ መውጫዎች ብቻ ናቸው ። ማዶ ማዶውን የሚያልፉ መንገደኞች ባሻገር የሚያዩዋት መንደር ማን እንደምትሠኝ ሲጠይቁ የሚሰጣቸው መልስ ፡ “ አንድ ጊዜ አንድ ሰው ሞቶ ቀብሩ እየተፈጸመ ሳለ ፡ የቤተክርስቲያኑ ገበዝ ከዓሣ ዕንቁላል የተሠራውን ‘ካቪያር’ * የተባለ የለቀስተኛ ምግብ ለብቻቸው የበሉበት ሥፍራ ነው ” የሚል ነበር ።

ታሪኩ እንደዚህ ነው ። የመንደሯ የእህል ወፍጮ ባለቤት ለሆነው ኩስትየኩቭ የሚባል ከበርቴ የሚዛመድ ሰው ይሞትና ፡ ቀብሩ በሚፈጸምበት ወቅት የሽማግሌው ገበዝ ዐይኖች ለለቀስተኛው ተብሎ ከተዘጋጁት የተለያዩ ጣፋጭ ምግቦች መካከል በገንቦ በተቀመጠው ካቪያር ላይ ያርፋሉ ። ያለ ምንም ማመንታት ያን ከዓሣ ዕንቁላል የተሠራ ምግብ ይያያዙታል ። በሥፍራው የተሰበሰቡት ሰዎች ቢገቡላቸው ፡ ቢገቡላቸው ፡ በልብሳቸው እጅጊ ጎተት ቢያደርጓቸው ገበዙ ግን ወይ ፍንክች ! አንዱንም ነገራ ሳይሉ ምግቡን በመስገብገብ መብላታቸውን ይቀ

* ካቪያር ፡ ከትልልቅ ዓሣዎች በተለይም ስተርጅን ከሚባሉው ዓሣ ዕንቁላል የሚሠራ ጣፋጭ ምግብ ነው ።

ጥላሎ = እንዲያም ብለው እንስራው ውስጥ የነበረውን አራት ነጥር የሚሆን ካቪያር ምናምኒት ሳያስተርፉ ያሚጥሙታል ።

በእርግጥ ድርጊቱ ከተፈጸመ አያሌ ዓመታት ዐልፈዋል ። ገበዙም ከሞቱ ቆይቷል ። ግን የዚያን ፅላቱን ሁኔታ መንደርተኛው ሊረሳው አልቻለም ። ልክ ትናንት እንደ ተፈጸመ አድርጎ ያስታውሰዋል ። የኡክሌየቮ መንደር አዘውትሮ አዲስ ነገር ስለ ማይታይባት ፣ ነጋም ጠባያው የተለመደ እደዳቢ ኑሮ ስለሚገፋባት ይሁን ፣ ወይም ይህ ከዐሥር ዓመታት በፊት የተፈጸመ እዚህ ግባ የማይባል ድርጊት ከምንም ነገር ይበልጥ የመንደርተኛውን ልብ ስለነካው ፣ ተለይቶ ባይታወቅም የኡክሌየቮ መንደር ስም ሲነሣ አብሮ የሚወሳው ይኸው የገበዙና የካቪያር ጉዳይ ነበር ።

በመንደሩ ሰዎች ዘንድ ትኩሳት ፣ በየቦታው ደግሞ ጭቃ ከዓመት እስከ ዓመት ጠፍቶ አያውቅም ። በበጋው ወቅት ሳይቀር ፣ በተለይ ትልልቅ ዛፎች ጥላቸውን በሚያነጥፉበት በየመኖሪያ ቤቶቹ አጥር ጥግ እንደ ረግረግ ያለ ወልቅ ማየት የተለመደ ነው። ከፋብሪካው የሚወጣው ቆሻሻ ቅርናትና በጥጥ ማባዘቻዎቹ ውስጥ የሚገለገሉበት አሲቲክ አሲድ ሽታ ከመንደሩ አየር ተለይቶ አያውቅም ። ወጣ ብሎ የተተከሉት ሦስቱ የጥጥ ማባዘቻዎችና የቆዳ ማልፊያው ፋብሪካ መጠናቸው አነስተኛ በመሆኑ ፣ ሁሉም በአንድነት ተጣምረው ከአራት መቶ ሠራተኛ በላይ የመቅጠር ዐቅም የላቸውም ። ከቆዳ ማልፊያው የሚወጣው ቆሻሻና እጣቢ የወንዙን ውሃ እያጣማ መስኮቹንም ስለሚወክላቸው ፣ የአካባቢው ከቦቶች ዘወትር በቁርባ በሽታ ይሠቃያሉ ። በዚህ ሳቢያ የቆዳ ማልፊያው እንዲዘጋ ትእዛዝ ተሰጥቶም ነበር ። ግን ውስጥ ውስጡን ክመሥራት ያገደው የለም ። የአካባቢው ፖሊስ ሹምና የወረዳው ጤና

መኮንን በየው ሊያንዳንዳቸው ዐሥር ዐሥር ፋብራ ስለሚከፈላቸው ፣ የፋብሪካውን ሥራ መቀጠል እያዩ እንዳላየ ዝም ብለዋል ።

በኡክሌየቮ መንደር ውስጥ ከጡብ ተሠርተው የቆዳ ቆር ክፍን ያላቸው ቤቶች ሁለት ብቻ ናቸው ። አንደኛው የወረዳው አስተዳደር ጽ/ቤት ያለበት ሲሆን ፣ ሁለተኛውና ከቤተክርስቲያኑ ባሻገር ተኩፍሶ የሚታየው ባለሁለት ፎቅ ሕንፃ ደግሞ የግሪጎሪ ፔትሮቪች ጊቡኪን ንብረት ነው ።

ግሪጎሪ ፔትሮቪች፣ አንድ የምግብ ሸቀጣ ሸቀጥ ሱቅ አለው ። የምግቡ ሸቀጥ ለይስሙላና ለሽፋን ያህል እንጂ ዋናው ንግዱ ግን ሌላ ነበር ። ሾድካ ፣ ቁም ኩብት ፣ ቆዳ ፣ እህል ፣ ዓሣማ . . . ብቻ ተሸጦ ገንዘብ የሚያስገኝ ይሁን እንጂ ፣ በዚያ ሱቅ ውስጥ ከፀሐይ በታች የማይሸጥ ፣ የማይሸቀጥ ነገር የለም ለማለት ይቻላል ። ለምሳሌ “ ማግጊ ” የምትባለው ወፍ ላባ በውጭ አገር በጣም ተፈላጊ ሆኖ በነበረበት ጊዜ ፣ ግሪጎሪ ፔትሮቪች ሁለቱን ላባዎች በሠላሳ ከግጥ ይቸረቸር ነበር ። በዚህ ላይ ሳንቃ ይገዛል ፤ ግን ዘብ በወለድ ያበድራል ። በደፈናው ግሪጎሪ ፔትሮቪች ዕረፍት ብሎ ነገር የሚያውቅ ፣ ገንዘብ የሚያገኝበትን አዲስ ቀዳዳ ለመሸንቆርና አንዲት ኩፔክ ለማትረፍ የሚያስችለውን ብልሃት ለመቀየስ የማይታክት ብርቱ አዛውንት ነበር ።

የሁለት ወንድ ልጆች አባትም ነው ። በፖሊስ ሠራዊት ውስጥ የመረጃ ክፍል ባልደረባ ሆኖ የሚያገለግለው አንጋፋው አኒሲም በሥራው የተነሣ በሌላ ሥፍራ ስለሚኖር ፣ ብዙ ጊዜ በአባቱ ቤት አካባቢ አይታይም ። ትንሽ የውስጥ ስቴፋን ግን በንግዱ ሙያ ተሠማርቶ አባቱን ይረዳል ። ብቻ

ጆሮው በመደንቆሩና በሽታ ያጠቃው ለንቋሳ ብጢ በመሆኑ ሥራው እምብዛም የሚያረከና የሚያስተማምን አልነበረም ። ከሱ ይልቅ የደስ ደስ ያላት ሚስቱ አክሲኒያ ቀልጣፋና ንቁ ናት ። በየሰንበቱና የቅዱሳን መታሰቢያ በዓላት በሚከበሩባቸው ቀናት የሴቶች ጌጠኛ ባርኔጣ ማድረግና ገናገላ መያዝ የምታዘወትረው አክሲኒያ ሠርታ የማይደክማት ብርቱ ታታሪ ነበረች ። ወፍ ሲንጫጫ ተነሥታ እስከ ምሽት ሽቅብ ቁልቁል ስትል፣ የቤቱን ሥራ በየመልኩ ስታከናውን ትውላለች ። ከፊት ለፊቷ በኩል ቀሚሷን ወደ ላይ ሰብስባ መቀነቷ ውስጥ ሻጥ በማድረግ ፣ ቁልፎቿን እያቅጨለጨለች ከዋናው ዕቃ ቤት ወደ ምድር ቤቱ መጋዘን ፣ ከምድር ቤቱ መጋዘን ወደ ሱቁ ስትመላለስ በማያያት ጊዜ ፣ አማቷ ግሪጎሪ ፔትሮቪች ልቡ በደስታ ይረካል ። አክሲኒያ በሥራ ተጠምዳ ወዲያ ወዲህ ተፍ ተፍ ስትል በሚያያት ጊዜ ፣ ዐይኖቿ በደስታ ስሜት ረካ ይሉና የሴቶችን ውበት መረዳትና ማድነቅ በማይችሉው ደንቆሮ ልጁ ፋንታ ፣ አክሲኒያን ለትልቅየው ባለማጋባቱ ስለፈረመው ስሕተት በልቡ ክፉኛ ይቆጩዋል ። የአክሲኒያ ባል መሆን የሚገባው አኒሲም ሆኖ ላለ ፣ ከስቴፋን በማጋባቱ ይነደዋል ።

ሽማግሌው ግሪጎሪ ፔትሮቪች ቤተሰባዊ ኦሮን የሚወድ ሰው ነው ። በዓለም ላይ ከቤተሰቡ የሚበልጥበት ነገር የለም ። ለአንጋፋው ልጁና ለምራቱ ደግሞ የተለየ ፍቅር ነበረው ። አክሲኒያ ፣ ስቴፋንን ካገባች በኋላ ፣ የንግድ ሰው መሆኗን ለማስመስከር እምብዛም ጊዜ አልፈጀባትም ። ከሱቁ ደንበኞች መካከል ዱቤ የሚገባቸውንና የማይገባቸውን ለመለየት አዳጋች አልሆነባትም ። የቤቱን ቁልፎች በሙሉ የምትይዘው እሷው ነበረች ። ከእጆቿ ወጥተው አያውቁም፤ ስለማታምነው ለባሏ እንኳን አትሰጠውም ። ፋታ ስታ

ገኝ የሒሳብ ማስለያውን ስንጨት እያንኳኳች ወጪና ገቢውን ትሠራለች ። ደግሞ እንደ ማለፊያ ገበሬ የፈረሰች መኖ መሟላቱንና በሚገባ መያዛቸውን ትከታተላለች ። አክሲኒያ ፍልቅልቅ ናት ። ሣቅና ጨዋታ አይለያትም ። ሽማግሌውም የምትሠራውን አይቶና የምትናገረውን ስምቶ ለርሷ ያለውን አድናቆት ሳይገልጥ የዋለበት ቀን አይታሰብም ።

“ ምራት ይህል ይኛ ናት እንጂ ! ጎሽ የኔ ቆንጆ ! ” እያለ ድምፁን ዝቅ አድርጎ ያገተመትማል ።

የመጀመሪያ ሚስቱ በመሞቷ ለጥቂት ዓመታት በብቸኝነት በኖርም ፣ ስቴፋንና አክሲኒያ ትዳር ከመሠረቱ በኋላ ግን ፣ ጦሌ ወንድነቱን ለቋቋመው ባለመቻሉ ሁለተኛ ሚስቱን አገባ ። ከኢክሊየቮ ሠላሳ ኪ. ሚ. ያህል ራቅ በሚል ሥፍራ የምትኖር ቫርቫራ ኒኮላየቭና የምትባል ልጃገረድ ነበረች የተመረጠችለት ። ቫርቫራ ከወጣትነት ዕድሜ በመጠኑ የተላለፉት ትሁን እንጂ ፣ ደግሞነቷ ገና ለዛውን አላጣም ። የደስ ደስ ያላት ሽጋ ነበረች ። ጋብቻቸው ተፈጽሞ ፎቁ ላይ ወደ ተዘጋጀላት ክፍል ስትገባ ፣ በመስኮቶቿ ላይ አዲስ መስታወት እንደ ተገጠመ ሁሉ ቤቱ በብርሃን ተመላ ። በቅዱሳንና በሰማዕታት ሥዕሎች አጠገብ ሻማዎች ተለኮሱ ። በየጠረጴዳዎቹ ላይ እንደ በረዶ የነጡ ልብ ሶች ተነጠሩባቸው በየመስኮቶቹ መቃኖች ላይ ፍም የመሳሰሉ ቀይሎ አበቦች ተቀመጡ ። ቫርቫራ ኒኮላየቭና በተፈጥሮ ርኅሩኅና ችር ከመሆኗ ሌላ ፣ ማራኪ ፈገግታም የተሰጣት ነበረች ። ፈገግ ባለች ቁጥር በቤቱ ውስጥ የሚገኘው

ነገር ሁሉ አጸፋውን በፈገገታ የሚመልከላት ይመስል ጀመር = ቫርቫራ የቤተሰቡ አካል ከሆነችበት ጊዜ እን ሥቶ ነጻያንና ባሕታውያን በግሪጎሪ ፔትሮቪች ግቢ ማየት ተዘወተረ = በጠጪነታቸው የተነሳ ከፋብሪካዎቹ የተባረሩ ፣ በሽታ አድቅቋቸው ጉንጮቻቸው የተጣበቀ ሰዎች ፣ የሳል ድምፅና የኢክሊየቮ ሴቶች አሳዛኝ ልመና በየ ዕለቱ በቅጥር ግቢው ይሰማ ጀመር = ከግሪጎሪ ፔትሮቪች ጋር እንደ ተጋቡ ሰዎን ቫርቫራ የሰዎቹን ችግርና ሥቃይ ለማቃለል የምትሞክረው ፣ ገንዘብ ፣ ዳቦ ፣ ውራጅ በመስ ጠት ነበር = እያደር በቤቱ ውስጥ ያላት ስፍራ በሚገባ መደላደሉንና መቆናጠጧን ስታረጋግጥ ግን ፣ ልዩ ልዩ ዕቃዎች እየደበቀች ከሱቅ በማውጣት መመጽወቷን በሰፊው ቀጠለች = አንድ ቀን ሁለት ባኮ ሻይ ቅጠል ስትወስድ ደንቆሮው ስቴፖን ይመለከታል = በነገሩ በጣም በመበሳ ጨቱ ፡

“ እናት ፣ ሁለት ባኮ ሻይ ቅጠል ወስዳለች = ወጪውን በየትኛው ሒሳብ ነው የምይዘው ?” በማለት አባቱን ይጠይቃል = ሽማግሌው ግን መልስ አልሰጠውም = ለጥቂት ደቂቃዎች ቅንድቡን ከፍ ዝቅ እያደረገ በጸጥታ ከቆመ በኋላ ፣ ሚስቱን ለማነጋገር ወደ ፎቄ ወጣ =

“ ማናቸውንም የምትፈልገውን ዕቃ ከሱቁ እንዳ ሻሽ መውሰድ ትችያለሽ = አይዘሽ አትፍረ ! ያማረሽን ሁሉ ለማድረግ አታመንሻ፤ ቤትሽ ነው ” አላት በፍቅር አነጋገር = የቫርቫራ ደግነት ፣ ቸርነቷና ልጩኝነቷ አዲስና አስገራሚ የሆነ ልዩ ባሕርይ የሚታይበት ዐይነት ነው = በቅዱሳን ምስሎች አጠገብ እንደምታኖራቸው መብራቶችና መስኮቶቹ ላይ እንደምታስቀምጣቸው ቀያይ አበቦች ፣ አስደሳችና መንፈስን የሚመስጥ ነበር =

በፔትሮቪች ቤተሰብ ዘንድ እያንዳንዱ ቀን በዋዛ ያልፋል ማለት ዘበት ነው = ነሀ ሳይቀድ ተጀምሮ እስከ ምሽት በማያቋርጥ ሥራና ሽር ጉድ ይያዛል = ገና ጀምሮ በር ከመሥረቁ በፊት ስትታጠብና ከኃይለኛ ድምፅ ጋር አፍንጫዋን ስታጸዳ ይሰማል = ማዕድ ቤት ውስጥ ደግሞ የሻይ ማፍያው ‘ ሳምቫር ’ እሳቱ ተያይዞ እየተንተከተከ ሲያስገመግም ፣ በዚያ ቤት ላይ ወደፊት አንዳች መግት እንደሚወርድ የሚተነብይ ይመስላል = በማለዳ ሽማግሌው ግሪጎሪይ ፔትሮቪች ረጅም ጥቁር ኮቱን ደረብ አድርጎ ፣ ከጥጥ የተሠራ ሱሪውን አጥልቆና በደንብ ተወልወል የሚያንጸባርቅ ቦት ጫማውን ተጫምቶ ፣ በቤቱ ውስጥ ጉር ደድ ጉርደድ ሲል በአገሩ ሰዎች ዘንድ ተወዳጅ በሆነ የባህል ዘፈን ውስጥ የሚሞገሰውን አማት ይመስላል = ወዲያው ሱቁ ይከፈታል = ፀሐይ ብርሃኗን በደንብ ማዳረስ ስትጀምር ለግልቢያ ውድድር የሚሆን ዐይነት ጋሪ ወደ ቤቱ በረንዳ ይቀርብና ፣ ሽማግሌው ትልቁን ባርኔጣውን ጀሮው ድረስ ዝቅ አድርጎ በማጥለቅ ቀልጠፍ ብሎ ይሣፈራል = እንዲያ ባለው ወቅት ሁኔታውን ለተመለከተ ፣ የሃምሳ ስድስት ዓመት ሰው ነው ብሎ ለመገመት ሆነ ለማመን ያስች ግራል = ተከትለውት ከቤት የሚወጡት ሚስቱና አክሲኒያ በረንዳው ላይ ቆመው ይሸኙታል = በሚገባ የተባረሽ ውድ ኮቱን ዝቅ አድርጎና ሦስት መቶ ሩብሉን ከስክሶ የገዛው አንዳች የሚያክል ጉራች ፈረሱ በሚገቡትተው ጋሪው ላይ ተሰቅንና ለመጓዝ በሚነሳ ጊዜ ማንም የውጪ ሰው እንዲያነጋግረው አይፈልግም = በተለይ አቤቱታና ልመና የያዙ ገበሬዎች አጠገቡ እንዲደርሱ አይሻም = እንዲጋጣሚ ሆኖ አንድ ባለ ጉዳይ ዋናው በር ላይ ቆሞ ሲጠብቀው ከተመለከተ ፡

“ምን ፍለጋ ነው እዚህ የተገተከው? ሐድ ከዚህ!” በማለት ይጮህበታል። የብስጭት ስሜት በተቀላቀለበት አነጋገር።

ይጅ ጠኝው የለየለት ነጻይ ከሆነ ደግሞ፡

“እግዚር ይስጥልኝ!” በማለት ከሩቅ ያሰናብተውና ወደ ጉዳዩ ያመራል። እሱን ተከትሎ እያንዳንዱ የቤተሰቡ አባልም የየድርሻውን ለማከናወን በየፊናው ይሠማራል።

ሻርሻራ፡ ጠየም ባለ ቀሚሷ ላይ ጥቁር ሽርጫን ጣልታደርግና ቤተን ታጸዳለች፤ አለያም ወደ ማዕድ ቤት ገብታ ሠራተኞቹን ታግዛለች። አክሲኒያም ወደ ሱቁ ትሔድና ከባንኮኒው በስተጀርባ በመቆም ደንበኞችን ማስተናገድን ትቀጥላለች። ጠርሙሶች ይንካካሉ፤ ይንገጫገጫሉ፤ ሳንቲሞች ይቅጩለጩላሉ። የአክሲኒያ ሣቅ በረጅሙ ይሰማል፤ ወይ ስድቧና ሽሙጧ ያስተጋባል። ያጭበረበረቻቸው ደንበኞች የንዴት ቁጣና ልፍሰፋ የምድር ግቢውን አየር ያስጨንቀዋል። በስውር የሚካሄደው የዕለቱ የቮድካ ንግድ የተጀመረ መሆኑ በግልጥ ያስታውቃል። ደንቆርው ስቴፓንም ሱቁውስጥ ተገብሎታ ያንገባቻል፤ ወይም ከፍያውን ሳያደርግ ወደ ውጭ ይወጣና አንዴ በአካባቢው የሚገኙትን ጎጆዎች እየቃኘ፤ አንዴም ወደ ሰማዩ እያንጋጠጠ በመንገዱ ላይ ይንቀጥላል። በቤተሰቡ ዘንድ በቀን ውስጥ ስድስት ጊዜ ያህል ሻይ ይጠጣል። ምግብ አራት ጊዜ ይበላል። የማታ ማታ፣ የዕለቱ ሽያጭ በመዝገብ ላይ ከሠረረ በኋላ፣ ሁሉም ወደየመኝታው ያመራና እንቅፋትን ይያያዘዋል።

በአክሲኒያ መንገድ ያሉት ሦስቱ የጥጥ ማባዘቻዎች ህሪሚን ትልቁ፣ ህሪሚን ትንሹ፣ ኩስት የኩቭ ከሚባሉት

ባለንብረቶቻቸው መኖሪያ ቤቶች ጋር በስልክ መስመር የተገናኙ ናቸው። በመጀመሪያ ጊዜ ስልክ ወደ መንደሯ እንደገባ፣ መሥመሩ ወደ ወረዳው አስተዳደር ጽ/ቤትም ተዘርግቶ ነበር። ግን አገልግሎቱ ለረጅም ዕድሜ አልታደለም። በመሣሪያው ውስጥ በረሮዎችና ሌሎችም ጥቃቅን ነፍሳት እየተሠገሠጉበት ስላስቸገሩ፣ ብዙም ሳይቆይ ሥራውን አቋረጠ።

የህሪሚን ትልቁና የህሪሚን ትንሹ ቤተሰቦች፡ ዘወትር አምባገነን እንደ ፈጠሩና ወደ አደባባይ እንደ ተጓተቱ የሚናፋ ናቸው። የህሪሚን ትንሹ ቤተሰቦች ደግሞ በዚህ ብቻ ሳይወሰኑ፣ እርስ በርሳቸው እየተጣሉ መካሰስም ይመለከታል። ነው። የነዚህ ክብርቱ ቤተሰቦች ጠብና አተካሮ በሚቀሰቀስ ጊዜ፣ የጥጥ መዳመጫዎች ሥራቸውን ያቆሙና ለወር፣ ጫን ሲልም ለሁለት ወራት ይባዝናሉ። ጭቅጭቁ ጋብ ብሎ ዕርቅ እስኪወርድ ድረስ ሁኔታው ለአክሲኒያ መንደርተኞች ሐሚታና ወሬ ያንድ ሰሞን አርዕስት ይሆንላቸዋል። በተገናኙበት፣ በተሰበሰቡበት ሁሉ ወሬውን ማመንገጥ ነው። ወሬውን ደጋግሞ ማላመጡ ደግሞ፣ እንደ መዝናኛም ነው። ለአክሲኒያ መንደርተኞች።

በዓላት በሚውሉባቸው ቀናት፣ የህሪሚን ትንሹ ቤተሰቦች በጋሪና በሠረገላ እየሆኑ ሽርሽር የመውጣት፣ በመንደሯ መካከል የመጋለብ ልምድ አላቸው። እንዲህ ባሉት ቀናት አክሲኒያ የክት ልብሷን አጥልቃና በሚቻላት ሁሉ ተከሽና በመውጣት ሱቁ ደጃፍ ላይ መንገራድ ደር ይመጃ ነው። ወዲያው የህሪሚን ትንሹ ሰዎች ይመጡና፣ በሠረገላቸው አሳፍረዋት እብስ ይላሉ። ሲወስዱት ግን በሷ ፈቃድና ስምምነት ሳይሆን በግድ እንዳደረጉት አስመስለው ነው። ሽማግሌው ፔትሮቪችም አዲሱን

ፈረሱን ለማሳየት ያህል ፡ ሚስቱን ቫርቫራን ከጎኑ ሻጥ ያደርግና በበኩሉ ሽርሽር ይወጣል ።

እምሽት ላይ ከሽርሽሩ መልስ ፡ መንደረተኛው ሁሉ በየአልጋው ላይ ከሠፈረ በኋላ ፡ ውድ ከሆነ እኩርዲዮን የሚመነጭ መልካም ዜማ ከህሪሚን ትንሹ መኖሪያ በኩል እየተንቆረቆረ በአየሩ ይናኛል ። የመንደረተኛውን በያ ለበት የሚቆዝም ልብ በሐሣት እያደሰ ስሜቱን በመኮር ኩር ኢክሌየሾንም ልዩ መልክ ያጎናጽፋታል ።

የግሪጎሪ ፔትሮቪች አንጋፋ ልጅ አኒሲም አንዳንዴ ካልሆነ በስተቀር ወደ ሄመዶቹ ዘንድ አዘውትሮ ብቅ አይልም ። ለያውም ትልልቅ በዓላትን አንተርሶ ነው ። ከአንድ ገጽ የማይበልጥ ደብዳቤና ልዩ ልዩ ስጦታዎችን ግን ባለ ማቋረጥ ይልካል ። ቆሎ በመሰለ የእጅ ጽሑፍ ተዘጋጅተው የሚላኩት ደብዳቤዎቹ የአቤቱታና የልመና ዐይነት ቃና ተለይቷቸው አያውቅም ። አኒሲም በንግግር ወቅት የማይገለገልባቸው አገላለጾችና ዘይቤዎችን በደብዳቤው ላይ አብዝቶ ይጠቀምባቸዋል ። “ የተከበራችሁ ዘመዶቹ ! ፍላጎታችሁን ለማርካት ይበጃል በማለት ፡ ከዚህ ደብዳቤ ጋር አንድ ባኮ ልዩ ዐይነት የሻይ ቅጠል ልኬላችሁታለሁ ” ሲል ይጽፋል ። እያንዳንዱ ደብዳቤ የሚደመደመውም አኒሲም ጊሹኪን በሚል ፊርማ ይሆንና ከሥሩ ደግሞ ፡ “ የምስጢር ሠራተኛ ” የሚሉ ቃላትን ያክልበታል ።

ደብዳቤዎቹ እንደ ደረሱ ፡ አንድ ሰው ድምፁን ከፍ አድርጎ ለመላው ቤተሰብ ያነባል ። ደብዳቤዎቹ አንድ ጊዜ ብቻ ሳይሆን በተደጋጋሚ በተለያዩ ጊዜያት ይነበባሉ፤ ይደመጣሉ ። በቃላቶቹ ትርጉም ልቡ የሚነካው ሽማግሌ አባት ፡ በተመስጦ ካዳመጠ በኋላ ፡ “ እንግዲህ ምን ያደርጋል ! ቤቱ ዐርፎ ሊቀመጥ አልቻለም ። ትምህርት በል

ጠበት ከተለየን ምን ይሏል ይሁሉም የራሱን ምርጫና መንገድ ነው የሚከተል ። ይሁና መቼስ ! ” ይላል ፡ በኃይለኛ ውስጣዊ ስሜት ፊቱ ፍም መስሎ ።

አንድ ቀን ፡ የሁዳይ ደም ከመግባቱ ጥቂት ቀናት ቀደም ብሎ ነው ፡ በረዶ የቀላቀለ ኃይለኛ ዝናብ ይጥላል ። ሽማግሌውና ቫርቫራ መስኮት አጠገብ ቆመው ወደ ውጭ ሲያስተውሉ ፡ አንድ በበረዶ ላይ የሚንሸራተት ጋሪ ከባ ቡር ጣቢያው አቅጣጫ መጣና ወደ ግቢው ዘው አለ ። አኒሲምን የያዘ ነበር ። በዚያን ወቅት ይመጣል ብሎ የገመተ አንድም ሰው አልነበረም ። እንደ ወትሮው ደስተኛና ረጋ ያለ መስሎ ለመታየት እየሞከረ ወደ ቤት ገባ ። ግን ለአንድ አፍታ እንኳን ጸጥ የማይል ፍርሃት በውስጡ ተደብቆ እየተናነቀው መሆኑ ያስታውቅ ነበር ።

አኒሲም ፡ ዘመዶቹ ዘንድ በከረመበት ሰሞን ፡ ወደ መኖሪያ አካባቢው ለመመለስ እንደ ወትሮው የመቻኮል ምልክት ባለማሳየቱ ፡ ከሥራው ተሰናብቶ ይሆናል የሚል ጥርጣሬ ቤተሰቡን እንደ መሞከከር ቃጥቶት ነበር ። በአኒሲም ያልተጠበቀ ጉብኝት ከማናቸውም ይበልጥ የተደሰተችው ቫርቫራ ፡ ብልጣ ብልጥ በሆኑ ዐይኖቿ ሠረቅ አድርጋ ትመለከተውና በረጅሙ ተንፍሳ ፡ ጭንቅላቷን ከነቀነቀች በኋላ ፡

“ በእግዚር ይሁንባችሁና እንዲህ ያለው ነገር እንዴት በገምታ ይታያል ! ልጄ ሐያ ሰባት ዓመት መሙላቱ ነው ፤ ግን ገና ወንደላጤ ! አበስኩ ገበርኩ ! ” ትላለች ።

አኒሲም ወደ አባቱ ቤት ከመጣበት ጊዜ ጀምሮ ቫርቫራ ከሽማግሌውና ከአክሲኒያ ጋር በቆይታ ማንሾካሾክ ማዘውተኛን ልብ ብሏል ። አንዳች ምስጢራዊ ሤራ በመተብተብ ላይ እንደሆኑ በሁሉም ገጽ ላይ ቁልጭ ብሎ ይታያል ። ሤራው አኒሲምን ትዳር የማስያዝ ነበር ።

ተደላቶም አልቀረ ፤ በመጨረሻው አኒሲም ሚስት እንዲያገባ ተወሰነ ። “ ታናሽ ወንድምህ ትዳር ከመሠረተ ብዙ ዓመታት ዐልፈዋል ” አለች ቫርቫራ ። “ አንተ ግን ለሽያጭ ወደ ገበያ እንደወጣ አውራ ዶሮ እስከ ዛሬ ብቸኛ ነህ ። የብቸኝነት ኑሮ ፋይዳ እንደሌለውና መቅኖ ቢሰ እንደሚያደርግ ደግሞ አንተም ታውቀዋለህ ። እኛ ፡ እባ ክህ ሚስት አግባ አኒሲም ። ከዚያ በኋላ ከፈለግህ ለብ ቻህ ወደ ሥራህ መመለስ ትችላለህ ። ሚስትህ እኛው ዘንድ ቆይታ በሥራ እያገዘችን ትኖራለች ። ሕይወትህ መላ የለውም ልጄ ። ሕይወትን ሥርዓትና መልክ ማስ ያዝ ማለት ምን እንደሆነ ዘንግተሽዋል ። የከተማ ልጆች ስትባሉ እንዲያው ነገራችሁ ሁሉ ቅጥ የለውም ” አለ ችው እንጀራ እናቱ ቫርቫራ ። አኒሲም አልተቃወመም ።

ከግሪጎሪ ፔትሮቪች ቤተሰብ ውስጥ አንድ ሰው ለጋብቻ ቆርጦ ሲነሣ ፡ መቼም ባለጸጎች ናቸውና ከአካባ ቢው ኮረዶች መካከል ብልጫ ያላት ቆንጆ ናት የምትፈ ለግለት ። ለአኒሲምም ይህ ቀረሽ የማትባል ልጃገረድ ተገኘ ችለት ። አኒሲም ግን እምብዛም ማራክ ሰው አልነበረም ። ቁመቱ አጭር ከመሆኑ ሌላ አካሉም ደካማ ነው ። ሁልጊዜ ወደ ውጭ የሚገፋቸው ይመስላል ። ጉንጮቹ ብቻ ወፍራም ናቸው ። ጮሌና ምንም ነገር የማያመልጣቸው ዐይኖቹ ዘወትር ራጠጥ ብለው ስለሚታዩ ፡ ከቶውንም የሚረግቡ አይመስሉም ። በዕድሜው ልጅነት የተነሣ ግጥም ባለ ማለቱ ፡ እዚህም እዚያም ተበታትኖ የበቀለው ቀይ ጢሙን በተበሳጨና በተናደደ ጊዜ ፡ ወደ አፉ ውስጥ እያስገባ በጥርሶቹ የመቀነጣጠብ ዐመል አለው ። መጠጥ ይወዳል ፤ ነፍሱ ነው ። አዘውትሮ ለመጠጣቱ አቋሙና ገዱ ጉልህ ምስክሮች ናቸው ። ይህም ሆኖ ግን ፡ ሚስት ተፈልጎ እንደ ተገኘለትና ቆንጆ ልጅ መሆኗ ሲነገረው ፡

“ ምናል ታዲያ ደግ ነዋ ! እኔም ብሆን እኮ አላሳፍርም ። ወይም ማስራራርኝ ዐይነት አይደለሁም ። ደግሞ ለኛ ቤት ቁመናና መልክ ግንው እንከን የሚያወጣ ! ” ከማለት አልተቆጠበም ።

የቱርጎቮቮ መንደር አቀማመጥ ለከተማው ብዙም የራቀ አይደለም ። የመንደሩ ግማሹ ክፍል እየተለጠጠ ከከተማው ጋር መዋሐድ ከጀመረ ውሎ አድሯል ። ገሚሱ ክፍል ግን ፡ ገና የመንደር ባሕርይውን እንደ ያዘ ነው ። ከከተማው ጋር መቀላቀል በጀመረው ክልል ውስጥ ባለ የሞተባት አንዲት ሴት ፡ ከችግረኛ እገቷ ጋር የራሷን ብረት በሆነ ቤት ውስጥ ትኖራለች ። እገቷ በጣም ችግረኛ በመሆኗ በቀን ሙያተኛነት ተቀጥራ ትሠራለች ። ሴት ልጅዋ ለጋም ኡብራት ተቀጥራለች ። ሊጋ ፡ በጣም የተዋበች ወጣት ናት ። እዚህ ጉደለሽ የማትባል ! እንከን የማይወጣላት ። ሰጧ የቁንጅናዋን ዝና በአካባቢውና በከተማው ውስጥ በሰፊው ማውራት ከጀመረ የቆየ ቢሆንም ፡ የሚከጅሏት ሁሉ እሷን እንዳይጠይቁ ሲያግዳ ችውና ከፍላጎታቸውም ሲያርቃቸው የኖረው ምንም ማካካሻ የሌለው ድገነቷ ብቻ ነበር ። እንዲያውም እንደ አካባቢው ነዋሪ ግምት ከሆነ ፡ ሊጋን ለጋብቻ የሚጠይቅ ቢኖር ምናልባት ሚስቱ የሞተችበት ፡ ዕድሜውን ያሟጠጠ አዛውንት ብቻ ነው ። ለዚያውም ሠርግና ምላሽ ብሎ ጣጣ ሳይኖር እንደ ዕቃ ወስዶ እቤቱ ሊያስገባት እንደሚችልና እሷም ሆነች እናቷ የዕለት ራታቸውን በቀላሉ በማግኘታቸው እያመሰገኑ ከመኖር እንደማያልፉ ነበር በድፍን መንደሩ የሚወራው ። ቫርቫራም ስለ ሊጋ ሁኔታ ሰፊ ጥናት ስታደርግና ስታጠያይቅ ፡ ከአማጮቹ ጋር በመወያየት ልዩ ልዩ ጉዳዮችን ስታጣራ ከቆየች በኋላ ነበር ወደ ቱርጎቮቮ የሌደችው ።

የማጫው ሥነ ሥርዓት የተከናወነው በሊፓ አክስት ቤት ውስጥ ነበር ። ምግብና መጠጥ ተዘጋጅቶ ቀርቧል ። ሊፓ ፡ ለዚያኑ ዕለት ሲባል የተሰፋላትን ሮዝ ቀለም ያለው አዲስ ቀሚስ ለጭሳ የእሳት ላንቃ የመሰለ ቀይ ጥብጣብ በዘንፋላው ጠጉራ ላይ ሸብ አድርጋለች ። ሊፓ አጥብቀው ቢይዟት እንክሽ የምትል ዐይነትና ዘንግ የመሰለች ሎጋ ናት ። በዕለት ሥራዋ የተነሣ ለኃይለኛ ፀሐይ ተጋልጣ ስለምትውል ፡ ቆዳዋ ክንጣት ይልቅ ወደ ቅላት ያደላል ። የፊቷ ቅርጽ የደስ ደስ ያለው ለስላሳና ረቂቅ ነው ። ሊፓ ማንንም የምታጓጓ ቀዘባ ፡ ሲያዩዋት የምታስገመጅ ጥን ቅሽ ናት ። ከማፈር ከመጨነቅ ጋር የተዋሐደ ፈንግታ በከንፈሯ ላይ ያንገጥባል ። አስተያየቷ የሕፃን የመሰለ ፡ ሁሉን የመጠየቅና ሁሉን የማመን ዐይነት ነው ።

ሊፓ ፡ ጡቶቿ እንኳን በደንብ ያላገጠጡ ወጣት ትሁን እንጂ ፡ ባካባቢው ደንብና ወግ መሠረት ግን ለጋብቻ ደርሳለች ። ሊፓ ፡ የውበት መንበር ነበረች ። ይህን አሌ የሚል አይገኝም ። በአካሏ ላይ ውበቷን ትንሽ ይቃረናል የሚባል ነገር ቢኖር ፡ ትልልቅና የወንድ የሚመስሉ እጆቿ ብቻ ናቸው ። በየዕለቱ ከምታከናውነው ከባድ ሥራ የተነሣ ፡ የዳበሩትና የጠነከሩ እጆቿ በማጫው ዕለት ቦዝ ነው በግራና ቀኝ ቁልቁል ተንጠልጥለዋል ።

“ ስለ ጥሎሹ አትጨነቁ ፡ ምንም አናስቸግራችሁ ” አለ ግሪጎሪ ፔትሮቪች ፡ ወደ ሊፓ አክስት ዞር ብሎ ፡ “ በፊት ጊዜ ለልጆችን ለስቴፋንም ሚስት ያጨንለት ያው እንዳሁኑ ከድኃ ቤተሰብ ነበር ። ታዲያ ዛሬ የቤቱንም ሆነ የሱቁን ሥራ ቀጥ አድርጋ የያዘችውና የንብረቱ ሁሉ ተጠሪ ምራቃችን ናት ። ስለሷ ምስጋና ለመግለጥ ቃላትም አይበቁን ” አለ ።

ሊፓ ፡ በሩ አጠገብ ቆማ የሸማግሌውን ንግግር ስታዳምጥ ፡ በፊቷ ላይ የሚታየው ስሜት ፡ “ እንደ ፈለጋችሁ ልትጠቀሙብኝ ትችላላችሁ ። አምናችሁዋለሁ ” የሚል ይመስላል ።

ይህ ሁሉ በሚሆን ጊዜ ፡ ወላጅ እናቷ ከሰዎቹ መካከል የለችም ። ኃፍረት አሸንፎዋት ማዕድ ቤቱ ውስጥ ተደብቃ ነበር ። የሊፓ እናት በጣም ትፈራለች ። በወጣትነት ዕድሜዋ በቤት ጠራጊነት የቀጠራት ነጋዴ በርግጫ ስለመታት ፡ ከፍተኛ ድንጋጤ ደርሶባት እንደ ነበር ይነገራል ። ከዚያን ጊዜ ወዲህ ፍርሃቷን ከላይዋ ላይ ማስወገድ አልቻላትም ። የሚያስፈራ ነገር ሲያጋጥማት ፡ እጅዋና ጉልበቷ ጉንጮቿ ሳይቀሩ ይንቀጠቀጣሉ ። የማጫው ዕለትም ማዕድ ቤት ውስጥ ተወሽቃ እንግዶቹና እገቷ የሚሉትንና የሚያወሩትን ሁሉ ለመከታተል እየሞከረች አሁንም አሁንም ታማትባለች ። ግድግዳው ላይ በተንጠለጠለ የእንድቅዱስ ሥዕል ላይ ብሌኗን ሰክታ ጣቶቿን ግንባሯ ላይ በኃይል እየተጫነች ታማትባለች ። አብህቶ በመጠጣቱ ለብታ የጀመረው አኒሲም ወደ ማዕድ ቤቱ የሚያስገባውን በር እየደጋገመ ከፊት በማድረግ ግድ የለሽ በሆነ አነጋገር ፡

“ የተወደዱ እናታችን ፡ ለምን ወዲህ መጥተው ከኛ ጋር አይሆኑም? ያለርሰማ ምን ይዞ ጉዞ! ” እያለ ይጣራል ። የሊፓ እናት ፕራስኩቫያም እጆቿን በተጨማሪ ከሲታ ደረቷ ላይ ታስደግፍና ፡ “ አይ ጌታዬ ፡ ምንም አይደለም ፤ እዚሁ ይሻለኛል ። ስላሰቡልኝ አመሰግናለሁ ” ትላለች ፡ አኒሲም በተጣራ ቁጥር ።

የግሪጎሪ ፔትሮቪች ቤተሰብ ለአኒሲም የተመረጠችውን ወጣት አይቶ በጋብቻው በመስማማት ፍጥምጥም ከተደረገ በኋላ ፡ የሠርጉም ቀን ያኔውኑ ተቆረጠ ። አኒሲም ወደ አባቱ ቤት ከተመለሰ በኋላ ፡ ከክፍል እክፍል እያፈጨ

ሲንጉራደድ ዋለ ። ደስ ደስ ብሎት ነበር ። ግን ደስታው አሁንም አሁንም ይረበሽበታል ። ድንገት የሆነ ነገር ትውስ ይለውና ጥልቅ በሆነ ሐሳብ ይመሰግል ። ዐይኖቹን ወለሉ ላይ እንደ ጦር ተክሎ በጸጥታ ያስተውላል ። አንዳንድ አመለካከቱ ወለሉን ዘልቆ ከሥር የሚገኘውን መሬት የሚያይ ዐይነት ይሆናል ። በመጨረሻ ፋሲካ የጋብቻ ሥነ ሥርዓቱ የሚፈጸም በመሆኑ፣ የተሰማውን ደስታና ርካታ ለማንም ገልጾ አያውቅም ። ከሠርጉ ቀን በሬት እጮኛውን የማየትም ሆነ የመገባቸውን ፍላጎት አላይቶ አያውቅም ። ብቻ ያለማቋረጥ ያፏጫል ፤ በለስላሳ ፋጩት ያዘማል ። ጋብቻውን የሚፈጽመው የአባቱንና የእንጀራ እናቱን ፈቃድ ለመሙላትና እነሱን ለማስደሰት እንጂ፣ በበኩሉ ለነገሩ ቁብ እንደሌለው በግልጽ ያስታውቃል ። ወንድ ልጅ ሚስት አግብቶ ቤተሰቡን በሥራ የሚረዳ ተጨማሪ ኃይል ማምጣት ያለበት በመሆኑ፣ ይህንኑ ያገናን ባህል ለማክበር ያህል እንጂ፣ ትዳር የመመሥረት ፍላጎት እንደሌለው ከግንባሩ ይነበባል ። ከፍጥም ጥሙ በኋላ ጥቂት ቀናት ቆይቶ፣ አኒሲም ወደ ሥራው ተመለሰ ። አካሌዱ ግን፣ ወትሮ ዘመዶቹ ዘንድ ከርሞ ሲመለስ እንደሚያደርገው በመቻኮል ሳይሆን በቸልታና በርጋታ ነበር ።

-3-

በሺካሎቮ መንደር በልብስ ስሬት ሥራ የሚተዳ ደሩ ሁለት እጎትማማች ይኖራሉ ። ቫርቫራና አክሲያ የሠርጉ ዕለት የሚዋቡባቸውን ልብሶች እንዲሰሩ በመመረጣቸው፣ እጎትማማቾቹ ወደ ግሪጎሪ ፔትሮቪች ቤት በየዕለቱ መመላለስ ጀምረዋል ። በመጡ ቁጥር ሴቶቹ የተ

ጀመሩ ልብሶቻቸውን እንዲሞክሩ ያደርጉና የሚቀርብላቸውን ሻይ እየጠጡ ረጅም ጊዜ ከአሳለፉ በኋላ ይሔዳሉ ። ለቫርቫራ የታዘዘው ልብስ ጠቆር ያለ ጥልፍና ጨሌ መሳይ ጌጥ የሚደረግበት ቡናማ ቀሚስ ሲሆን፣ የአክሲ ኒያ ደግሞ ዋናው ቀለም ውሃ አረንጓዴ ሆኖ፣ ከሬት ለሬት በኩል ወገቡ ላይ ቢጫ ጣል ያደረገበት መሬት ድረስ የሚረዘም ቀሚስ ነው ።

እጎትማማቾቹ የስፌቱን ሥራ አጠናቀው ሲያስረክቡ፣ ግሪጎሪ ፔትሮቪች ዋጋቸውን በጥሬ ገንዘብ ፋንታ በሸቀጥ ስለ ከፈላቸው፣ ወደ መጡበት ሲመለሱ በጣም ተከፍተው ነበር ። ምንም የማይጠቅማቸውን በቆርቆሮ የታሸጉ ሰርዲኖችና ከሞራ የተሠሩ ሻማዎች ተሸክመው ከመንደሩ ከወጡ በኋላ፣ አንድ ዲብ ላይ ቁጭ በማለት በሽማግሌው በመማረር እንባቸውን እያፈሰሱ አለቀሱ ።

ሠርጉ ሦስት ቀናት ሲቀረው፣ አኒሲም ወደ አክሲ የሸተመልሶ መጣ ። ውሃ ባልነካቸው ልብሶች ተሸትሯል ። ጫማዎቹ ቀያይ ማሠሪያዎች ባሏቸው አዳዲስ የበረዶ መከላከያዎች ተሸፍነው አዲሱን ኮቱን ትከሻው ላይ እንደ ዋሃ ጣል አድርጎታል ።

ወደ ቅዱሳኑ ምስል ተጠግቶ ከስተር ባለ ሁኔታ ጸሎት ካደረሰ በኋላ፣ ለአባቱ ሰላምታ አቅርቦ ከብር የተሠሩ ዐሥር ሩብሎችን በስጦታ አበረከተለት ። ለቫርቫራም እንዲሁ አደረገ ። ለአክሲኒያ ደግሞ እያንዳንዳቸው የሩብል ሩብ የሆኑ ሐያ ሳንቲሞችን ሰጠ ። ሳንቲሞቹ አዳዲስ በመሆናቸው በፀሐይዋ ብርሃን እንደ መስተዋት ያንጸባርቁ ነበር ። ሁሉም በስጦታው ተደሰቱ ። አኒሲም ይበልጥ ኮራ፣ ኮስተር ብሎ ለመታየት ሲል ጉንጮቹን ነፍቶ የፊቱን ጡንቻዎች ወጣጠራቸው ። ሁለመናው አረቄ አረቄ

ይሸታል ። በጉዞው ወቅት ባለፈባቸው ጣቢያዎች ከሚገኙት የመጠጥ ቤቶች መኻል ጎራ ያላለበት አይኖርም። አኒሲምና አባቱ ምግብና ሻይ ቀርቦላቸው ሲቀጣጠሉ፣ ሻርቫራ ደግሞ፣ በሰጠታ የተበረከቱላትን አዳዲስ ከብር የተሠሩ ሩብሎች በእጅቿ እያሟወተች ከትውልድ መንደሯ እየፈለሱ ከተማ በመግባት አዲስ ኑሮ ስለ ጀመሩት ጓደኞቿ ትጠይቀው ጀመር ።

“ ሁሉም ደገና ናቸው ። እግዚር ይመልከት ” ይላል አኒሲም - ለያንዳንዱ ጥያቄ መልስ ። “ ብቻ በዚያ ሰሞን የኢሻን የግሮቭ ባለቤት ሶፍያ ኒኪፎርቫና በሳምባ በሽታ ጠንቅ በመሞታቸው ጎዘን ሆኖ ነው የሰነበተው ። ከቀብር መልስ ለለቀስተኛው የቀረበው የዕዝን ምግብ፣ ይገርማችሁዋል ጣፋጭ ምግብ በሚሠራበት የተዘጋጀ ነበር ። በነፍስ ወከፍ ለያንዳንዱ ሰው የቀረበው ምግብ ከሸፍነው ሌላ ሁለት ሩብል ተኩል ፈጅቷል ይባላል ። ከኛ አካባቢም ጥቂት ገበሬዎች ተገኝተው ነበር ” አለ አኒሲም ።

“ ሁለት ተኩል ሩብል ! ” ሽማግሌው በመደነቅ ፀይነት ተናገረና ጭንቅላቱን ነቀነቀ ።

“ እንዴታ ! አየህ አባቱ፣ ከተማ እንደ ገጠር አይደለም ። መሸት ሲል የሚቀመስ ፍለጋ ወደ ምግብ ቤት ጎራ ትልና አንድ፣ ወይ ሁለት ዐይነት ምግብ ታዛለህ ። ወዲያው ሌሎችም ሰዎች ይገቡና፣ አንዳንድ እንበል በሚሉ ግብዣ ተጀምሮ መጠጥ ይቀርባል ። አንድ ፉት፣ ሌላ ፉት እያስከተለ ሳይታወቅ ሰማይና መሬት ይገለባበጣል ። የጠጣቸው መጠጥ ሦስትና አራት ሩብል እንደሚያወጣ ይነገርሃል ። ቅጡን ጨርቄን የለም፣ ከፍለህ ውልቅ ነው ። እንደ ሳምሮቶች ካል፣ ግብዣውን በቡናና በብራንዲ ማሳራግ ከሚወድ ሰው ጋር ከሆንክ ደግሞ ወጪው የባለ ነው ።

ዛሬ ያንዱ መለኪያ ብራንዲ ዋጋ ደግሞ ስልሳ ኩፐክ ሆኗል ። ” አኒሲም ዘና ብሎ አስረዳቸው ።

“ አዬ እንጂ ! የዋጋው ነገር እንኳ አልመሰለኝም ” አለ ። ሽማግሌው በማዳነቅ አነጋገር፣ ድምፁን ከፍ አድርጎ ።

አኒሲም ብዙ አወራላቸው ። ስለ መረጃ ሥራውና የሌባ ጠር ስለ መሆኑ፣ በየጊዜው በሚያስገኛቸው ውጤቶች ተደናቂነትን ስለ ማትረፉና ሳምሮቶች ስለሚባለውም ጓደኛው በሰፊው ሲያወጋቸው ቆየ ።

የሠርጉ ዕለት ደረሰ ። የሚያዝያው አየር ቢቀዘቅዝም ቀኑ ደስ የሚልና ብሩህ ነበር ። ከማለዳው አንሥቶ በሦስትም በሁለትም ፈረሶች የሚገቡት ጋሪዎችና ሠረገላዎች የኡክሊየቮን መንደር መኻል ለመኻል እየሰነጠቁ ወዲያ ወዲህ ሲመላለሱ፣ ፈረሶቹ አንገት ላይ የተንጠለጠሉት ትንንሽ ደወሎች ይቅጩለጩላሉ ። ፈረሶቹ ትክክ ላይ በሚያርፉት እግዳሚ ሪንጫቶች ላይ የታበቱት በተለያዩ ደማቅ ቀለሞች ያሸበረቁ ጥብጣቦች በማለዳው ንፋስ ይውለበላሉ ። በፈረሶቹ ኮቲ በጋሪዎቹ መንኮራኩርና በቃጭሎቹ ድምፅ የተረበሹ አሞሮች በየዛፉ ላይ እንደ ሠረፍ መጫጫህ ጀመሩ ። ወጮቹም መዝሙራቸውን ያለ ማቋረጥ ተያያዙት - በሠርጉ የተደሰቱ ይመስል ።

በግሪጎሪ ፔትሮቪች ቤት ውስጥ መሰናዶው ይቀልጣል ። ገና ከጠዋቱ ገበታዎች ሁሉ በምግብ ተሞልተዋል ። ትልልቅ ዓሣዎች፣ በጤስ የደረቀ የዓሣማ ወርች የአራዊት ሥጋ፣ በቆርቆሮ የታሸገ ዓሣ ጭንቀት ከሁሉም ዐይነት በገፍ ተዘጋጅቷል ። ለቁጥር የሚያታኩት ሸድካና ወይን ጠጅ በጠርሙስ በጠርሙስ እየሆነ ተሸሚል ። የቋሊማና የዓሣ ሽታ የቤቱን አየር ጠቅ አድ

ርጎታል ። ሽማግሌው፣ በጠረጴዛዎቹ ዙሪያ መለስ ቀለስ እያለ በሌላ በሌላ በማፋጨት ስለት ያወጣል ። ሁሉም ሰው ቫርቫራን እየጠራ ስለ ምንም ስለ ምንም ይጠይቃል። እሷ ግን፣ ቁና ቁና እየተነፈሰችና እየተደነባበረች ከማዕድ ቤት ዕልፍኝ፣ ከዕልፍኝ ማዕድ ቤት ትመላለሳለች። ከከራስት የኮቭና ከህሪሚን ትንሹ ቤት በውስት የመጡት ሁለቱ ከፍተኛ ወጥ ቤቶች ጉህ ሲቀድ የጀመሩትን ሥራ ለማጠና ቀቅ ማዕድ ቤቱ ውስጥ ደፋ ቀና ይላሉ ። ጸጉሯ ተጠቅልሎ የተሠራው አክስኒያ በቀሚሷ ላይ ምንም ሳትደርብ አዲሱ ቦት ጫማዋ እየተንሳጠጠ በግቢው ውስጥ እንደ ዐውሎ ነፋስ ትከንፋላች ። ከፍጥነቷ የተነሣ ባለፈች ባገደመች ቁጥር ለሰዎች የሚታያቸው ያልተሸፈኑ ጉልበቶቿና በከ ፊል የተጋለጡ ጡቶቿ ብቻ ናቸው ። በውካታው ጣልቃ ስድብ ፣ መሐላ ጉልቶ ይሰማል ። ከቅጥር ግቢው ውጭ የሚተላለፉ መንገደኞች፣ ሙሉ በሙሉ ብርግድ ብሎ በተ ከፈተው የግቢው ዋና በር ትይዩ ቆም እያሉ ወደ ውስጥ ያስተውላሉ ።

ሙሽራይቱን ለማምጣት የሔዱት ሠርገኞች ከስ ምንት ሰዓት በኋላ ብዙም ሳይቆዩ ተመለሱ ። ፈረሶቹ ላይ የተንጠለጠሉት ትንንሽ ቃጭሎች ድምፅ ፣ ከርቀት መስ ማት ሲጀምር፣ የውጭውም የግቢውም ተሰብስቦ አንዱ ባንዱ ላይ እየተጫነ እየታከስ፣ እየተንጠራራ አቆብቁቦ ይጠባበቅ ጀመር ። ሥርዓተ ተክሊሉ የሚፈጸምበት ቤተ ክርስቲያን እስከ እልቅቱ ድረስ ጢም ብሎ በሰው ተሞ ልቷል ። ከጣሪያው ላይ ቁልቁል ከተንጠለጠሉት ቀን ዲሎች ላይ የተሰኩት ሻማዎች ሁሉም በርተዋል ። የመ ዘምራኑ ልሳኖች ተከፍተው ጣፅመ ዜማ ያንቆረቁራሉ ። ከሻማዎቹ የሚንጸባረቀው ብርሃንና የእድምተኞቹ ልብ ሶች የተለያዩ ቀለሞች በአንድነት ሆነው የሙሽራይቱን

የሊፓን ዐይኖች ተገረሩዋቸው ። የመዘምራኑ የሚሰረቀ ረቁ ድምፆች እንደ ትንንሽ መደሻዎች የራስ ቅጋን የሚ ወቅሯት መስሎ ተሰማት ። በሕይወቷ ለመጀመሪያ ጊዜ የለበሰችው ማለሬያ ሽንሽን ቀሚስ ጥብቅ ፣ ጭምቅ አድ ርጎ ይዟታል ። አዲሶቹ ቦት መጫሚያዎቿ እግርቿን አን ቀው በማስጨነቅ የሥቃይ ስሜት ሊፈጥሩባት ጀምረዋል ። ነፍሷን ስታና ተዝለፍልፋ ቆይታ ፣ የጻነች መስላ ከመታ የቷ በላይ ያለችበት ቦታ የት እንደሆነ ገና አልገባትም ነበር ።

ጥቁር ኮት ለብሶ በክራባት ምትክ ቀይ ገመድ በሸሚዙ ክሳድ ዙሪያ ሸብ ያደረገው ሙሽራው አኒሲም በጥልቅ ሐሳብ እንደ ተሞጠ ያስታውቃል ። ዐይኖቹ በአንድ ነጥብ ላይ አተኩረዋል ። ጎብረ ዘማሪያኑ ድምፃቸውን ከፍ አድ ርገው መዘመር ሲጀምሩ ፣ በተፋጠነ ሁኔታ አማተቦ ። ዜማው ስሜቱን በጣም ስለ ነካው ፣ ቢያለቅስ ደስ ባለው ነበር ። ያን ቤተ ክርስቲያን የሚያውቀው ገና አንድ ፍሬ ብላቴና ሳለ ነበር ። እናቱ እየታቀፈች አምጥታ የምታ ቆርበው እዚሁ ቤተ ክርስቲያን ውስጥ መሆኑ ትዝ ይለ ዋል ። ነፍስ ካወቀም በኋላ ፣ ከሌሎች ልጆች ጋር መንፈ ሳዊ ዜማ ያሰማ ነበር ። በዚያን ጊዜ የቅዱሳኑን ምስልና እያንዳንዱን ጓዳ ጉድጓዳ እንዴት ልቅም አድርጎ ያው ቀው እንደ ነበር ትውስ አለው ። እና አሁን ደግሞ የጋ ብቻውን ሥርዓት በዚያው ሥፍራ እያከበረ ነው ። መደ ረግ ያለበት ትክክለኛና ጥሩ ነገር ስለሆነ ብቻ ፣ ጋብቻ እየ ፈጸመ ነው ። እሱ ግን ፣ በዚያ ወቅት መቅደሱ ውስጥ ቆሞ የሚያሰላስለው ስለሚመሠርተው ትዳር አልነበረም ። ይህ ጉዳይ ከአእምሮው ውስጥ ተንኖ ሔዷል ። በዐይኖቹ ዙሪያ እንባው ግጥም በማለቱ ፣ የቅዱሳኑን ምስል እንኳን አጥ ርቶ ማየት ተስኖታል ። አንዳች የሆነ ክብደት ልቡን ክፋኛ

ሲጫነው ይሰማዋል ። ለፈጣሪው የሕሊና ጸሎት አደረሰ ። በአናቱ ትይዩ የተገጠለጠለውንና በማናቸውም ቅጽበት ሊፈነዳ የተዘጋጀውን አንዳች ነገር ክላዩ ላይ እንዲያስወግድለት አምላኩን አጥብቆ ተማፀነው ። በድርቅ ወራት በየመንደሩ ሰማይ ላይ በማንገዥብ መጣሁ፣ ደረሰኩ እያለ የሚደነፋው ጥቅርሻ የመሰለ የዝናብ ደመና፣ እንዲትም ጠብታ እንኳን ሳይቸር ድንገት ዐልፎ እንደሚሔድ ሁሉ፣ በሱም ሕይወት እንደ አገብር አረብቦ የሚያንገዥብበው መቅሠፍት እልም ብሎ እንዲጠፋ ያደርግለት ዘንድ ፈጣሪውን በአርዎም ለመነው ። ሳለፈ ጥፋቱ ይቅርታና ሥር የት መጠየቅ ተገቢ ያልሆነ መስሎ ቢታየውም፣ ይቅርታ ከመጠየቅ ግን አልተቆጠበም ። እንዲያውም አንድ ጊዜ ዙሪያውን የከበቡት ሁሉ፣ ሊሰሙት እስኪችሉ ድረስ ሣቅ እየተናነቀው ተንሠቀሠቀ ። ደግነቱ ነገሪ ያለው አል ነበረም ። ቢኖርም በሰካር ከመተርጉም አያልፍም ።

ድንገት የአንድ ሕፃን ጩኸት መቅደሱን አሸበረው ። “እማምዬ እባክሽን ከዚህ ቦታ አውጪኝ፣ እባክሽን እንሒድ!” አለ ሕፃኑ በጩኸት ። ፍርሃት ያመነጨው ልመና ነበር ።

“ጸጥታ እዚያ ኃ!” የቄሱ ድምፅ አስተጋባ፣ በተግሣፅ ዐይነት አነጋገር ።

ሙሽሪዎቹ ከነድምተኞቻቸው ቤተክርስቲያኑን ለቀው ሲወጡ፣ አጀቡና የተሰበሰበው ሕዝብ አንድ ጊዜ ተንዶ ተከተላቸው ። በነቂስ የወጣ ይመስል ሠፈሩ ሰው ብቻ ሆኗል ። ሱቁ አጠገብ፣ ዋናው በር ላይ፣ ቅጥር ግቢው ውስጥ ሁሉም ቦታ በሰው ብዛት ተጥለቅልቋል ። አንዱ ባንዱ ላይ እየተጫነ፣ እየተመረኮዘ፣ እየተገጠራራ ይመለከታል ። ያዳንቃል ። ይተቻል ።

ሙሽሪውና ሙሽሪት፣ የቤቱን ደፍ ሲረገጡ ሴቶች መልካም ምኞታቸውን በመግለጥ ቀርበው ተቀበሏቸው ። የዜማ መመሪያ ወረቀቶች በእጆቻቸው ይዘው መግቢያው ላይ በመሠለፍ ይጠባበቁ የነበሩት ድምፃውያን በከፍተኛ ድምፅ መዝፈን ሲጀምሩ፣ ከከተማ በኪራይ የመጡት ሙዚቀኞች በመሳሪያቸው ያጅቡ ጀመር ። ከዶን አካባቢ የመጣው ሻምፓኝ ተከፍቶ በረጃጅም ብርጭቆዎች እየተሞላ ለሠርገኞቹ ታደለ ። ወዲያው ቁመተ ረጅሙ ቀጭን ሽማግሌ የሌሳሮቭ ለሙሽሪዎቹ ንግግር ማድረግ ጀመረ ።

“አኒሲምና አንቺም ልጄ እርስ በርሳችሁ ተፋቀሩ፤ ጉዟችሁ ሁሉ በእግዜር ፊት ይሁን ። እሱ ይከተላችሁ፤ ዐይኖቹ አይለዩዎችሁ ። ቅድስት ወላዲተ አምላክ አለሁ ትበላችሁ” አለ። እንደ ቁጥቋጦ ችፍርግ ብለው በበቀሉ ቅንድቦች የተደበቁ ዐይኖች ያሉት የሊሳሮቭ ።

አናጊና የቤት ሥራ ተቋራጭ የሆነው አዛውንቱ የሊሳሮቭ ይህን ተናግሮ እንዳበቃ፣ ግሪጎሪይ ፔትሮቪች ትከሻ ላይ ድፍት ብሎ እንደ መንሠቅሠቅ ቃጣው ።

“ወንድሜ ግሪጎሪ ፔትሮቪች፣ የዛሬው ደስታችን ወሰን የለውምና ትንሽ እናልቅስ” አለ በሰለለ ድምፅ፣ አፍታም ሳይቆይ ደግሞ ከትብሎ ከሣቀ በኋላ፣ በጉልህ ጎርናና ድምፅ “ሆ! ሆ! ሆ! ይቺ ሙሽሪህ የውበት እመቤት አይደለች እንዴ! አዎ ሁሉም ነገር መሆን እንደሚገባው ሆኗል ። ተሳክቷል ። ሰምኛል ። አንድም ነገር አልጎደለም ። ዝግጅቱ ሁሉ በሥርዓት ነው ። ምስማሪዎቹም በየቦታቸው በትክክል ገብተዋል” አለና ደመደመ ።

የሊሳሮቭ ተወልዶ ያደገው የጎሮቭስክ በሚባል ወረዳ ነው ። ግን ከወጣትነት ዕድሜው አንሥቶ አክሌየቮ በሚገኙት የጥጥ ማባዘቻዎችና በዚያው በመንደሯ አካ

ባቢ ሲሠራ በመኖሩ ፣ ራሱን እንደ መንደሩ ተወላጅ አድርጎ ነው የሚቆጥረው ። የሚያውቁት ሁሉ ዕድሜውን በሙሉ ፣ ልክ እሁን እንደሚታየው ሽማግሌና መንግሥት የኖረ ይመስላቸዋል ። ሁሉም ሰው የሚጠራው ጉጠት በሚል ቅጽል እንጂ ፣ የሊሳርብ የሚለው ወይም በሌላ ስም የሚጠራው አንድም አልነበረም ። ይህን ቅጽል ስሙን ያገኘበት ምክንያት በውል ባይታወቅም ፣ ምናልባት በፋብሪካ ውስጥ ለፀርባ ዓመታት ሲሠራ የእድሳትና የጥገና ሥራ ብቻ ሲያከናውን በመኖሩ ይሆናል ። ወይም በሰው ልጆችና በቁሳቁስ መካከል ልዩነት ሳያደርግ ሁሉንም በአንድ ዐይነት መለኪያና ደረጃ ስለሚለካቸው ይሆናል ። ጉጠት ፣ ሁሉንም ነገር የሚመዘነው ጠንካራ ነው ወይስ ጥገና ያስፈልገዋል? በሚል መለኪያ ብቻ ነበር ። የሠር ጉም ዕለት ፣ ጠረጴዛው አጠገብ ከመቀመጡ አስቀድሞ ብዙ ወንበሮችን እያገላበጠ ፣ ጥንካሬያቸውን የፈተሸው በዚህ ልምዱ የተነሣ ነበር ። የቀረበለትን ዓሣ እንኳን ከመመገቡ አስቀድሞ ነካ ነካ በማድረግ ፈትሾታል— ጥንካሬውን ወይም ጥገና የሚፈልግ መሆኑን ለማየት።

ሠርገኞቹ የተቀዳላቸውን ሻምፓኝ በአንድ ትንፋሽ በቁማቸው ከጨለሙ በኋላ ፣ ሁሉም በየወንበሮቻቸው ተቀመጡ ። ሌሎቹ እንግዶችም ሥፍራ ሥፍራቸውን በመያዝ ውይይት ከፈቱ ። ዘፋኞቹ መተላለፊያውን ሞልተው ዘፈኑን ሲያወርዱት ፣ ሙዚቀኞቹም እንደ ቀድሞው በመሣሪያዎቻቸው ማጀባቸውን ቀጠሉ ። ቤተ ዘመድ የሆኑት ሴቶች ደግሞ ፣ የባህል ዘፈኑን ባንድነት ያቀልጡት ጀመር ። ቤቱም ደጃም በከፍተኛና ደማቅ ድምፅ ተጥለቀቀ ። ድብልቅልቁ ወጣ ።

ጉጠት ፣ ወንበሩ ላይ እንደ ተቀመጠ ይቆነጠነጥ ፣ ይቅበጠበጥ ጀመር ። አንዴ አጠገቡ ያሉትን ይጉሸማል።

ወዲያው በሌሎች ንግግር መካከል ጣልቃ ይገባል ። ከምድር ተነሥቶ በሣቅ ይንፈቀፈቃል ። ደግሞ ልቅሶውን ይያያዘዋል ።

“ ልጆቼ ፣ ውድ ልጆቼ ! ” ጉጠት ፣ ድንገት ከተቀመጠበት ተነሥቶ በተጣደፈ ሁኔታ ያጉመተምት ጀመር ። “ ሁላችንም እርስ በርስ ተፋቅረን ፣ በሰላምና በጸጥታ እንኑር ። የተወደዳችሁ ልጆቼ ! . . . ” የጀመረውን አልጨረሰም ። እንጠልጥሎ ተወው ።

ጉጠት ፣ የመጠጥ ሱስኛ አልነበረም ። በመጀመሪያ የቀመሳት አንዲት መለኪያ ጂን ራሱ ላይ ወጣች ። ብውብሎ ሰከረ ። ይህ ከምን ጥንስስ እንደሚጠመቅ ተለይቶ ያልታወቀ ፣ እንደ ሬት የመረረ አቅለሽላሽ መጠጥ የቀመሰውን ሰው ሁሉ ፣ አናቱ በዱላ የተበጠረቀ ያህል እያደነዘዘ ቁጭ አደረገው ። ከያንዳንዱ ተጋባዥ አንደበት የሚወጣው ንግግር ምኑም የማይጨበጥና ዝብርቅርቅ እየሆነ ሔደ ።

በጠረጴዛው ዙሪያ ፣ የመንደሩ ቀሳውስትና በጥጥ ግባዘኞቻቸው የሚሠሩት ካቦዎች ከነሚስቶቻቸው ተቀምጠዋል ። በጎረቤት መንደሮች የሚኖሩ ነጋዴዎችና የመጠጥ ቤቶች ባለንብረቶችም ከነሱ ቀጥለው በመደዳተድድረዋል ። ድፍን ዐሥራ አራት ዓመታት ሙሉ አብረው የሠሩት የወረዳው ጽ/ቤት ሹምና ጸሐፊው በድግሱም ሥፍራ አልተነጣጠሉም ። ጎን ለጎን ናቸው ። በነዚያ ዓመታት ውስጥ ወደ ሁለቱ ጉዳዮች ቢሮ ገብቶ ሳይገላ ፣ ሳይበደል ፣ ሳይጭበረበር የወጣ ወይም የሚፈልገውን ወረቀት አስፈርሞ በእጁ ያገባ ባለ ጉዳይ ማግኘት ላሳር ነው ። እንዲያ አወልውለውና እንደ ቀርበታ ተነፋፍተው ሁለቱንም ሲያዩዋቸው ፣ በቅጥፈትና በሐሰት

የበሽቀጡ መሆናቸው በግልጽ ያስታውቃል ። የፊታቸው ቆዳ ሳይቀር የመልቲ ቆዳ መሆኑ ይታያል ።

አንድም ሳታስቀር ልጆቿን በሙሉ ስብስባ የመጣ ችው ዐይነ ሸውራራዋ የጸሐፊው ሚስት፣ ወደ ጠረጴዛው በጣም ተጠግታ በመቀመጥ፣ እንደ ጆራ አሞራ ከሣህን ሣህን በማግተር የቀረበውን ሁሉ እየሰበሰበች በራሷና በልጆቿ ኪሶች ውስጥ ታምቃለች ።

ሊፓ፣ እንደ ዐምድ ደርቃ ተቀምጣለች ። በገዳ ላይ የሚታየው ስሜት በበተ ክርስቲያኑ ውስጥ ሳለች እንደ ነበረው ያለ ነው ። ከተዋወቁበት ዕለት አንሥቶ አንዲት ቃል እንኳን ስላልተለዋወጡ፣ አኒሲም ምን መሳይ ድምፅ እንዳላትም አያውቅ ነበር ። አሁንም አጠገቧ ቁጭ ብሎ የቀረበለትን ጂን በጸጥታ ይጠጣል ። በመጨረሻ ሞቅታው እያየለበት ሲሔድ፣ ከፊት ለፊቱ የተቀመጠችውን የሊፓን አክስት ማናገር ጀመረ ።

“ አንድ ጓደኛ አለኝ ሳሞሮዶቭ ይባላል ። እንደ ማንም ተራ ሰው አይደለም ። እንዴት መናገር፣ ምን መናገር እንዳለበት አጣርቶ የሚያውቅ የተከበረ ዜጋ ነው ። እኔ ግን ደኅና አድርጌ፣ ውስጡን ጠልቄ ዐውቀዋለሁ ። ይህን እሱም በደንብ ያውቀዋል ። እና ለወዳጄ ለሳሞሮዶቭ ጤንነት ጽዋችንን እናንሣ፣ አክስቲ ! ” አለ አኒሲም ወደ ስካር ማሻቀብ በጀመረ የሞቅታ መንፈስ ።

ሻርሻራ በጠረጴዛው ዙሪያ እየተመላለሰች እንግዶቹ ምግቡን እንዲሞክሩት ትጋብዛለች ። የሥራ ውጥረት በዝቶ ውልቅልቅ ብላ ብትደክምም እንኳን፣ ምግቡ ሞልቶ በመትረፍረፍ ሁሉም ነገር ወደር በሌለው ሁኔታ ተሟልቶ በመዘጋጀቱ መንፈሷ በደስታ ረከቷል ። አጭን ማንም ይህ ጉደለ ብሎ ለመናገር እንደማይችል ርግጠኛ ነች ።

ጀንበር እያዘቀዘቀች ብትሔድም፣ ፈንጠዝያና ድግሱ ግን ቀጠለ ። እንግዶቹ እጃቸውና ጥርሳቸው ሥራ አለ መፍታቱን እንጂ የሚያዩት፣ ወደ አፋቸው የሚያስገቡት ምን እንደሆነ መለየትና ማወቅ ወደ ተሳናቸው ደረጃ ደርሰዋል ። ምን እንደሚወራ፣ ምን እንደሚባል የሚያዳ ምጥ የለም ። አንዱ ሌላውን አይሰግውም ። ትርምስ፣ ድብልቅልቅ፣ ውካታ፣ መለፍለፍ ብቻ ነው። ዐልፎ ዐልፎ ዘፈንና ሙዚቃው ላንዳፍታ ቆም ሲል ብቻ ።

“ ደም መጣጭ አረመኔ ሁሉ ! መግት ይውረድባ ችሁ ! ” እያለች የምትሙህ ሴት ድምፅ ከውጭ በኩል ጥርት ብሎ ይሰማል ።

ምሽቱ እየገፋ ሲሔድ ዳንስ ተጀመረ ። ሙዚቃው ተፋፋመ ። የራሳቸውን የወይን ጠጅ ይዘው ከመጡት የሀሪሚን ትንሹ ሰዎች መካከል አንደኛው ብድግ ብሎ በሁለት እጆቹ ጠርሙሶች ይዞ፣ በጥርሶቹ ደግሞ ብርጭቆ ነክሶ ‘ ኳድሪል ’* የሚባለውን ዳንስ አሳየ ። ተጋባዥ በሙሉ ደስታውን ገለጠ ። ከዚያ በኋላ የዳንሱ ዐይነት እስኪጠፋ ቅጥ አንባሩ ወጥቶ መተረግመስ ሆነ ። አንዳንዶቹ ‘ ኳድሪል ’ መጫወት ይጀምሩና ወዲያው ቁጠጥ ብለው፣ የእግር አጣጣላቸውን በመለወጥ፣ ፈጠን ባለ ምት እግሮቻቸውን ተራ በተራ ወደፊት እየዘረጉና እየወነጨፉ የሩሲያን የባህል ጭፈራ ይያያዙታል ። አረንጓዴ የለበሰችው አክሲኒያ መሬት ለመሬት በሚገቡት ተውቀሚሷ ነፋሱን እያራገበች ወዲያ ወዲህ ሽው ሽው ትላለች ።

* ኳድሪል ፡ ከጥንታዊ የዳንስ ዐይነቶች አንዱ ሲሆን፣ በመጀመሪያ ጊዜ በነበረው ሕግ አምስት ሰዎች፣ የኋላ ኋላ ተገሽሎ በወጣው ሕግ መሠረት አራት ሰዎች በአንድነት ሆነው በቡድን የሚጫወቱት ነው ። ዛሬ እየቀረ ሔዷል ።

የአክሲዲያ ግራጫ ዐይኖች ገራገር ብጤ ናቸው ። ሽፋኗን ሳትሰብር ትክ ብላ የማየት ጠባይ አላት ። ሁል ጊዜ ከፊቷ ላይ የማይጠፋው ፈገግታ የደስ ደስ ያለው ዐይነት ነው ። በነዚያ ትክ ብለው የሚያስተውሉ ዐይኖቿ፣ መቃ በመሰለው ረጅም አንገቷ ላይ ቁብ ባለችው ትንሽ ጭንቅላቷና፣ እንደ ልብ በሚታዘዝላት ኩሩ ባለ ግርማ አካሏ ላይ፣ አንዳች ከእባብ ቅርፅ ጋር የሚመሳሰል ነገር ይታያባቸዋል ። በተለይ በአረንጓዴው ቀሚሷ ወገብ ላይ ፈካ ያለው ቢጫ ቀለምና፣ መቼም መች የማያቋርጥ ፈገግታዋ ደግሞ፣ በፀደይ ወቅት ዐላፊ አግዳሚውን ለማስተዋል ከጠመኸ ቡቃያ መኻል አንገቱን የሚመዝ እባብ አስመስጋታል ። በርሷና በሀሪሚን ትንሹ ቤተሰብ መኻል ያለው ዕውቂያ በጣም መቀራረቡ ነጻ ከሆነው ጠቅላላ ሁኔታቸው ይታወቃል ። በተለይ ከወንድማማቾቹ መኻል ከትልቅየው ጋር የቆየና ጥብቅ የሆነ ልዩ ዐይነት ግንኙነት እንዳላት ለማንም በግልጽ ይታያል ። ከዚያ ሁሉ ሰው መኻል ይህን ሁኔታ የማይረዳ ቢኖር ደንቆሮው ባሏ ብቻ ነበር ። ስቴፋን ሚስቱን ቀና ብሎ ሊያያት እንኳን አይጨነቅም ። ብቻ በተቀመጠበት እግሩን አነባብሮ በጸጥታ ለውዝ ይበላል ። የለውዙን ቅርፊት ሲሰብረው ደግሞ ልክ እንደ ጥይት ይጮሃል ።

ጭፈራውና ራገጠዝያው እንዲያ ተጣጡ። ሳለ፣ ሽማግሌው ግሪጎሪ ፔትሮቪች በዳንሱ ተካፋይ ለመሆን መሻቱን ለመግለጥ መሐረቡን እያራገበ ወደ ወለሉ መኻል ገባ ። ሰው ሁሉ ጉምጉምታውን ከክፍል ክፍል ይቀባበለው ጀመር ። ጉምጉምታው ከቤት ወጥቶ ደጅ ሲደርስ፡

“እሱ ራሱ ሊደንስ ነው! ራሱ ሊገባበት ነው!” ወደሚል ጫጫታ ተለወጠ ። ግሪጎሪ ፔትሮቪች ከሚስቱ ጋር መደነስ ጀመረ ። ሻርቫራ በደንብ ስትደንስ ሽማግ

ሌው ግን፣ በሙዚቃው ስልት ልክ መሐረቡን እያራገበ በተረከዙ መሬቱን መደለቅ ብቻ ነበር ። ይሁን እንጂ፣ ከውጭ ሆኖ በመስኮቶቹ በኩል የሚመለከተው ሕዝብ በሁኔታው ከመደሰት አልተቆጠበም ። ሁሉም ሰው ይቅር ለግዜር ያለው ይመስላል ። ለሀብቱም ሆነ ለበደለኛነቱ፣ ለስስቱም ሆነ ለፍርድ ገምድልነቱ በዚያች ቅፅበት ይቅርታ ያደረገለት ይመስላል ።

“እንዲያ ነው ግሪጎሪ ፔትሮቪች! በርታ!” ከውጭ ያሉት መጮህ ጀመሩ ። “ያዝ እንግዲህ! ቀጥል! በእርጌው ውሻ ውስጥ ገና ሕይወት ትር ትር ትላለች ማለት ነው ጃል! አሃ—ሃ—ሃ!”

ጠቅላላው ጨዋታና ድግስ ከሌሊቱ ሰባት ሰዓት በኋላ አበቃ ። አኒሲም እየተንገዳገደ ወደ ሙዚቀኞቹ በመቅረብ፣ ለያንዳንዳቸው አዳዲስ የግማሽ ሩብል ሳንቲሞች አበረከተላቸው ። የሰንብት ስጦታ ነበር ። ሽማግሌውም ለይቶለት አይንገዳገድ እንጂ ፣ በመጠኑ ዘመም ዘመም እያለ እንግዶቹን መሸገት ጀመረ ። ተሰናብቶት ለሚወጣው ሁሉ፡

“ከሁለት ሺህ ሩብል በላይ የፈጀ ሠርግ ነው!” እያለ ደጋግሞ እየነገረ፣ ተጋባዥ ሁሉ ወደ የቤቱ በመመለስ ላይ ሳለ፣ ከሺካሎቮ መንደር የመጣው የመጠጥ ቤት ባለንብረት በዳንሱ ጊዜ ወንበር ላይ አስቀምጦት በነበረው አዲስ ኮት ምትክ፣ አርጌ ተቀምጦ በመገኘቱ ድንገት ጫጫታ ተፈጠረ ። ይህን ያደረገው ማን እንደሆነ ግን ሊታወቅ አልተቻለም ። ወዲያው አኒሲም በከፍተኛ ቅልጥፍና፣ “ሁላችሁም አንድ ጊዜ በያላችሁበት ቁሙ! ሌባውን አሁኑኑ አገኘዋለሁ! ኮቱን የወሰደውን ዐውቃለሁ! ቁሙ ነው የምለው!” እያለ መንዝባረር ጀመረ ።

ቶናግርም ሳያበቃ፡ ተንደርድር ወደ ዋናው መንገድ በመውጣት ወደየቤታቸው በመመለስ ላይ ካሉት እንግዶች በአንደኛው ላይ ለመድረስ ይርጥ ጀመር ። ግን ብዙም ሳይርቅ ተከታትለው በመያዝ ወደ ቤት መለሱት። ጥንብዝ ብሎ ሰክሮ፡ ፊቱ በንዴት ሳምባ መስሎና በላብ ወርዘቶ ወደ ጫጉላው ክፍል ገፋፍተው አስገቡት። አክ ስትየዋ፡ የሊፓን ልብስ አወላልቃላት በአንድነት መሽራውን ይጠብቁ ነበር ። አኒሲም እንደ ገባ በሩ በላያቸው ተዘጋ ።

—4—

አምስት ቀናት ዐለፉ ። ወደ ሥራው ለመመለስ የተነሣው አኒሲም ቫርቫራን ለመሰናበት ወደ ፎቄ ወጣ። ከቅዱሳኑ ሥዕሎች ፊት ለፊት የተተክሉት መብራቶች በሙሉ ተለኩሰው የደመቀ ብርሃን ይንገባሉ። የዕጣን ሽታ ቤቱን አውደታል ። ቫርቫራ መስኮቱ አጠገብ ተቀምጣ በቀይ የሱፍ ክር እግር ሹራቦች ትሠራለች ።

“ መቼም አብረሽን ብዙ መቆየት አልቻልክም፤ ሰለቸንህ መሰለኝ ? ” አለች ። “ ገጠር ቢሆንም እዚህ ኑሯችን በጸጋ ነው ። ምንም ችግር የለብንም፤ ሁሉም ጥልቷል ። ጥሩ ሠርግም ደግሰንልሃል ። የጎደላ ነገር አልነበረም፤ የተሳሳክ ይመስለኛል ። አባትህም ሁለት ሺህ ሩብል ፈጀ ይላሉ እርግጥ እዚህ ሕይወት ለዛገ ነውና ያሰለች ይሆናል ። ይሁን እንጂ ከከተማ የተሻለ እንኖራለን ። ብቻ ደንበኞቻችንን በደንብ አናስተናግድም ። በሚገባ አንድዛቸውም ። እዚህ ካለው ነገር ሁሉ የሚከብድኝ ይኸ ጉዳይ ብቻ ነው ። አኒሲም፡ በእግዚአብሔር ስም እልሃለሁ፤ ሰለሽ”

ችን እንዴት እንደምናደርጋቸው፤ እንዴት እንደምንቀልድባቸው ጭነት ጭነት ቁጥር ዘወትር ልቤ በገዝን ይቆስላል ። ፈረስ በዕቃ ስንለውጥ፡ ወይ አንዳች ነገር ስንገዛ፡ ሌላው ቀርቶ የሚረዳን ሠራተኛ ስንቀጥር እንኳን ሐቅን ተከትለን አናውቅም ። ነግቶ እስኪመሽ ማጭደርበር፡ ማማታት ነው ። በሁሉም ነገር ላይ በተቻለ መጠን ማታለል የቤታችን ባህል ሆኗል ። በኛ ሱቅ ጥሩ ዐይነት እየተባለ ከሚሸጠው የአትክልት ዘይት ይልቅ፡ አንድያውን የለየለት ቅጥራን የተሻለ ጣዕም ሳይኖረው አይቀርም ። እስቲ እንዲያው በሞቱ እውነቱን ነገረኝ ! አሁን የኛ ዐቅም ጥሩ ዘይት አምጥተን ለመሸጥ የማይበቃ ሆኖ ነው?” አለችው በትካዜ አነጋገር ።

“ ለሁሉም እንደየሥራው እናት ! ” አለ አኒሲም ለዘብ ባለ አንደበት ።

“ ግን በምንምትበትስ ጊዜ ስንምንድነው የሚውጠን፤ እንዲያው ከአባትህ ጋር በዚህ ጉዳይ ላይ ብትነጋገሩበት ምናል ? ” የቫርቫራ አነጋገር የሚንቀት መሆኑ ያስታውቃል ።

“ አንቺ ራስሽ ለምን አታነጋግራውም ? ”

“ አይ አኒሲም ! እኔማ በልቤ ያልውን ስነግራቸው፡ ላማከራቸው፡ ልክ አሁን አንተ እንዳልከው የመሰለ መልስ ነው የሚሰጠኝ ። ‘ ለሁሉም እንደ ሥራው ’ የሚል ፈላጊ አላቸው ። ታዲያ በወዲያኛው ዓለም ደግሞ፡ ለእገሌ ምን ይገባዋል፡ ምንስ አይገባውም እያለ የሚያሟግትና የሚያማርጥ ያለ ይመስልሃል? አትሞኝ ልጄ ! የጌታ ፍርድ አንድ ነው ! ”

“ እሱንም ዐውቃለሁ ። ግን እስኪዘረዘሩ ብዙም አትጨነቁ እናት ። እግዚአብሔር የሚሉት ነገር ስለሌሉ፤ ጥያቄውን የሚያቀርብም አይኖርም ” አለና በከባዱ ተነፈሰ።

ሻርሻራ እየሳቀች በመገረም ተመለከተችውና፡ ሁሉ ተንም እጅቷን ዘረጋቻቸው = አሳሳቂና አስተያየቷ እንደ ዕብድ የቆጠረችው መሆኗን የሚጠቁም ዐይነት ነበር = አኒሲም የመጨነቅ ስሜት አደረገበት =

“ አዎ፡ ምናልባት እግዚአብሔር የሚባል ይኖር ይሆናል = ግን ዛሬ ብዙም የሚያምንንት የለም = ” አኒ ሲም ንግግሩን ቀጠለ = “ እኔ እንኳን የሠርጌ ዕለት አሥ ቁኝ የሆነ ነገር ሲሰማኝ ነበር = ሁኔታው ሁሉ አንድ ሰው ከሲካካ ዶር ጉያ ዕንቁላል እንደሚወስድና ካልተሰበረው ዕንቁላል ውስጥ ድንገት የጫጩቷን ድምፅ እንደሚሰማ ዐይነት ነበር = እኔም የሠርጌ ዕለት ሕሊናዬ ከውስጥ የጫ ጩት ድምፅ ሲያሰማ ሰማሁት = የጋብቻችን ሥነ ሥርዓት በሚካሄድበትም ወቅት፡ ‘ እግዚአብሔር አለ!’ የሚል ሐሳብ መጣብኝ = ግን ከቤተ ክርስቲያኑ ስወጣ ሁሉም ነገር ተረጣ = ወደ ኋላዬ ቀረ = እና ታዲያ እንዴት አድ ርጌ የእግዚአብሔርን መኖር አለመኖር ለማወቅ እችላለሁ = ሕፃናት ሳለን እንዲህ ስለመሳሰሉት ጉዳዮች ያስተማረን ሰው አልነበረም = አራስ ከናቱ ዕቅፍ እስከ ወጣ ድረስ የሚሰማውና የሚማረው ነገር ቢኖር፡ ‘ ለሁሉም እንደ የሥራው’ የሚሉትን ቃላት ብቻ እንጂ ሌላ የለም = አባቴ ደግሞ፡ እግዜር በሚሉ ነገር በፍጹም አያምንም = አንድ ጊዜ ከጉንቶሬቭ ቤተሰብ ስለ ተሰረቁ በጎች ነግረሽኝ የነበረው ትዝ ይልሻል ? ባይገርምሽ እንግዲህ ሁሉንም ነገር ተከታትሎ ደርሼበታለሁ = በጎቹን የሰረቃቸው በሽካሎቮ መንደር የሚኖር ገበሬ ነው = ቆዳዎቹ ግን፡ የት እንደ ደረሱ ታውቂያለሽ? ቆዳዎቹ የትም አልሔዱ ፤ እዚሁ አባቴ ሱቅ ነው የገቡት . . . ይኸውልሽ እምነት፡ ሃይ ማኖት ይሉሻል ይህ ነው!” አላት =

አኒሲም ዐይኑን ጠቀስ አድርጎ ራሱን ነቀነቀና ንግ ግሩን ቀጠለ =

“ የወረዳው ሹምና ጸሐፊውም በእግዚአብሔር አያ ምኑም = ገበዙም ቢሆኑ እንደዚያው ናቸው = ሁሉም ወደ ቤተ ክርስቲያን ሔደው የሚሳለሙትና ቀን ቆጥረው የሚ ጸሙት ወደው አይደለም = ከሰው አፍ፡ ከመንደሩ ሐሜት ለመዳንና ምናልባት ምጽአት ቢመጣ፡ የመጨረሻው ፍርድ ቀን እውነት ቢሆን ይጠቅመናል በሚል ጥርጣሬ ነው = ሰዎች ደካማነታቸው እያየለ፡ እየጎላ በመምጣቱና ወላ ጆቻቸውን ማክበር በመተዋቸው፡ የዓለም ፍጻሜ እየተ ቃረበ ነው እያሉ አንዳንድ ሰዎች ይናገራሉ = ግን ሁሉም ፍሬ ክርስቲያን፡ ባዶ ወናፍ ነው = እኔ እማስበው ምን መሰ ለሽ እናት? እኔ እማስበው እንዲህ ነው = የኛ ችግር የሚ ባባሰው ሕሊና ያጡ ሰዎች ቁጥር ከጊዜ ወደ ጊዜ እየጨ መረና እያደገ በመሔዱ የተነሳ ነው = አየሽ እኔ ሰዎችን ከውጭ ብቻ ሳይሆን ውስጣቸውንም ጭምር ጥርት አድ ርጌ ዐውቃቸዋለሁ እናቴ ፤ ዐውቃቸዋለሁ = የተሰረቀ ሸሚዝ በማይበት ጊዜ፡ የተሰረቀ መሆኑን ለማወቅ የዐይን ጥቅሻ የሚጠይቀውን ያህል ጊዜ እንኳን አይወስድብኝም = አንድ ሰው መጠጥ ቤት ቁጭ ብሎ ሻይ ሲጠጣ ብታይው፡ ምናልባት ሻይ ይጠጣል ብለሽ ብቻ ይሆናል የምታስቢው = ለእኔ ግን ሻይ መጠጣቱ ብቻ አይደለም የሚታየኝ = ሕሊና የሌለው መሆኑም ነው = የውስጡም ጭምር እንጂ የው ጨው ብቻ አይደለም = ቀኑን ሙሉ እግርሽ እስቲነቃ ልት ዞሪ ትችያለሽ = ግን አንድም ሕሊና ያለው ሰው አታገኘም = እና የዚህ ሁሉ ሰበብ ማንም የእግዜርን መኖርና አለመ ኖር የማያውቅ መሆኑ ነው = እስቲ እንግዲህ ለማናቸውም ደኅና ሁኚ እናቴ = ጤናሽን ተንከባክቢ ፤ የመንፈስሽን

ጽናት እንደ ወትሮው ጠብቂ ፤ እኔንም ሁልጊዜ በቅን አሰ
በኝ” አለ አኒሲም ።

ወዲያው መሬት እስኪነካ ለጥ ብሎ እጅ ነግሶት ።

“ ስለ ተደረገው ሁሉ በጣም አመሰግናለሁ እናት ።
አንቺ ለቤተሰባችን ጥሩ ነሽ ። በዚህ ላይ ደግሞ ጨዋነት
ትሽና ነገረ ሥራሽ ሁሉ በጣም ደስ ይለኛል ” አለ ። ከልብ
በመነጨ ስሜት ። “ከክፍሉ ሲወጣ ትካዜ ልቡን መውረር
ጀምሮት ነበር ። ድንገት ቆም አለና ወደ ቫርቫራ ዞሮ ።

“ ያ ሳጥሮዶሽ ያልኩሽ ጓደኛዬ በአንድ ጉዳይ ውስጥ
እጄን እንዳስገባ አድርገውኛል ። ጉዳዩ ወይ ያከብረኛል
ወይም ከናካቲው ያወድመኛል ። እና እንዲያው አንዳ
ጋጣሚ ፤ በለስ ሳይቀናኝ ቀርቶ ክፉ ነገር ቢደርስብኝ፤ አንቺ
ቤተሰቦቼን እንደምታጽናኝልኝ ተስፋ አለኝ ” አላት ።

“ እንደሱ አትበል እስቲ ፤ እግዚር መሐሪና ይቅር
ባይ ነው ። ግን አኒሲም ለሚሰጥህ ትንሽ ርኅራኄና ፍቅር
ብታሳያት ደስ ይለኛል ። ሁሉም ትሁም የምትተያየት
ልክ እንደ ዱር አውራ ነው ። ፈገግታ እንኳን ስትለዋወጡ
አይቼ አላውቅም ” አለችው ።

“ እሷም ነገሯ ሁሉ ከሰው የማይገጥም ልጅ ናት ።
ምንም ነገር አይገባትም ። ምንም ቃል አትተነፍስም ።
ደግሞ ዕድሜዋም ገና ነው ። በሚገባ ማደግ ይኖርባታል”
አለ አኒሲም ፤ በከባዱ እየተነፈሰ ።

አንድ ረጅም በደንብ የተቀለበ ነጭ ሠንጋ ፈረስ
የሚገቡትተው ጋሪ ፤ በረንዳው ፊት ለፊት ቆሞ ይጠብቅ
ዋል ። ሽማግሌው ግሪጎሪ ፔትሮቪች በቀንጥ ዘሎ ጋራው
ላይ ቁብ አለና ልጓሙን በጆቹ ያዘ ። አኒሲም ቫይቫራን
አክሲንያንና ደንቆሮ ወንድሙን በየተራ ሳማቸው ።

ሊፓም እንደ ሌሎቹ በረንዳው ላይ ቆማ ያላንዳች እን
ቅስቃሴ በጸጥታ ወደ ሌላ አቅጣጫ ትመለከታለች ። ተለ
ይቷት የሚሔድ ባሏን ለመሸገገት ሳይሆን፤ በአጋጣሚ ከቤት
በቅ ያለች የሚያስመስላት ነው ። አኳሁዋንም ። አኒሲም
ሌሎቹን ስም ሲያበቃ ፤ ወደ ሊፓ ተጠግቶ ረጋ ባለ ሁኔታ
ጉንጫን በከንፈሮቹ ዳሰሰ አደረገና ።

“ ደገና ሁኔ ” በማለት አንሸካሾክ ።

ሊፓ አልተመለከተችውም ። ብቻ አንድ ልዩ ዐይነት
ፈገግታ መላ ገጸን ወረሰው ፤ ወዲያው ፊቷ በሙሉ ይን
ቀጠቀጥ ጀመር ። ምክንያቱን ሳያውቁት በሥፍራው የተ
ሰበሰቡት ሁሉ ፤ ለእርሷ ጎዘን ተሰማቸው ። አኒሲም እንዳ
ባቱ ጋሪው ላይ ወጣና በመልካም አቋሙ ፤ መልኩና አለ
ባበሱ እንደሚተማመን ሰው ፤ እጆቹን ወገቡ ላይ አላርፎ
ቁጭ አለ ።

ጋሪው ፤ ከሸለቆው ለመውጣት በከራብታው ላይ
በተዘረጋው መንገድ አቀበቱን ሲያያዘው አኒሲም በመ
ደጋገም እየተገላመጠ መንደሩን ይመለከት ጀመር ። ሞቃት
ፀሐይማ ቀን ነው ። በዚያ ዓመት ለመጀመሪያ ጊዜ ለግ
ጠሽ ወደ መስክ የወጡት ከብቶች እዚህም እዚያም ተበ
ታትነው ተሠማርተዋል ። በአረኝነት የተከተሏቸው ሴቶች
ና ልጃገረዶችም በዐውዳመት እንደሚለብሷቸው ያሉ
ፀፃዳ ልብሶች ለብሰዋል ። በነጻነቱ የተደሰተ ይመስል
አንድ ቀይ በሬ በኃይል አገጣጥመው መሬቱን በሰከውናው መገ
ድፈር ጀመረ ። ታች ሸለቆው መኻልና ላይ ኮረብታው
አፋፍ ዘልቆ በየሥፍራው አፅዋፍ ይዘምራሉ ። በታላቅ
ግርማ የተኮረሰውን በተክርስቲያን አኒሲም ዞር ብሎ ተመ
ለከተው ። በኖራ የታደሰው በቅርቡ ነበር ። ከአምስት
ቀናት በፊት በዚያ ቦታ ያደረገው ጸሎት ትውስ አለው ።

አረንጓዴ ጣሪያ ያለውን ትምህርት ቤትና በልጅነቱ ዋና እየዋኘ ግግሮች ያጠምድበት የነበረውን ጅረት ተመለከተ ። ልቡ በደስታ ስሜት ጮቤ ይረግጥ ጀመር ። ወዲያው አንዳች ግዙፍ ግድግዳ ከፊት ለፊቱ ተጋርጦ ርቆ ከመሔድ በያግደው ተመኘ ።

አባትና ልጅ፣ ባቡር ጣቢያው ከደረሱ በኋላ፣ ወደ መዝናኛው ቤት በመግባት አንዳንድ ብርጭቆ የወይን ጠጅ አዝዘው ተጉነጩ ። ሽማግሌው፣ የመጠጡን ሒሳብ ለመክፈል የገንዘብ ቦርሳውን ከኪሱ ሲያወጣ አኒሲም አቋረጠውና፣ “የኔ ግብዣ ነው” አለው ።

በሁኔታው ልቡ የተነካው ሽማግሌ፣ የልጁን ትክክ መታ መታ አደረገና፣ “እንደምን ያለ ልጅ እንዳለኝ አየህ!” በሚል ዐይነት አስተያየት፣ ባሪስታውን በዐይኑ ጠቀሰው ።

“ከኔው ጋር ቆይተህ በንግዱ ሥራ ብታግዘኝ እንደምን ደስ ባለኝ ነበር ። አንዱና ዋናው ምኞቴም ይኸው ነው ። ያንተ ከጎኔ መሆን ምንኛ እንደሚጠቅመኝ የማውቅ እኔ ብቻ ነኝ ። ቃሌን ሰምተህ እዚህ ብትቀር እኔም በወርቅ ባንቆጠቆጥኩህ ነበር ልጄ” አለ። ሽማግሌው ።

“የለም፣ የለም አባባ ። በፍጹም አልችልም!” የልጅ የው መልስ ቁርጥ ያለ ነበር ። የቀረበላቸው የወይን ጠጅ መራር ከመሆኑ ሌላ የሰም ሽታ ቃናውን በርዘታል ። ግን አንዳንድ ብርጭቆ ከመድገም አልተገቱም ።

ሽማግሌው፣ ልጁን ሽኝቶ ወደ ቤቱ ሲመለስ፣ አዲሷ ምራቱን ልዩና እንግዳ ሆና አገኛት ። ባሏ ከቤት ከወጣ በት ቅጽበት አንሥቶ ሊጋ፣ ፍጹም ሠራተኛ ወደ ሆነች ወጣት ሴት ተለውጣ ነበር ። አሮጌ ቀሚስ አጥልቃ እጅ ጌውን ወደ ላይ በመሰብሰብ ባዶ እግሯን ሆና የበረንዳውን ደረጃዎች በውሃ ታጥባለች ። እየሠራች ደግሞ ደምደን ከፍ አድርጋ ትዘፋፍናለች ። ወለሉ የታጠበበትን ቆሻሻ ውሃ ከገጨት በተሠራው ባልዲ ሞልታ ለመድፋት ተሸከማ ስትሔድ ደግሞ፣ ወደ ሰማይ ቀና ብላ የሕፃን በሚመስል ፈገግታ ፀሐይዋን ትመለከታለች ።

እንደ አጋጣሚ፣ በበረንዳው በኩል የሚያልፍ አንድ ሽማግሌ ሠራተኛ፣ ራሱን ነቅነቅ አድርጎ ጉሮሮውን ጠራረገና፣

“እንዴት እንዴት ያሉትን ምራቶች ነው እግዜር የሰጠህ ግሪጎር ፔትሮቪች! እውነተኛ ሀብት ናቸው!” አለ ።

ሐምሌ በገባ በስምንተኛው ቀን ዓርብ ዕለት ነው፣ ሊጋና ጉጠት ካዘንስኩዬ መንደር ድረስ ሔደው፣ የካዛን ማርያምን ካነገሡ በኋላ፣ ወደ መንደራቸው መመለስ ይዘዋል ። ከነርሱ ኋላ ራቅ ብላ የሊጋ እናት ፕራስኩቭያ እያዘገመች ትከተላቸዋለች ። ሕመምተኛ በመሆኗ ትንፋሽ አጥሯታል ። ጀንበር እየዘቀዘቀች ደንገዝገዝ ብሏል ።

“አሄ ሄ ሄ ሄ! . . . በጄ!” ይላል ጉጠት በማዳነቅ፣ የሊጋን ንግግር እያዳመጠ ። “መቼም የማርመላታ ነገር አይሆንልኝም ። በጣም ነው የምወደው አሊያ ማካሪች!” እያለች ከልቧ ታወራለች ሊጋ ። “እና ታዲያ ሁልጊዜ

አንድ ጥግ ይገር እቀመጥና ሻይ እየጠጣሁ ማርመላታ መብላት ነው። ወይም ደግሞ ሻዩን ፉት እያልኩ ሻር ሻራ ኒኮላየቭና የምትነግረኝን የሚያሳዝኑና የሚያስደንቁ ታሪኮች አዳምጣለሁ። መቼም ለግምት የሚያታክት ማር መላታ ነው ያላቸው። አራት እንስራ ሙሉ ታዲያ እነ ሱም 'አይዘኸ ሊፓ አትፍሪ፣ የቻልሺውን ያህል ብዩ!' ይሉኛል" ትለዋለች።

"ያንት ያለህ! አራት እንስራ ሙሉ!" ይላል ጉጠት፣ አሁንም በማዳነቅ።

"እህላ! ሀብታሞች አይደሉ! ሞልቷቸዋል። ከሻይ ጋር የሚቀርበው ጥጥ የመሰለ ነጭ ዳቦ ነው። የሥጋ ነገር አይነሣ። ሁሉም ያምሮቱን ሳይሆን የሚበቃውን ያህል ሲዘላ ይችላል። የተረፈቸው ናቸው። ግን በኔ በኩል ለምን እንደሆነ እንጂ ሁልጊዜ ፍርሃት ይሰማኛል። በጣም እፈራለሁ!"

"ምኑ ነው የሚያስፈራሽ የኔ ልጅ?" አለ ጉጠት፣ ፕራስኩቭያ ደርሳሳቸው እንደሆነ ለማየት ወደ ጓላ እየ ተገለመጠ።

"በመጀመሪያ የሠርጉ ሰሞን የሚያስፈራኝ አኒሲም ግሪጎሪች ነበር። በርግጥ ጥሩ ሰው ነው። ይህን መካድ አይቻልም። አንድም ቀን ተተናኩሎኝም ሆነ አስቀይ ሞኝ አያውቅም። ግን ወደ አጠገቤ በቀረበ ቁጥር ለምን እንደሆነ እንጂ የሠራ አካላቴ ሽምቅቅ ይላል። ዘወትር እንቅልፍ ባይኔ አይዘርም። ሌሊቱን በሙሉ ቁልጭ ብዩ እየተንቀጠቀጥሁ ሰጸልይ ነው የማድረው። እሱ ከሐይ በኋላ ፍርሃት የምታሳድርብኝ ደግሞ አክሲኒያ ናት። በርግጥ እስከ ዛሬ ባየሁት ደገና ሴት መሆኗን ነው የማውቀው። ፈገግታ ሁልጊዜ አይለያትም። ግን አንዳንድ የምታደርገው ሁሉ ልዩና ግራ የሚያገባ ነው። መስኮቱ

አጠገብ ትቆምና ወደ ውጭ በጸጥታ ታስተውላለች። ድቅድቅ ባለ ጨለማ ውስጥ የበግ ዐይኖች እንደሚፈነገ ጥቂት ያል አረንጓዴ ብርሃን በነዚያ ኃይለኛ መሳይ ዐይኖቿ ውስጥ ይንጸባረቃል። ከሀሪሚን ትንሹ ቤተሰብ ጋር ያላት ግንኙነት ጥብቅ ነው። እየመከሩና እያግባቧትም መሰለኝ። 'ሽማግሌ አማትሽ፣ ቡቲኪኖ ላይ ከአንድ ጋሻ የሚበልጥ መሬት አለው። ዐፈሩ አሸዋማ ስለ ሆነና በአቅራቢያውም ወንዝ ስለሚፈስ፣ ለምን የጡብ ማምረቻ ለግልሽ አታቋቋሚም? እኛም ሽርካዎችሽ እንሆናለን?' ይሏታል - አክሲኒያን ዘወትር። ዛሬ የአንድ ሺህ ጡቦች ዋጋ ደግሞ እስከ ሐያ ሩብል ደርሷል ይባላል። ትናንትና ታዲያ ራት ስንበላ አክሲኒያ 'ቡቲኪኖ ላይ የጡብ ማምረቻ አቋቋሚ የራሴን ንግድ ለመጀመር እፈልጋለሁ' አለቻቸው ሽማግሌውን፣ እንደ ቀልድ አድርጋ እየሣቀች። የግሪጎሪ ፔትሮቪች ፊት ግን፣ ወዲያው ልውጥውጥ አለና ጠቋቆረ። ነገሩ ጨርሶ አላስደሰታቸውም ነበር። 'በሕይወት እስካለሁ ድረስ በዚህ ቤተሰብ ውስጥ የተነጣጠለ ንግድ አይኖርም። ሁላችንም አንድ ላይ መሆን አለብን' ሲሏት፣ ባይኗ ክፋኛ ገረመመቻቸውና ጥርሶቿን አፋጨቻቸው። ከዚያ በኋላ የቀረበላትን ምግብ ንክች ሳታደርገው ተመለሰ።"

"አሃ! እምቢ ብላ ተወቸው ማለት ነው?" አለ ጉጠት።

"እንዲያው እኔስ ምን ሰዓት እንደምትተኛም ለማወቅ ነው የምፈልገው" ሊፓ ንግግሯን ቀጠለች። "ሰው ሁሉ ከተኛ በኋላ እሷም ለወጉ ያህል ጋደም ትልና አንድ ሰዓት እንኳን ሳትቆይ ብድግ ትላለች። ከዚያ በኋላ ቤቱን ከዳር እስከ ዳር ማሰስ ነው። መንገራደድ፣ መመላለስ፣ መሐድ፣ መምጣት ማንገራዳገው ምኑ ቅጽ።"

እያንዳንዱን ጥጋትና ሥርቻ ትፈትሻለች ። ገበሬዎቹ ያቃጠሉት ወይም የሰረቁት ነገር እንዳለ ለማየት ይሁን ለሌላ፣ ብቻ ምክንያቱ እስከ ዛሬ አይገባኝም ። እና ይኸውሎት አሊያ ማካሪች፤ በጣም ነው አክሲኒያ የምታስፈራራኝ ።”

አንዲት አነስተኛ ጢሻ አጠገብ ደረሱና፣ ፕራስኩቭ ያን ለመጠበቅ ያህል ዐረፍ አሉ ። የሊሳሮቭ በዕድሜው ሙሉ ፈረስ ስላልነበረው፣ በኮንትራት የሚይዛቸውን ሥራዎች ሲያከናውን የኖረው ወረዳውን በእግሩ እያዳረሰ ነበር። ምንጊዜም በማትለየው ትንሽ ከረጢት ውስጥ ዳቦና ሽንኩርቱን ይዞ በረጃጅም ቅልጥሞቹ ቃዳ ቃዳውን እያፈሰው ሲውዘገዝግ የሚደርስበት አልነበረም ።

በጢሻው መጨረሻ ጠርዝ ላይ የመንገዱን ርቀት የሚገልጽ አንድ ድንጋይ ተተክሏል፤ ጥንካሬውን ለመፈተሽ ያህል ገጠት ነቅነቅ ነቅነቅ አደረገው ። ወዲያው ፕራስኩቭያ ቁና ቁና እየተነፈሰች ደርሳ ተቀላቀለችቸው። የጠወለገውና ሁልጊዜ የድንጋጤና የሽብር መንፈስ የሚታይበት ጨምዳዳ ፊቷ አለ ወትሮው ፈካ፣ ወዛ ብሏል ። ከቤተ ክርስቲያን መልስ ገበያው ቦታ ላይ ትንሽ ክቫስ* መቅመጧ ያስታውቃል ። የሚበቃቸውን ያህል ዕረፍት አድርገው ጣመናቸውን ካበረዱ በኋላ፣ ሦስቱም ገብን ለገብን ሆነው መንገዳቸውን ቀጠሉ ። ጨርሳ በመጥለቅ ላይ ካለችው ፀሐይ የሚፈነጠቀው ጨረር ትንሿን ጢሻ ዘልቆ በስተማይ የዛፎቹን ግንዶች አድምጿቸዋል ። ከወደሚሔዱበት አቅጣጫ የሚመጣ የብዙ ሰዎች ድምፅ ሲተም

ተሰማቸው ። ከፊታቸው በሚገኘው ሌላ ጢሻ ውስጥ ወዲያ ወዲህ እያሉ እንገዳይ የሚሰበሰቡ የኦክሌዮቮ ልጃ ገረዶች ናቸው ።

“እህና የኔ ጉብሎች!” አለ የሊሳሮቭ ድምፁን ከፍ አድርጎ ። ልጃገረዶቹ በሰላምታ መልክ አጻፋውን በማቅመለሱለት ።

“ጉጠት እየመጣ ነው! ሽማግሌው መጣ!” እያሉ ተንጫጩ ። የአካባቢው የገደል ማሚቶም አብሮ አስተጋባ ። መንገደኞቹ ጢሻውን ወደ ጓላቸው ትተው ገሠገሡ። የፋብሪካው ጭስ መውጫዎች ቀስ በቀስ ብቅ እያሉ ቁመታቸውም እየጨመረ ሲሔድ፣ ቤተ ክርስቲያኑ ጉልላት ላይ የተገተረውም መስቀል በምታሽቆለቁለው ፀሐይ ብርሃን ሲያንጸባርቅ ታያቸው ። መንገዳቸው እየተገባደደ ነው ። ወደ ሽለቆው ቁልቁል ትንሽ ከተንደረደሩ በኋላ፣ በየቤታቸው ይገባሉ ። ረጅሙን መንገድ በባዶ እግራቸው ሲያስነኩት የዋሉት ሊፓና ፕራስኩቭያ ቦት ጫማዎቻቸውን ለማጥለቅ ቁጭ ቁጭ ሲሉ፣ የሊሳሮቭም አጠገባቸው በሚገኝ ለምለም ሣር ላይ ዐረፍ አለ ። መንደራቸው በቅርብ ያለች ይመስል ወለል ብላ ትታያለች ። ከላይ ወደ ታች ሲያስተውሉት የኦክሌዮቮ አካባቢ ልዩ ደስታን ይሰጣል ። ግርማ ሞገሱን እጥፍ ድርብ በሚያደርገው የኩራ ዐፀድ መኻል ጉብ ያለው፣ ነጭ ቀለም የተቀባ ቤተ ክርስቲያንና ትንሿ ሽገረት በአንድነት ሆነው የተዋበ ሥዕል ይፈጥራሉ። ከመኻል ተሰንቅሮ በዚህ ውበት ላይ የሚያስጠላ ነገር ቢኖር፣ ለቁጠባ ተብሎ ጣሪያው ፈዛዛ ቀለም የተቀባው ወፍጮ ቤት ብቻ ነው። ከሽለቆው ተነሥቶ በሚያሻቅበው ዳገት ላይ የጠመኸ እርሻ ተንጣሏል ። ገሚሱ ታጭዶ ነደው እየታሠረ ተቀምጧል ። ገሚሱ ተከምሯል ። ገና አዲስ የታጨደው ደግሞ በመስመር ሆኖ እዚያው መሬቱ

* ከባስ ፡ እንደ አገራችን ጠላ ሆኖ ከአህል የሚሠራ የሩሲያውያን የባህል መጠጥ ነው ።

ላይ ተረፍርፏል ። በሌላውም ወገን ለመሰብሰብ የደረሰው የአጃ አዝመራ በመጥለቅ ላይ ባለችው ፀሐይ ብርሃን ውስጥ ይንጸባረቃል ። በግራም በቀኝም መኸር ደረሰኩ ደረሰኩ እያለ ነው ። ዛሬ በዓል ሆኖ ውሏል ። ነገ ጠመኝና ድርቆኹን ይሰበሰባሉ ። የሚቀጥለው ቀን ደግሞ እሑድ ስለሆነ እንደገና ሌላ ዕረፍት ነው ። በየፅሁፍ ነገ-ድንድ በሩቅ ሲያስገመግም ይሰማል ። በቅርቡ ዝናብ መጣል እንደሚጀምር ሁሉ ፣ አየሩ ከባድና ሞቃት ሆኖ ነው የሰነበተው ። ስለዚህም እያንዳንዳቸው ወደ ማሳዎቹ ፊታቸውን ባዘሩ ቁጥር ፣ ሰብሉ በወቅቱ ተሰብስቦ በገባ የሚል ሐሳብ ይመጣባቸውና ልባቸው በደስታ ስሜት ይሸበራል ።

“ እህል አጫጆቹ ዘንድሮ ቀንቷቸዋል ። ጥሩ ዋጋ እያገኙ ነው ። በቀን አንድ ሩብል ከዐርባ ኩፐክ ቀልድ አይደለም ” አለች ። ፕራስኩቭያ ።

ከካዛን ማርያምና ከካዛንስኩየ ገበያ የሚገርፈው ሕዝብ ፅልቆ መሳፍርት የለውም ። ሴቶች ፣ አዳዲስ ኮፍያ ያደረጉ የጥጥ ማባዘቻው ሠራተኞች ፣ ነዳያን ፣ ሕፃናት ... ለእርሻ ቦታ እንዲሆን ተብሎ የተሠራ ጋሪ አባራውን ከግሩ ሥር በኃይል እያሰነሣ ዐለፈ ። ገዥ አጥቶ የተመለሰ ፈረስ ከጋሪው በስተኋላ በሰምሶማ ይከተላል ። ባለመሸጡ የተደሰተ ይመስላል ። አንድ አስቸጋሪ ብጫ ላም ቀን ደን ተይዞ እየተገባተተች ዐለፈች ። እግራቸው ወደ መሬት ተንጠልጥሎ እዚያና እዚህ የሚላጋና ሙትት ብለው የሰ ከሩ ገበሬዎች የተጫኑበት ሌላ ጋሪ ተከተለ ። ትልቅ ኩፍ ያና ከዐቅሙ በላይ የሆነ ቦት ጫማ ደንቅሮ የሚደነቃቀፍ ትንሽ ልጅና አንዲት ባልቴት እየተጓተቱ መጡ ። ጉልበ ቱን እንደ ልብ አላሳጥፍ ባለው ጫማ ክብደትና በፀሐ ይዋ ሙቀት በዳከምም ፣ ልጁ ያለ ማቋረጥ የመጫወቻ

ጡሩንባውን ይነፋል ። ቁልቁላቱን አገባደው በመገን ጠያው በኩል በመጠምዘዝ ወደ ዋናው መንገድ ከገቡም በኋላ ፣ የጡሩምባው ድምፅ አየሩን እየሰነጠቀ ይሰማል ።

“ እነዚህ የመንደራችን ከበርቴዎች የጤናም አይ ደሉ ፣ አንዳች ነገር ለከፏቸዋል ” አለ ጉጠት ። “ ይቅር በለን ብቻ ፣ ደገና ቀን አምጣ ጌታዬ ፣ ይገርማችሁዋል ኮ ፣ አሁን በዚያ ፊት ከኩስትየኩቭ ጋር ብዙ ተዳርሰን ነበር ። ‘ ኩርኒሱን ለመሥራት ብዙ ዕንጨት ያላገባብ አባክ ነሃል ’ ይለኛል ከምድር ተነሥቶ ። ‘ ብዙ ? ’ ስል ጠየቅሁት ። ‘ እኔ የተጠቀምኩበት ለሥራው ነው ቫሲሊይ ዳኒሊች ፣ መቼም ዕንጨት ከገንጨዬ ጋር አደባልቄ እንደ ማልበላ ታውቃለህ ’ አልኩት ። ‘ እንዴት ብትደፍር ነው እንዲህ የምትናገረኝ ። አንተ አጋሰስ ፣ በኮንትራት እንድትሠራ ያደረግሁህ እኔ መሆኔን ዘነጋኸው መሰል ፣ ’ አለ ። ‘ እና ታዲያ ምን ይጠበስ? ባንተ ብቻ የኖርኩ መሰለህ ፣ ያንተን ሥራ ከመጀመሪያም በፊት ጠሚን አድሬ አላውቅም ። ዕድሜ ለእጄ ፣ ’ አልኩት ። ‘ እናንተ እኮ አጭበርባሪዎች ናችሁ ፣ አንዱ ካንዱ የማይሻል አላቴ ሁሉ ፣ መች አጣሁዋችሁ ’ አለኝ ። ዝም አልኩት ። ‘ እኛ በዚህ ዓለም አታላዮች ፣ አጭበርባሪዎች ነን ። እናንተ ደግሞ በወዲያናው ዓለም ተራችሁን ትጋለጣላችሁ ’ አልኩ በሐሳቤ ። ታዲያ በማግሥቱ ስንገናኝ ትንሽ ተሽሎት ነበር ። እንዳለፈው ቀን ከአፉ ቀደድ ቀደድ አላለም ። ‘ እባክህ አትቀየመኝ ማካሪች ። ትናንት ክፉ ቃል ተናግሪህ እንደሆነ አጥፍቻለሁ ። መቼም እኔ ትልቅ ነጋዴ እንደ መሆኔ መጠን ላንተም የበላይህ ነኝ ። እና ብናገርም ልትታገሠኝ ይገባል ’ አለኝ ። ‘ እርግጥ ነው ። አንተ ትልቅ ነጋዴ ። እኔ ደግሞ ተራ አናጢ ነኝ ። ግን ቅዱስ የሴፍም ስናጢ እንደ ነበር አትዘንጋ ። አናጢነት ጌታን ሳይቀር

የሚያስደስት ትልቅና ክቡር ሙያ ነው ። ሆኖም ራስህን የኔ የበላይ አድርገህ ሙቁጠር የሚያረካ ከሆነ፣ በበኩሌ ተቀብያለሁ ቫሲሊይ ዳኒሊኝ ሃልኩት ። ከዚያን ቀን ንትርካችን በኋላ ግን ማሰብ ማሰላሰል ጀመርኩ ። ማና ችን ነን የበላይ ? ነጋዴ ወይስ አናጢ እያልኩ ማውጠን ጠን ያዝኩ ። በኔ አስተያየት የበላይነትን የሚይዘው አና ጢው ነው ልጆቼ ! ሠራተኛው ነው ” አለ ።

ጉጠት ፡ ለጥቂት ጊዜ በሐሳብ ተውጦ ቆየና ፡

“ አዎን ልጆቼ ሁልጊዜ የሚሠራ ፡ ዘወትር ላይ ታክት ወገቡን አጥብቆ የሚታገል እርሱ ነው አሸናፊ የሚሆን ” በማለት ደመደመ ።

አሁን ፀሐይዋ ሙሉ በሙሉ ከእይታቸው ተሰወረች ። እንደ ወተት የነጣ ጭጋግ ከትንሿ ሽርረት አናት ፡ ከቤተ ክርስቲያኑ ዐፀድና በወፍጮ ቤት ዙሪያ ካለችው ሜዳ በዝግታ ወደ ላይ እያሠገገ መነሣት ጀመረ ። ምሽቱ ይበልጥ እየጨለመ ሲሄድ ፡ ከታች ብርሃናት ሲሰለመለሙ ፡ ጭጋጉም መጨረሻና መድረሻ የሌለውን ጥልቅ ገደል የሚደብቅ ይመስል ሲያይል ፡ በመረረ ድንገት ውስጥ ተወልደው በፍርሃት ከሚሸማቁቁና ጨዋ ከሆኑ ነፍሶቻቸው በስተቀር ፡ ያላቸውን ሁሉ ለሌሎች ገብረው ሕይወታቸውን ሙሉ ከችግር ቁራኛ ሳይላቁቁ ዕድሜያቸውን ለማጠንፈፍ የተዋዋሉት ሊጋና እናቷ አንዳች ነገር በልባቸው ጠልቆ ይሰማቸው ይሆናል ። እነሱም እንደ ሌላው በዚህ ምስጢረኛ የፍጥረተ ዓለም ጢውጢዋ ዘለዓለማዊ በሆነውና በማያቋርጠው የሕያዋን ሰንሰለት ውስጥ አንዳች ነገር እንደሆኑ እነሱም የበላይነት ያላቸው ፍጡራን እንደሆኑ ለተወሰኑት ቅፅፍት ተሰምቷቸው ይሆናል ። የማታ ማታ ወደ ሸለቆው መሻል መው

ረድ እንደሚኖርባቸው ለጊዜው ዘንግተውና ፍንድቅድቅ ብለው እየተሣሣቁ በዳገቱ አፋፍ ላይ ቁጭ ብለው የቆዩትም በዚህ መነሻ ሊሆን ይችላል ።

በመጨረሻም ወደ ቤታቸው ደረሱ ። ለእህል አጨዳው የተቀጠሩት ሠራተኞች በዋናው በር አጠገብና ከሱቁ ፊት ለፊት በሚገኘው ሥፍራ ላይ ተኮልኩለዋል ። በኡክሌየሽ መንደር የሚኖሩ ገበሬዎች አብዛኛውን ጊዜ ለግሪጎሪ ፔትሮቪች ተቀጥረው መሥራት ስለማይፈልጉ ፡ ሽማግሌው ፡ ሠራተኛ ሲያሻው ከሌላ መንደር ነበር የሚቀጥረው ። በዚያ ምሽት ፡ በብርሃን ውጋጋን የሚታዩትም ሰዎች በረጃጅምና ጥቋቁር ሪዛቸው ከሌላ ሠፈር የመጡ መሆናቸው ይለያል ። ሱቁ ገና ስላልተዘጋ ፡ ደንቆሮው የአክሲኒያ ባል ከአንድ ትንሽ ልጅ ጋር ዳማ ሲጨዋት በተከፈተው በር በኩል ርታያል ። እህል አጫጆቹ ለስለስ ባለ ዝቅተኛ ድምፅ ያንጎራጎራሉ ። ዐልፎ ዐልፎ ደግሞ በትናንትናው ዕለት የሠሩበት ዋጋ እንዲከፈላቸው አቤቱታቸውን ወርወር ያደርጋሉ ። የጀመሩትን ሥራ ሳያገባድዱ ወደ መንደራቸው ይሕዳሉ በሚል ሥጋት ያለፈው ሒሳባቸው አልተከፈላቸውም ። ከበረንዳው ትይዩ በሚገኘው የሽመል ዛፍ ጥላ ሥር የሸሚዙን እጅጌ ጠቅልሎ የተቀመጠው ፔትሮቪች ከአክሲኒያ ጋር ሻይ ይጠጣል ። ጠረጴዛው ላይ ከተቀመጠው ፋኖስ የሚወጣው ብርሃን ቦግ—ስልም—ቦግ—ይላል ።

በዋናው በር በኩል ከተኮለኩሉት እህል አጫጆች መሐል አንዱ ፡ “ አባታችን ! ” አለ ፡ ተንኮል የተቀላቀለበት በሚመስል ድምፅ ። “ ግማሹን እንኳን ስጠን እባክህ ! ግማሹን ብቻ ! አባታችን ! ”

የብዙ ሰዎች ሣቅ በአንድነት አስተጋባና ከቀድሞው ይበልጥ የለሰለሰ እንጉርጉር እንደገና ቀጠለ ። ጉጦት ፣ ሻይ ለመጠጣት ወደ ጠረጴዛው ሔዶ ተቀመጠ ።

“ ተመስገን ! ዛሬ ከዛንሰኩዬ ውለን መጣን ” አለ ጉጦት ። “ ሁሉም ነገር ደገና ነበር ። አንድ ደስ የማይል ነገር ባያጋጥመን ኖሮ ጥሩ ነበር ሳሻን ታወቁት የለ ? ያ ቀጥቃጩ ! ባለ እጁ ሳሻ ! ምን ይሆናል መሰላችሁ ? እዚያው ገበያው መሐል ሳሻ ሆዬ ትምባሆ ገዝቶ ሲያበቃ የግማሽ ፋብራ ሳንቲም ለነጋዴው ይሰጣል ። ሳንቲሙ ደግሞ የሐሰት ገንዘብ ሆኖ መገኘት ! ” ጉጦት ፣ በሹክሹክ ታ ለመናገር ፈልጎ ወደ ጎሳው ገልመጥ በማለት አስተዋለ ። ግን በዚያ ሻካራና በከፊል ታፍኖ የሚያስገመግም ድምፁ እንደ ምንም አድርጎ ቢናገር ማንሾካሾክ አይችልም ነበር ። “ እና እንዳልኳችሁ የሐሰት ገንዘብ መሆኑ እንደ ታወቀ ፋታም አልሰጡት ። ‘ ከየት ነው ያገኘሽው ? ’ በሚል ጥያቄ ያዋክቡት ጀመር ። ‘ አኒሲም ዪቡኪን ነው የሠርጉ ዕለት የሰጠኝ ’ ሲል ይመልሳል ። ወዲያው ፖሊስ ተጠርቶ ሳሻን አንጠልጥሎ ወሰደው ። ስለዚህ ትንሽ ጠንቀቅ ማለቱ አይከፋም ፔትሮቪች ። ጣጣ ውስጥ እንዳትገባ ። እንዲያውም አንዳንድ ሰዎች ወሬ ማናፈስ ጀምረዋል ” አለ ጉጦት ።

“ አባ — ታ — ች — ን ! ” የመጀመሪያው ድምፅ አሁንም ከወደ ዋናው በር በኩል ተሰማ ። “ አረ . . . አባ ታ — ች — ን ! ”

እንደገና ደግሞ ጸጥታ ሆነ ።

“ አረረ — ረ — ረ — ረ ! አቤት ! ” ጉጦት በተፋጠነ ሁኔታ እያገረመረመ በዝግታ ከመቀመጫው መነሣት ጀመረ ። እንቅልፍ ተጫጭኖት ነበር ። “ እግዜር ይስ

ጣችሁ ልጆቹ ፣ ስለ ሻይና ስለ ስኳሩ በጣም አመሰግናለሁ ። ታሁን በኋላ የመኝታ ሰዓት ነው ። ሽማግሌና ዶሮ በጊዜ ተብሎ የለ ? ከእንግዲህ እኮ እያረጀሁ ነው ። የሠራ አካላት እየዛገገ ፣ እየላሸቀ ነው እህህህ ! ” አለና የሞት ሞቱን እያቃሰተ ከቅምጡ ተነሥቶ ቆመ ። ከመሔዱ በፊት ግን ፡

“ የዚህ ትርጉሙ ምን መሰላችሁ ? ሞት ተቃረበ ማለት ነው ” አለና እንደ መንሠቅሠቅ ሞካከረው ።

ሽማግሌው ግሪጎሪ ፔትሮቪች የጀመረውን ሻይ ሳይጨርስ ፣ በተቀመጠበት በሐሳብ ጭው ብሎ ነጉዶ ። ጉጦት ፣ ከግቢው ወጥቶ ቢርቅም እንኳን የኩቴው ድምፅ ገና በአጠገቡ እንዳለ ሆኖ ይሰማል ።

“ ሳሻ ብረት ቀጥቃጩ የተናገረው ሁሉ ውሸት መሆን አለበት ” አለች አክሲኒያ ፣ አማቷ በዚያ ቅጽበት የሚያስበውን በመገመት ።

ግሪጎሪ ተነሥቶ ወደ ቤት ገባና ከጥቂት ደቂቃዎች በኋላ ሲመለስ ፣ ትንሽ የተጠቀለለች ነገር በእጆቹ መሐል ይዟል ። ጥቅሉን ሲፈታው አዳዲስ ሳንቲሞች ጠረጴዛው ላይ ተዘርግረው ያብለጩልጩ ጀመር ። አንዱን አንሥቶ በጥርሶቹ ነክስ በማድረግ ከሞከረው በኋላ ፣ መልሶ ትሬው ላይ ወረወረው ። እንደገና ሌላ አነሣና እንደ መጀመሪያው ወረወረው ።

“ የሐሰት ሳንቲሞች ናቸው ” አለ አክሲኒያን በመደነቅ ሁኔታ እየተመለከታት ። “ እነሱው ናቸው አኒሲም ያመጣቸው ፣ የርሱው ገጸ በረክቶች ናቸው ። ይኸውልሽ ልጄ ፣ አንቺ ውስጂው ” አለ ሽማግሌው በሹክሹክታ ፣ ጥቅሉን በሙሉ

አክሲኒያ እጆች ውስጥ እየወሸቅ = “ ውስጂና በሙሉ ውሃ ጉድጓድ ውስጥ ጨምረው = ከእንግዲህ ማን ይፈልጋቸዋል ? ወሬ እንዳይዛመት ግን ተከታተይ = ቸግር ሊፈጠር ይችል ይሆናልና አደራ = በይ ልጄ : ሳሞቫሩን አንሺና ፋኖሱንም አጥፊው ” ብሏት ሐይደ =

የዋናው መኖሪያ ቤት መብራቶች አንድ ባንድ ሲጠፉ : ሊፓና እናቷ ፕራስኩቫያ ጋሪ በሚቆምበት ታዛውስጥ ቁጭ ብለው ያስተውላሉ = ፎቁ ላይ ከሚገኘው የቫርቫራ ክፍል ውስጥ በመስኮቱ በኩል የሚታየው መብራት ብቻ ሳይጠፋ ቆየ = በቫርቫራ መኝታ ቤት ውስጥ በቅዱሳን ምሥሎች ፊት ለፊት ቀይና ሰማያዊ መብራቶች እየተንገገገጉ ሰላምን : ርካታንና የዋህነትን የሚያንጸባርቁ ይመስላሉ =

ሊፓ : ከሀብታም ሰው ጋር የፈጸመችው ጋብቻ ለናት የዋ በፍጹም ሊዋጥላትም ሆነ ሊጥማት አልቻለም = ልጅዋን ልትጠይቅ በምትመጣ ጊዜ ቤቱ ደጃፍ ላይ ቁጢጥ ብላ ለስሙ : ለወጉ ያህል የግዲን ፈገግ ትላለች = የማታማታም ሻይና ስኳር አለችበት ድረስ ይላክላታል = የሊፓም ስሜት ከናቷ የተለየ አይደለም = የጋብቻዋ ነገር እምብዛም አልተወሐዳትም = ይባስ ብላ አኒሲም ወደ ሥራው ከተመለሰበት ቀን አንሥቶ አልጋዋ ላይ መተኛቱን እርግፍ አድርጋ ትተዋለች = በተመቻት ሥፍራ ጋደም ትላለች = ማድ ቤት : ታዛው ውስጥ ዘወትር የቤቱን ወለል ስትፈገፍግ ወይም የቤተሰቡን ልብስ ሰብስባ ስታጥብ ትውላለች = ራሷን የምትቆጥረው እንደ ቤተሰብ ሳይሆን እንደ ቅጥር ሠራተኛ አድርጋ ነበር = ከናቷ ጋር የካዛን ማርያምን አክብረው የተመለሱ ዕለት ከወጥ ቤት ሠራተኛይቱ ጋር ሻያቸውን ከጠጡ በኋላ፣ ወደ ታዛው በመሔድ ወለሉ ላይ ጋደም ጋደም አሉ = ታዛው ውስጥ በቆመው

ተንሸራታች የበረዶ ሠረገላና በግድግዳው መሐል ጨለማው ጥቅጥቅ ብሏል = የበቅሎና የፈረስ ዕቃ ሽታ ያለማ ቋረጥ አፍንጫን ይወጋል = የዋናው ቤት መብራቶች ሙሉ በሙሉ ከጠፉ በኋላ : ደንቆርው ስቴፖን ሱቁን ሲቆላልፍ ግቢውን የሞሉት እህል አጫጆች ደግሞ ለመተኛት ይተረግመሱ ጀመር = ራቅ ብሎ ከሀሪሚን ትንሹ ቤተሰብ መኖሪያ አካባቢ ውድ የሆነው አኩርዲያን ድምፅ ይሰማል = በዙም ሳይቆዩ ሊፓና እናቷን ድብን አድርጎ እንቅልፍ ወሰዳቸው =

የአንድ ሰው ኮቴ በአጠገባቸው ሰምተው ሲባንኑ አካባቢያቸው ብርሃን ብቻ ሆኗል = ጨረቃዎ : መሐል ሰማይ ላይ ተንጠልጥላ ስታንጸባርቅ የምታሾፍባቸው ትመስላለች = አክሲኒያ : የአልጋ ልብሶቿን በእጅዋ ይዛ ታዛው መግቢያ ላይ ቆማ አይዋት =

“ ከቤቱ ይልቅ እዚህ ትንሽ ቀዝቀዝ ሳይል አይቀርም ” አለች አክሲኒያ : ወደ ታዛው እንደ መዝለቅ በማለት መድረኩ ላይ ለመተኛት እየተዘገገገች = አካሏ ሙሉ በሙሉ በጨረቃዋ ብርሃን ጉልቶና ደምቆ ይታያል =

አየሩ በጣም ስለሚወብቅ : አክሲኒያን እንቅልፍ ሊወስዳት አልቻለም = አሁንም አሁንም በከባዱ እየተነፈሰች ትገላበጣለች = ልብሷን በሙሉ ከላይዋ ላይ ወርውራ በዚያ የጨረቃ ብርሃን ራቁቷን ስትታይ : አክሲኒያ ውብ ብቻ ሳይሆን ኩሩ አውሬም ትመስላለች = ብዙም ሳይቆይ የሌላ ሰው ኮቴ ተሰማ = ሽማግሌው ከላይ እስከ ታች ነጭ ለብሶ ደጃፉ ላይ ተገትሯል =

“ አክሲኒያ ! የት ነው ያለሽው ? እዚህ ነሽ ? ” ተጣራ =

“ ምንድነው እሱ ? ” አለች : በቁጣ አነጋገር =

“ያን ገንዘብ፣ ውሃ ጉድጓድ ውስጥ እንድትጨምሩ ሪው ነግራሽ ነበር . . . እንዳልኩሽ አረግሽ”

“ለምን ብዬ! ሰው እንዴት ንብረቱን ውሃ ጉድጓድ ይጨምራል ። ገንዘቡን ለእህል አጫጆቹ አከፋፍያቸው ለሁ ። ምኔ ሞኝ ነው እቲ!” አለች ።

“አቤት እመ ብርሃን!” አለ ሽማግሌው መሸበርና መደናገጡን በሚገልጥ የጎላ ድምፅ ። “አንቺ የተረገምሽ ሴት! . . . አቤት አምላኬ!”

ተስፋ በመቆረጥ ሁኔታ እጆቹን በአንድ ላይ አጣ ምር እያጉረመረመ በዝግታ ተመልሶ ሔደ ። ብዙም አልቆየች አክሲዲያም ከተኛችበት ተነሥታ የአልጋ ልብሶቿን ሰብስባ ከታዛው ወጥታ ሔደች ።

“ከእንዲህ ዐይነቱ ቤተሰብ ጋር ለምን አጋባሽኝ እናቱ?” አለች ሊፓ ።

“መኝም ሰው ሆኖ ከጋብቻ የሚቀር የለም ልጄ ። የዚህ ወሳኞቹ ደግሞ እኛ ሳንሆን ሌሎች ናቸው ።” ፕራስኩስያ መለሰችላት ።

በመጽናናት ሊመለስ የማይችል ዐይነት የገዘን ስሜት ሁለቱንም ሞገቸው ። ብቻ ከዋክብቱ በተንጠለ ጠሉበት ሰማያዊ ስማይ ላይ ሆኖ ቁልቁል በአክሌየሾ የሚካሄደውን ሁሉ የሚያስተውል መኖሩ ይሰማቸዋል ። እና ምንም እንኳን ክፋትና ጥፋት ቢገንም፣ ምሽቱ ግን የረጋና እጅግ የተዋበ ነው ። የጨረቃ ብርሃን ከምሽቱ ጋር እንደ ተዋሐደ፣ እንደ ሠመረ ሁሉ በምድር ላይ ያለው ማናቸውም ነገር ከፍትሕ፣ ከእውነትና ከትክክለኛነት ጋር ለመዋሐድ ቀኑን ነጋዜውን ይጠብቃል ።

ሊፓና እናቷ መንፈሳቸው ጸጥ ብሎ ሲረጋጋ እንደ ተቃቀሩ የሰላም እንቅልፍ ወሰዳቸው ።

አኒሲም የሐሰት ገንዘብ አዘጋጅቶ በማሠራጨቱ ተከሶ ወደ እስር ቤት የመግባቱ ዜና ኢክሊየሾ ከደረሰ ሰነ በተ ። ወራት ተቆጠሩ ። አንድ መንፈቅ ዐለፈ ። ረጅሙ ክረምት ወጣና ፀደይ ባተ ። አንድ ሰዓትን የመንደርተኛው አፍ ማሟሻ የነበረው የአኒሲም ወሬ በቤተሰብ ዘንድ ሳይቀር እየተረሳ መሔድ ጀመረ ። ግን በግሪጎሪ ፔትሮቪች መኖሪያ ቤትና በሱቁ አጠገብ የሚያልፍ ማናቸውም ሰው የአኒሲም እስረኛነት ትውስ ሳይለው አይቀርም ። ሰው ሞቶ የፍትሐት ደወል ባስተጋባ ቁጥር፣ አኒሲም ከወህኒ ቤት ግድግዳዎች ጋር ተፋጥጦ ፍርዶን በመጠባበቅ ላይ መሆኑን የሚያስታውስ ሌላ መረዋ በሁሉም የመንደሩ ነዋሪ ሕሊና ያቃጭላል ።

በሽማግሌው ፔትሮቪች ቤተሰብ ላይ ከባድ ጥላ ያንገጥብባል ። የቤቱ ግድግዳዎች ሁሉ ክፍለት ወደ ዕለት በጽልመት እየተዋጠ የሚሔዱ መሰሉ ። የጣሪያው ቆርቆርዎች መዛግ ጀመሩ ። በብረት ተጠናክረው የተሠሩት የሱቁ መዝጊያዎች ቀለማቸው እየለቀቀ ብረቶቹም ተወለቃቀሙ ። የሽማግሌው መጠቋቆርና መጎሳቆል ከቀን ወደ ቀን እየባሰበት ሔደ ። ጠጉሩን መስተካከልና ጢሙን መላጨት ከተወረጅም ጊዜያት በማለፍ ፊቱን ጭጎጎት የወረሰው መሰለ ። ቀድሞ ጋሪው ላይ በሚሳፈር ጊዜ የሚያላየው መጀነንና ቁንጥ ከነቅልጥፍናው ቀረ ። ደጃፉ ላይ ቆመው ቁራሽ እንዲጥልላቸው በሚማጠኑት ነዳያን ላይ

“እግዚር ይሰጣችሁ” እያለ ማንባረቁን እርግፍ አድርጎ ተወው። ከዕለት ወደ ዕለት እየደከመና እየዛለ ከሚሔደው ኃይልና ጉልበቱ ጋር የመንደሩ ሰዎች ቀድሞ ያሳዩት የነበረው ፍርሃትና አክብሮትም እየሟሟ ሔደ። ያካባቢው ፖሊስ እንኳን የተለመደ ወፍራም ጉቦውን ማግኘቱ ባይቋረጥም በሱቁ ውስጥ ስለሚካሔደው ሕገ ወጥ ንግድ ክስ ከመመሥረት አልተቆጠበም። ሕጋዊ ፈቃድ ሳይኖረው በሱቁ ውስጥ የአረቄ ንግድ ያካሂዳል ተብሎ በቀረበበት ክስ የተነሣ። ሽማግሌው ሦስት ጊዜ ያህል ከተማ ድረስ እየሔደ ፍርድ ቤት ቀረበ። ብቻ ሦስቱንም ጊዜ ምስክሮች አልተሟሉም እየተባለ በቀጠሮ ቀረ። እንግልቱ ግን ሽማግሌውን በአካልና በመንፈስ ይበልጥ አደቀቀው።

ዘወትር ወደ ከተማ እየሔደ እስረኛ ልጁን ይጠይቃል። ጠበቃም አቆመለት። በዚያ ላይ ለየባለሥልጣኑ አቤቱ ታውን። ለየታቦታቱ ደግሞ ጧፍ ዕጣኑን ስለት ያገባል። ልጁ ለታሰረበት ዘብጥያ አዛዥ ሳይቀር። “ነፍስርጎራኔን ታውቃለች” የሚል ዐረፍተ ነገር የተቀረጸበት ከብር የተሠራ የብርጭቆ ማቅረቢያና ረጅም የብር ማንኪያ በስጦታ አቀረበለት።

“የሚረዳን፣ ሔደን የምንማፀነው እገሌ የሚባል ሰው የለንም” ትላለች ቫርቫራ ሁል ጊዜ። “ሌላው ቢቀር በዋስ እንዲፈታ ለባለሥልጣኖች ደብዳቤ እንዲጽፉልን ያካባቢውን ባላባቶች መለመን ይገባናል... ያ ምስኪን ልጅ ምን በወጣው ነው እስር ቤት የሚማቅቀው?” ትላለች።

ቫርቫራ ጥልቅ ጎዘን ቢሰማትም፣ ይበልጥ እየወረረችና እያማረባት መሔድ ጀመረች። እንደ ተለመደው በቅዱሳት ምሥሎች ፊት ለፊት ያሉትን ሻማዎች ሳታስተንጉል ትላ ከሳለች። ቤቱ ውስጥ ያለው ማናቸውም ነገር በሥነ ሥር

ዓት መጠበቁን ከመከታተል አትቦዝንም። እንግዶች በሚገቡበጃቸውም ጊዜ ከማርመላትና አትክልት የተዘጋጁ ጣፋጭ ምግቦችን አቅርባ ትጋብዛለች። አክሲዚያና ደንቆሮ ባሏም እንደ ተለመደው በሱቁ ውስጥ ንግዱን ያካሂዳል። በተለይ ደግሞ ቡቴኪኖ የጡብ ማምረቻ የማቋቋሙን ሥራ ጀምረው ያጣድፉታል። አክሲዚያ የሽማግሌውን ጋሪ ራሷ እየነጻጻች በየቀኑ ወደ ሥራው ቦታ ትመላለሳለች። ሊፓም ዐቢይ ጠም ከመግባቱ ቀደም ብሎ ከወለደችው ሕፃን ልጅዋ ጋር ቀኑን ሙሉ ስትጫወት ትውላለች። ኒኪፎር የሚል ስም ያወጡለት የአኒሲም ልጅ ቀጫጫና በሽተኛ ብጤ ነበር። ሊፓ ልጅዋን ከማጫወት በስተቀር ሌላ የሚያረካት ነገር ያለ አይመስልም። ሕፃኑ ትንሽ አልጋው ውስጥ ተንጋሎ ሲጫወት እናቱ ወደ በሩ አጠገብ በመሔድ ጉንበስ ብላ እጅ ትነሣውና።

“እንደ ምን ዋልክ ኒኪፎር አኒሲሚች” ትለዋለች። ወዲያው ተንደርድራ ወደ አልጋው በመመለስ ዕቅፍ ኑድርጋ በናትነት ፍቅር ትስመዋለች። ደግሞ ወደ በሩ ተመልሳ በመሔድ እንደገና እጅ እየነሣች እንደ ቀድሞው ታጫውተዋለች። ሕፃኑም ትንንሽ ቀያይ እግሮቹን ፍርግጥ ፍርግጥ እያደረገ ይሥቃል። እየሣቀ ደግሞ ያለቅሳል። እያለ ቀስም ይሥቃል - ልክ እንደ አናጢው የሊሳሮሽ።

በመጨረሻም አኒሲም ለፍርድ የሚቀርብበት ቀን ታወቀ። ዕለቱ ከመድረሱ አምስት ቀናት ቀደም ብሎ ሽማግሌው ወደ ከተማ ሔደ። መጥሪያ የደረሳቸው ጥቂት የመንደሩ ገበሬዎችና ግሪጎሪ ፔትሮቪች ዘንድ ተቀጥሮ የሚሠራ አንድ ሽማግሌ፣ ለምስክርነት ከተማ መውጣታቸው ተጋኖ ይወራ ጀመር።

የውሳኔው ቀጠሮ የዋለው ሐሙስ ላይ ቢሆንም እሑድ፣ ቅዳሜ፣ ሰኞ ዐለፉ። ሽማግሌው ግን ወደ ቤቱ አልተመለ

ሰም = ወሬም አልነበረም = ማክሰኞ ወደ ማታ ገደማ ቫር ቫራ በተክፈተ መስኮት አጠገብ ተቀምጣ ጀርቻን ቀስራ ወደ ውጭ እያዳመጠች የሽማግሌውን መምጣት ትጠባበቃለች = እሚቀጥለው ክፍል ውስጥ ሊፓ ሕፃን ልጅዋን ጉልበቷ ላይ አስቀምጣ እያስጨፈረች በዜማ ታሜውተዋለች =

“ የኔ አንበሳ! ታደግልኝና ትልቅ . . . ትልቅ ትሆንልኝ የለ? ትልቅ ሰው ስትሆንልኝ ደግሞ አብረን እንሔድና አንዱን ተቀጥረን እንሠራለን = እሺ! አብረን አንድ ላይ እሺ! ” ትለዋለች =

“ ወየው ጉድ! ምንድነው ይህ መሔድ : መቀጠር ብሎ ነገር ቁል ! ልጁ እንደሆነ ሲያድግ ትልቅ ነጋዴ ቱጃር ነው የሚሆን ” አለች ቫርቫራ : ሌላው ክፍል ሆና =

ሊፓ : ወዲያው ለስለስ ባለ ድምፅ ታንጉራጉር ጀመር = ግን ብዙም አልቆየች ፤ ሁሉንም ነገር ረስታው ፡

“ ስታድግ ትልቅ ትሆንልኛለህ ! ያኔ ታዲያ አብረን እንወጣና አብረን እንሠራለን ! ” ማለቷን ቀጠለች =

“ ጤናም አልያዘሽ አንቺ = ጀመረሽ ደግሞ እንደገና ” ቫርቫራ አሁንም ከሌላው ክፍል ጮኸችባት =

ሊፓ ኒኪፎርን በእጅቷ ታቅፋ ቫርቫራ ወዳለችበት ክፍል በሚያስገባው በር ላይ ቆም አለችና ፡

“ ለምንድነው እንዲህ ነፍሴ ምንጥቅ እስክትል የምወደው እናት? ምንድነው ምክንያቱ? ” ስትል ጠየቀች ቫርቫራን = ግን ድምጿ ድንገት ጉረርዋ ውስጥ ተሰነቀረና ተቋረጠ = በዐይኖቿ ግጥም ያለው እንባ እንደ ፅንቀ ያን ጸባርቅ ጀመር = “ ለመሆኑ ማነው እሱ? ምንድነው እሱ?

እንዲህ ያለ እንደ ላባ የቀለለ ሚጢጢ ነገር = እኔ ደግሞ ልክ እንደ ደንበኛ ሰብአዊ ፍጡር እየቆጠርኩት ከአንጀት ውድድ አደርገዋለሁ = እይው እስቲ ፤ አንዲት ቃል እንኳን መተንፈስ አይችልም ፤ ግን ዐይኖቿን በማየት ብቻ የሚፈልገውን ሁሉ አውቅለታለሁ ” አለቻት =

ቫርቫራ እንደገና ጀርቻን ወደ ውጭ ቀሰረቻቸው = የምሽት ባቡር መግባቱን የሚያስታውቅ ድምፅ ሰማች = ሽማግሌውን ይዞ ይሆናል = ሊፓ የምትናገረውን አንዲንም ቃል አልሰማችውም = ደቂቃዎቹ እየተከታተሉ ሲያልፉም አልታወቃትም = ብቻ መስኮቱ አጠገብ ተቀምጣ ትንቅጠቅጣለች = የሆነውን ሁሉ ለማወቅ ካደረገት ጉጉት እንጂ ፣ ከፍርሃት የተነሣ አልነበረም = ጥቂት ገበሬዎች የተሣፈሩበት ጋሪ በኃይል እየተንኳኳ በግቢው በኩል ሲያልፍ ተሰማት = ምስክርቹ ወደ ቤታቸው መመለሳቸው ነበር = የነርሱ ሠራተኛ የሆነው ሽማግሌ ከጋሪው ወርዶ ወደ ግቢው ገባ = ሰዎች ሰላም ሲሉትና ጥያቄ ሲያቀርቡለት ይሰማታል

“ ማንኛውንም መብቱን ተገፎና በንብረቱ ከመጠቀምም ታግዶ ሳይቤሪያ ! ስድስት ዓመት ፅኑ እሥራት ” አለ ሽማግሌው ሠራተኛ ፣ ጉላ ባለ ድምፅ ለጥያቄው ሲመልስ =

አክሲኒያ በስተኋላ በር በኩል ከሱቁ ወጣች = ላምባ ስትሸጥ በመቆየቷ በአንድ እጅዋ ጠርመሰ ፣ በሌላው ማንቆርቆሪያ ፣ በጥርሶቿ ደግሞ ጥቂት ሳንቲሞች ነክሳ ይዛለች =

“ ታዲያሽ አባባሽ የታየ!” እየተንተባተባች ጠየቀች =

“ማዶ ጣቢያ ቀርቷል ። በደንብ ላይን ሲይዝ ነው የምመጣው ብሏል” አለ ሽማግሌው ሠራተኛቸው ።

በአኒሲም ላይ ጽኑ እሥራት እንደ ተፈረደበት ሲረ ጋገጥ ፣ ምግብ አብሳይዋ ማዕድ ቤት ውስጥ ሆና እረታዋን ለቀቀችው ። ሰው የሞተባት ትመስላለች ። የግቢው ውሾችም መጪጪህ ቀጠሉ ። ቫርቫራ ወደ መስኮቱ ተንደር ድራ ድምጹን ሰለል በማድረግ ወጥ ቤት ሠራተኛዋ ላይ አንባረቀችባት ።

ያን ዕለት የሻይ ማሬያውን ሳሞቫር ለማሞቅ የሚ ጨነቅ ሰው አልነበረም ። ሁሉም ራሳቸውን የዘነጉ መስሉ ። ስለ ተፈጠረው ሁኔታ ምንም ያልገባት ሊፓ ብቻ ነበረች ። ረጋ ባለ መንፈስ ሕፃን ልጅዋን እያቆላመጠች ማጫወቷን ቀጠለች ።

ሽማግሌው ፣ ከባቡር ጣቢያው ወደ ሌቱ ሲመጣ ስለ ምንም ጉዳይ የጠየቀው ሰው አልነበረም ። እሱም ሰላምታ ብቻ አቅርቦላቸው ከገባ በኋላ ፣ ከክፍል ክፍል በጸጥታ መንገዱ ደድ ጀመረ ። ራት ቢቀርብለትም አልበላ አለ ።

“ከአንግዲህ ወደ ማን እንሔዳለን ። ያኔ ያካባቢውን ባላባቶች መማጠን እንዳለብም ስነግርዎ ሊሰሙኝ አል ፈቀዱም ። አቤቱታዎን ለበላይ መላክ ነበረብዎ . . . ” አለች ቫርቫራ ፣ ኋላ ለብቻቸው በሆኑ ጊዜ ።

“በበኩሌ የምችለውን ሁሉ ለማድረግ ሞክሬአለሁ ።” አለ ሽማግሌው ፣ እጁን በማወናጨፍ ። “የፍርድ ቃል ከተ ነበበ በኋላ ወደ ጠበቃው ሔጄ ነበር ። ከአሁን በኋላ ምንም ለማድረግ አትችልም ። ሁሉም ነገር ዘግይቷል አለኝ ። አኒሲም የተናገረኝም ልክ እነዚሁኑ ቃላት ነበር ። ‘ነገሩ ሁሉ ዘግይቷል’ ግን ከፍርድ ቤቱ በኋላ ከአንድ ሌላ ነገር

ፈጅ ጋር ተነጋግራአለሁ ። ሊረዳኝ ተስማምተን ጥቂት ገንዘብ ቀብድ ሰጥቼዋለሁ ። እና ከአንድ ሳምንት በኋላ ወደዚያው ተመላሽ ነኝ ። ለማንኛውም እግዚር ያውቃል እስቲ!” አለ ።

ሽማግሌው እንደገና ከክፍል ክፍል ሲንጎራደድ ፣ ሲንቆራጠጥ ከቆየ በኋላ ፣ ወደ ቫርቫራ ዘንድ ተመለሰ ።

“ ግድ የለሽም ሳያሙኝ አልቀረም ፤ አንጎሌ ልክ በጭጋግ እንደ ታፈነ ዐይነት ሆኖ ነው የሚሰማኝ ። በደ ንብ ማሰብ ሁሉ ተስኖኛል ” አለ ፔትሮቪች ፣ ለሚስቱ ወዲያው የሚነጋገሩትን ሊፓ እንዳትሰማቸው በሩን ጥር ቅም አድርጎ ዘጋና ።

“ የገንዘቤ ነገር በጣም እያሳሰበኝ ነው ። ከሠርጉ በፊትና ከዳግማዊ ትንሣኤ በኋላ ፣ አኒሲም ያመጣልኝን አዳ ዲስ ሳንቲሞች አይተሻቸው የል? አንድ ጥቅል የሚሆነውን ጥየዋለሁ ። ቀሪው ከራሴ ገንዘብ ጋር ተደባልቋል ነፍሱን ይማረውና አጎቱ ዲሚትሪ ፊላቲች በሕይወት ሳለ ሸቀጣ ሸቀጥ ለመግዛት አንዴ ወደ ክራይሚያ አንዳንዴም ወደ ሞስኮ ይሔድ ነበር ። የሚገርምሽ ግን ፣ እሱ ለገበያው እዚያና እዚህ በሚል ጊዜ ሚስቱ ከሌሎች ወንዶች ጋር ትማግጣለች ። ስድስት ልጆች ነበሯቸው ። ታዲያ አጎቱ መቼም ግድየለሽ ነበርና መጠጥ ደገና አድርጎ ወሰዶ ሞቅ በሚለው ጊዜ እየሣቀ፣ እኔኮ የራሴ ልጆች የትኞቹ እን ደሆኑ ፣ የኔዎቹ ያልሆኑት ደግሞ የትኞቹ እንደሆኑ ለመለ የት አልችልም እያለ ይናገር ነበር ። እና አየሽ ፣ እኔም አሁን ከገንዘቤ ውስጥ የትኛው ትክክለኛ ፣ የትኛው ደግሞ የሐሰት እንደሆነ ለመለየት አቅቶኛል ። እንዲያውም ገን ዘቤ በሙሉ የሐሰት እየመሰለኝ መሔድ ጀምሯል ” አላት ።

“ስለ አምላክ ይሁንብዎና እንዲህ አይበሉ” አለች ።
ሻርሻራ በልመና መልክ ። “ምን ላድርግ ብለሽ ነው ።
ወድጄ መሰለሽ! ለምሳሌ ወደ ባቡር ጣቢያው ሔጄ ተኬት
ለማስቆረጥ ሦስት ፍብል ከኪሴ፣ ሳወጣ እነዚህም የሐሰት
ገንዘቦች ቢሆኑስ እያልኩ እሠጋለሁ ። ታዲያ ነገር በጣም
ያስፈራኛል ። ግድ የለሽም ዘንድሮ ሳልታመም አልቀ
ረሁም” አላት ።

“ምንም ይሁን ምን ሁላችንም በግዜር እጅ ነው
ያለነው” አለች ሻርሻራ፣ ራሷን እየነቀነቀች ። “ስለ
ጉዳዩ ልናስብበት ይገባል ግሪጎሪ ፔትሮቪች . . . እር
ሰዎ ከእንግዲህ ወጣት እየሆኑ አይሔዱም ። መቼም ሰውና
ዕንጨት ተሰባሪ ነውና ድንገት ሞት ቢመጣ ይህ የልጅ
ልጅም ብዙ ነገር ሊደርስበት ይችላል ። ለእኔ ዘመን
ትር እየተጨነቅሁ ነው ። አባቱ ባጠገቡ ስለሌለ ነገር
አልባ ከሆነ ልጅ ምንም ያህል አይሻልም ። እናቱም እን
ደምታውቁት ገና ልጅነቷን ያልጨረሰች ቂል ነገር ናት ።
. . . ከአሁኑ አንድ ነገር በስሙ ሊናዘዙለት ይገባል ።
ቢያንስ ቢያንስ የቡቴንኮን ርስት በስሙ ማዛወር ይኖ
ርብዎታል ።” አለች ሻርሻራ በማስገደድ ዐይነት አነጋገር፣
ባሏን ውጥር አድርጋ ይዛ። “እኔ ደስ የሚል ልጅ ነው
በጊዜ ካልታሰበበት ጳላ ነገር አሳፋሪ ይሆናል ። ሲሆን
ሲሆን ነገውን ወደ ከተማ ሔደው የውርሱንና የስም ማዛ
ወሩን ጉዳይ ቢጨርሱ አይከፋም ። ቸል ማለቱና መዘ
ግዮቱ አይበጅም” አለች ።

“እውነትሽን እኮ ነው ። የልጄን ነገር ጭራሽ እር
ሰት አድርጌዋለሁ ። እንዲያውም ከመጣሁ አላየሁትም ፤
እንዳልሽው ጥሩ ልጅ ነው ። ብቻ እስቲ ይሁን ። ጤና ሆኖ
ይደግ ። የግዜር በረከት አይለየው” አለ ሽማግሌው ግሪ
ጎሪ ፔትሮቪች ።

በሩን ከፈተና በአመልካች ጣቱ ጥቅሻ ሊጋን ጠራት ።
ልጅዋን ታቅፋ ብቅ አለች ። “የምወድሽ ሊጋ፣ የምትፈል
ገውን ነገር ሁሉ ሳትፈረገገ ጠይቁኝ ። በቤቱ ውስጥ ደስ
የሚልሽን ነገር ሁሉ አማርጠሽ መብላት ትችያለሽ ፤ በኛ
በኩል ካንቺ የምንፈልገው ደኅንነትሽን ብቻ ነው” አለና
በሕፃኑ ላይ አማተበበት ። “እና የልጅ ልጄን ነገር አደራ፤
በደንብ እንድትይዥው እፈልጋለሁ ። ተጠንቅቀሽ ጠብ
ቂው ። የምወደውን ልጄን ባጣም በዚህኛው እጽናናለሁ”
አላት ።

በጉንጮቹ ላይ እንባው ኮለል እያለ መውረድ ጀመረ ።
ወዲያው እየተንጋቀቀ ትቷቸው ወጣ ። ወደ መኝታ
ክፍሉ ገብቶ አልጋው ላይ ጋደም ከማለቱ ሰባት ቀናት
ሙሉ እንቅልፍና ዕረፍት በማጣት፣ የደከመው አካሉ
ብዙም ሳይቆይ በከበደ ጥልቅ እንቅልፍ ውስጥ ሰጠመ ።

ግሪጎሪ ፔትሮቪች ወደ ከተማ በመሔድ ጥቂት ቀናት
ቆይቶ ነበር የተመለሰው ። አክሲኒያ የጡብ ምርት ሥራ
የጀመረችበትን የቡቴኪኖውን ርስት ሽማግሌው ለልጅ
ልጄ ለእኔ ደስ የሚል መሆኑንና ወደ ከተማ የሔደውም
ከአንድ የሕግ ሰው ጋር ስለ ኑዛዜው ለመወያየት እንደ
ነበር ወሬ የሰማ ሰው ለአክሲኒያ ሹክ ይላታል ። ወሬው
የደረሰት ወደ ጧት ገደማ ነበር ። ሽማግሌውና ሻርሻራ
በረንዳው ፊት ለፊት ካለው ዛፍ ጥላ ሥር ተቀምጠው
ሻያቸውን ፉት ይላሉ ። አክሲኒያ የሱቁን የፊት ለፊትና
የጓሮ በሮች ጥርቅም አድርጋ ከዘጋች በኋላ፣ እርሷ ዘንድ
የሚገኙትን ቁልፎች በሙሉ ሰብስባ ሽማግሌው እግሮች
ሥር መሬቱ ላይ ዘረገፈቻቸው ።

“ ከአሁን በኋላ አንዲት ሥራ የማልሠራልም መሆኑን እንዲያውቁት ” በማለት አንባረቀችና ወዲያው ፅንባታን እያዘራች ትንሠቀሠቅ ጀመር = እኔ ገረድም እንጂ ምራትም አለመሆኔ ተረጋግጧል = ሰው ሁሉ፣ ‘አያችሁ የፔትሮሺች ቤተሰብ ያገኛትን ሎሌ’ እያለ የሚዘባበትብኝና የሚግለቅብኝም ለዚህ ነው = ልጅዎ አገባኝ እንጂ የገዛኝ እንዳይመስልም = ደግሞም ለማኝ ወይም ከሜዳ የተገኘሁ ማንዘራሽ ጋለሞታ አይደለሁም = እንደ ዐቅሜ እናት አባት አለኝ = ከወላጆቼ ጉያ ነው እናንተም የወሰዳችሁኝ ” እያለች ከልቅሶዋ ጋር አወረደችው =

እንባዋን ሳትጠርግ በእልክና በንዴት ነጻሳት የሚተፋ የመሰሉ ዐይኖችዋን እያገረጠረጠች ሽማግሌውን ታስተውለው ጀመር = ግቢው እስቲናጋ ስትጮህ አንገቷ ላይ የደም ሥርጭ እንደ ሲባሳ ተገታትረው ፊቷ ድልህ መሰለ =

“ ከአሁን በኋላ ለዚህ ቤት ምንም አገልግሎት አልሰጥም = ጉልበቴን ሁሉ አሟጥጣችሁታል = ምናል ለሥራው ጊዜ የምረለገው እኔ ነኝ = ከቀን እቀን ሱቅ ውስጥ ተገብሎቶ ለመዋል ሲባል፣ በድቅድቅ ጨለማ ሾፎካ ለማምጣት ሲባል የምረለገው እኔ ነኝ = ለውርሱ ለጉርሱ ጊዜ ግን፣ ተፈላጊዎቹ የዚያ እስረኛ ሚስትና ልጅዋናቸው = እሷ እመቤት፣ ዘበናይ፣ እኔ ደግሞ አገልጋይዋ መሆኔ ነው = ይቀጥሉ፤ አሁንም በርቱ፤ ግብረትዎን ሁሉ ስጧት = እኔም ወደ ወላጆቼ እሔዳለሁ = ከአሁን ወዲያ ሞኛችሁን ፈልገው የተረገማችሁ አረመኔዎች ” አለች አክሲደያ፣ እሳት መሰላ እሳት ከአንደበቷ እየተፋች =

ሽማግሌው፣ በሕይወቱ ሙሉ ልጆቹን መቅጣት ቀርቶ ተቆጥቷቸው እንኳን አያውቅም ነበር = ከቤተሰቡ መሐል

እንዲህ ከፍ ዝቅ አድርጎ ያዋርደኛል፣ ይሰድብኛል ብሎ የሚገምተው ሰው አልነበረውም = ስለዚህ የአክሲደያን ውርጅብኝ ሲሰማ፣ ከተቀመጠበት ተነሥቶ ወደ ቤት በመግባት ከቁም ሳጥኑ ጀርባ ተደበቀ = ቫርቫራ መብረቅ እንደ ሳተው ሰው ክፉኛ በመደንገጥ፣ ከወንበሯ መነሣት ተስፋት ቁጭ ባለችበት ዝንብ እንደሚከላከል ሰው እጆቿን ታወናጭፋለች = ዐልፎ ዐልፎ ብቻ፣

“ እረ እንዲያው ነገሩ ምንድነው? ገገዳዩ ምንድነው? እንደዚህ መጮህስ ይገባል? ሰው ቢሰማ ምን ይለናል በሉ? አንደበትዋን ትንሽ ብታለዝበው፣ ደምዲን ትንሽ ብትቀንሰው ምን ይገባታል? ” እያለች ታጉተመትማለች = ክፉኛ መሸበሯ በደምዲ ያስታውቃል =

“ የቡቴኪኖን ርስት ለዚያ ወንጀለኛ ሚስት ሸለ መቀት . . . በርቱ ግፉበት! የቀረዎትን ሁሉ ጨምሩላት እንጂ!” አክሲደያ ጩሽቷን ቀጠለች = “ በበኩሌ ካንቱ የምፈልገው ሰባራ ስንጥር የለም = እናንተም ገንዘባችሁም ገሀነብ ግቡ = መንጋ ሌባ ሁሉ = እስከ ዛሬ ድረስ ሌብ ነታችሁን እስኪበቃኝ ተመልክቻለሁ = አሁን ግን አንገፍግፎኛል = ዐላፊ አግዳሚውን ስትዘርፉት እንድም ሳይቀር ስትመዘብሩት አይቻለሁ = ልጅ ካዋቂ ሳትለዩ ሕዝቡን ስትገፉት፣ ውቃቤ ስታስርቁት ስመለከት ኖራ አለሁ = አሁን ግን አንገቱ ደርሷል = ጃውሳ ሁሉ! . . . ምናል አሁንም ሳጥኖቻችሁ በሐሰት ገንዘብ አብጠውላችኋል = ከእንግዲህ የኔ መኖር አይጠቅምም = አክሲደያ አታስፈልጋችሁም!” እያለች ታዥገደጉደው ቀጠለች =

ቀስ በቀስ ብዙ ሰው ከአጥሩ ውጭ ተሰብስቦ ብርግድ ብሎ በተከፈተው ዋና በር በኩል ወደ ግቢው መመልከት ጀመረ =

“ጉዳዮቻችሁን ሰው ሁሉ ይታዘበው ። ሕዝቡ ፊት ነው የማዋርዳችሁ! ድፍን ኢክሌየሽ ፊት ነው በኃፍረት ነበረል ባል የማጋያችሁ!” አክሲኒያ እንደ ዕብድ መጮሁዋን ቀጠለች ። “ሰማ ስቴፖን?” ደንቆሮ ባሏን ጠራችው ። “ከአሁኗ ደቂቃ ጀምሮ እዚህ ቤት አንቀመጥም ። ወደ ወላጆቼ ቤት እንሔዳለን ። ዕቃችንን ሰብስብ” አለች ።

ግቢው ውስጥ በተዘረጋው ሽቦ ላይ ጥቂት የታጠቡ ልብሶች ተሰጥተዋል ። የራሷ የሆኑ ቀሚሶችና የውስጥ ልብሶችን ከሽቦው ላይ እየመነጨቀች ከነርጥበቱ ለባሏ ታሸክመው ጀመር ። ናላዋ በንዴት ብጥብጥ ብሎ ሁለ መናዋ በብስጭት ይቃጠላል ። አንዴ ወደ ላይ አንዴ ወደ ታች እየተመላለሰች ፣ የእርሷ ያልሆኑ ጨርቆችን መሬት ላይ በመወርወር በእግሯ ትረግጣቸው ጀመር ።

“እረ እባካችሁ አንድ በሏት! አሁን እስቲ ምን ነካት ይባላል? ግሪጎሪ ፔትሮቪች ስለ ክርስቶስ ብለው የቡቱኪኖን ርስት ፍቀዱላት” ትላለች ቫርቫራ ፣ አሁንም አሁንም ።

“አንዴት ያለችው ሴት ናት ጃል! አንዴት ያለችው አለብላቢት ነች በሉ! ሆሆይ! . . . ወይ ዕብደት! እንዲህ ያለ ጉድ አይታችሁ ታውቃላችሁ?” ይባባል ጀመር ፣ ዋና ውን በር ከብቦ የቆመው መንደርተኛ ።

አክሲኒያ እየሮጠች ወደ ማዕድ ቤቱ ጥልቅ አለች ። ሊፓ ብቻዋን ልብስ ታጥባለች ። ምግብ አብሳይዋ ሌሎች ጨርቆችን ይዛ ወንዝ በመውረዷ ማንም አልነበረም ። ልብስ ከሚታጠብበት ግፋት እና ምድጃው ፊት ለፊት ከተቀመጠ ትልቅ ጋን ውስጥ እየተግፈጠፈጠ የሚተነው እንፋሎት ከፍሎን አፍኖት አየሩ እንዲሞቅ አድርጎታል ። በቂ ብርሃን ባለመኖሩ ደብዘዝ ብሏል ። አንድ አግዳሚ ወን

በር ላይ ሕፃኑ ኒክፎር በጀርባው ተንጋሎ ቀያይ ጭራር እግሮቹን ፍርግጥ ፍርግጥ ያደርጋቸዋል ። አግዳሚው ሞር ወለሉ ላይ ያልታጠቡ ጨርቆች ተከምረዋል ። ኒክፎር ድንገት የወደቀ እንደሆነ ወለሉ እንዳይጎዳው ሆን ተብሎ የተደረገ ጉዝግዝ ነው ። ሊፓ ከክምሩ ጨርቅ ውስጥ አንድ ያደፈ ሸሚዝ መዘዝ አድርጋ ግፋው ውስጥ ከጨመረች በኋላ ፣ የፈላ ውሃ የሞላበትን ባልዲ ልታነሣ እጅዋን ሰደድ ስታደርግ አክሲኒያ ዘው አለች ።

“እሱን ወዲህ በይ” አለቻት ፣ ከግፋው ውስጥ ሸሚ ዙን ላጥ አድርጋ በመውሰድ ። ሊፓን የጥላቻ ነበልባል በሚንቀላቀልባቸው ዐይኖች እየገላመጠቻት ፣ “የኔን ልብስ እንዳንቺ ዐይነቱ ምናምንቱ አይነካውም ። አንቺ የወንጀለኛ የእስረኛ ሚስት ነሽ ። ማንነትሽን ማወቅ አለብሽ! የምትሔጅበት ሔደሽ ካሁኑ በታሽን መፈለግ ነው” አለቻት ።

ሊፓ ፣ ከመደንገጧ የተነሣ አንዳችም ነገር ሊገባት አልቻለም ። ብቻ እንደ ጅብራ በመገተር ዐይኖቿን ብል ጥጥ አድርጋ አክሲኒያን ትመለከታለች ። ግን ወዲያው አክሲኒያ ዐይኖቿን ወደ ሕፃኑ ስትወረውር ባየቻት ጊዜ ሁሉም ነገር ግልጽ ሆኖ ገባት ። የሠራ አካላቷ በፍርሃት ደነዘዘ ።

“ርስቴን ስለ ነጠቅሽኝ የሚከፈልሽ ዋጋ ይኸ ነው” አክሲኒያ ይህንን እየተናገረች የፈላ ውሃ የያዘውን ባልዲ ከመቅጽበት ብድግ አድርጋ በሕፃኑ ኒክፎር ላይ እንዳለ ከለበሰችው ።

ከዚያ ዕለት በፊት በኢክሌየሽ መንደር ተሰምቶ የማያውቅ ፣ ልብ የሚያሽብር ፣ ሆድ የሚያንቦጫቡጭ እሪታ ተሰማ ። እንደ ሊፓ ካለ ትንሽ ፣ ዐቅመቢስና ኮስማና ፍጥረት እንደዚያ ዐይነት የዋይታ ድምፅ ይወጣል ብሎ ለመ

ገመትም ሆነ ለማመን ያዳግታል ። ብዙም አልቆየ ፣ ወዲያው በግቢው ውስጥ ጸጥታ ሰፈነ ። ፍጹም ጸጥታ ። አክሲዮም ከማዕድ ቤት ወጥታ የተለመደ ፣ ገራገር ዐይነት ፈገግታዎን እያሳየች ወደ ዋናው ቤት ገባች . . . ሚስቱ ያሽከመችውን ርጥብ ጨርቆች በእጆቹ እንደታቀፈ በግቢው ውስጥ ወዲያ ወዲህ ሲንገራደድ የቆየው ስቴፋን ደንቆሮው ፣ በርጋታና በጸጥታ ጨርቆቹን መልሶ ሸቦው ላይ ማስጣት ጀመረ ። የወጥ ቤት ሠራተኛዎ ከወንዝ አጠባ እስክትመለስ ድረስ በማዕድ ቤቱ ውስጥ የተፈጸመውን ድርጊት ለማየት ደፍሮ ወደዚያ ጠጋ ያለ እንኳን አንድም ሰው አልነበረም ።

ኒኪፎር ወደ ወረዳው ሆስፒታል ተወስዶ ሕክምና ሲደረግለት ቢቆይም ፣ መሸትሸት ሲል ሕይወቱ ዐለፈ ። ሊፓ የሚያጅባት ፣ የሚረዳት ሰው ከቤት እስኪመጣላት መጠበቅ አልፈለገችም ። የምትወደው ልጅዋን ትንሽ አስከሬን በብርድ ልብስ ጠቅልላ አንገቷ ሥር ሽጉጥ በማድረግ ብቻዋን ወደ ቤት መጓዝ ጀመረች ።

በኮረብታ ላይ የተሠራው ትልልቅ መስኮቶች ያሉት አዲሱ ሆስፒታል ሰዓቷን ጠብቃ ማዘቅዘቅ በጀመረችው ፀሐይ ብርሃን በመጥለቅለቁ በእሳት ተያይዞ በመጋየት ላይ ያለ ይመስላል ። ከበታቸው አንዲት አነስተኛ መንደር አለች ። ሊፓ መንገዱን ተከትላ ስትጓዝ ከቆየች በኋላ ፣ ከመንደሩ ወዲህ በሚገኝ አነስተኛ ኩሬ አጠገብ ዐረፍ አለች ። አንዲት ሴት ፈረስ እየገቡተት ውሃ ለማጠጣት መጣች ።

“ ለምን አትጠጣም? ሆነሃል? ” አለች ሴትየዋ፣ ፈረሱን ለስለስ ባለ የመገረም አነጋገር ።

ቀይ ሸሚዝ የለበሰ ብላቴና ኩሬው ጠርዝ ላይ ቁጢጥ ብሎ የአባቱን ቦት ጫማዎች ያጥባል ። ከነርሱ ሌላ ግን ፣ በመንደሩ ሆነ በኮረብታው አካባቢ ልውሽ የሚል ሰው አይታይም ።

“ አይጠጣም . . . ” አለች ሊፓ ፣ ፈረሱን እያስተዋለች ።

ብዙም ሳይቆይ ሴትየዋና ቦት መጫሚያ የሚያጥበው ልጅ ወደ ሠፈራቸው ሔዱ ። በአካባቢው ዝር የሚል ሰው አልነበረም ። ፀሐይዋ የወርቅና የእሳት ቅይጥ በመሰለው ብርሃን ተሸምንሙና ወደ ቤቷ ተከተተች ። በሰማዩ ግርጌ ደርቦብ ብለው የተገጣለሉት በቀይና በሐምራዊ የቀለሙ ደመናዎች የሚታዘቧት ይመስላሉ ። ራቅ ካለ ሥፍራ በር ተዘግቶባት እንደምትጣራ ላም የመሰለ የሚያሳዝን የአሞራ ጩኸት ረጋ ብሎ ያስገመግማል ። ዓመት ቆጥራ ፀደይ ሲጠባ ብቻ ብቅ የምትለው ምስጢሯ የማይታወቅ ወፍ ድምፅ ከነለዛው አየሩን እየገመሰ ይንቆረቆራል ። ምን ዐይነት ወፍ እንደሆነች ወይም የት ሥፍራ እንደምትኖር የሚያውቅ የለም ። ሆስፒታሉ ባለበት ኮረብታ ላይ ፣ በኩሬው ዙሪያ ፣ ከመንደሩ ባሻገር አፋፋን ይዞ ፣ ታቸን ፣ በየመስኮቹ . . . በሁሉም ሥፍራ የአዕዋፍ ዜማ ይሰማል ። በየጣልቃው ግን የዋኔ ድምፅ ለብቻው ይለያል ። ዋኔዋ የአንድ የሆነ ሰው ዕድሜ የምትቆጥር ትመስላለች ። ግን ወዲያው ቁጥሩ ይጠፋትና እንደገና መቁጠር ትጀምራለች ። በኩሬው ውስጥ የሚተራመሱት ዕንቁራራቶች በሻከረ ድምፅ እርስ በርስ ይጠራራሉ ። አገሩ በሙሉ ድምፅ ብቻ ነው ። እነዚህ ፍጥረታት በጎብረት የሚጮሁና የሚዘምሩት ያለ ምክንያት እንዳልሆነ

ሁኔታቸው ያሳስባል ። ምክንያታቸው በዚህ የፀደይ ምሽት ማንም እንዳይተኛና እንዳያንቀላፋ ለማድረግ ዕንቁራሪ ቶቹ ሳይቀሩ ያሳለፉት የጋራ ውሳኔ ይመስላል ሕይወትን የምንኖራት አንድ ጊዜ ብቻ ነውና ሁሉም ፍጡር እያንዳንዱን ቅጽበት በደስታ እንዲያሳልፋት ፣ እንዲጠቀምባት ፣ እንዲንከባከባት ለማንቃት የታደሙ . . . ቃል የገቡ ይመስላሉ ።

በከዋክብት በተንቆጠቆጠው ሰማይ ላይ ብርማ ቀለም ያላት ፍብ ጨረቃ ፈገግ ብላለች ። ሊፓ ፣ ኩሬው አጠገብ ለምን ያህል ጊዜ እንደ ተቀመጠች አልታወቃትም ። ሙብራቶቹ ሁሉ ጨላልመዋል ። ክፋኛ ቢደክማትም አክሌየሾ ለመድረስ የሚቀራት መንገድ የዋዛ አለመሆኑን ታውቃለች ። የምትጓዘው በትክክለኛው መንገድ ይሁን በተሳሳተ አቅጣጫ ለማረጋገጥ አልተጨነቀችም ። ብቻ እንዳገኘች ወደፊት መራመድ ጀመረች ። የጨረቃዋ ብርሃን አንዴ ከፊት ለፊት ይተከላል ። አንዴ ከበስተኋላዋ ይቀራል ። ዋኔዎቹ ደግሞ ምሽቱ በገፋ ቁጥር እየጉረነነ በሌደው ደምግቸው ሲሙሁ ‘ መንገዱን ስተሻል! መንገዱን ስተሻል!’ እያሉ የሚያሾፉባት ይመስላል ። ሊፓ ፣ በፍጥነት ተፍ ተፍ እያለች ስትራመድ ፣ ሻሹዋ ከጠጉርዋ ላይ ተንሸራቶ ወደቀ ። ወደ ሰማይ ቀና ብላ በአትኩሮት ተመለከተች ። የልጇዋ እርም ታህል ነፍስ የት እንዳለች ለማወቅ በአእምሮዋ ጥያቄ መመላለስ የጀመረው ያኔ ነበር ። ትናንት እየሣቀ ያጫውታት የነበረ ዛሬ እንደባዳ ዝም ያላት የልጅዋ ነፍስ ይከተላት ይሆን? ወይስ እናቱን አርግፍ አድርጎ ረስቶ እዚያ ላይ ፣ ሰማይ ጥግ በከዋክብቱ አጠገብ ይንሳፈራል?

ለመሆኑ ግን ፣ በጨለማና በአውላላ ሚዳ መዋጥ ምንኛ ብቸኝነትን ያከብደዋል ። በተለይ ደግሞ የደስታ ማሳሌት

በደመቀበት ተቀላቅሎ ለራስ መዘመር ፣ ተሳታፊ መሆን ሳይቻል ሲቀር ፣ የማያቋርጥ ፈንጠዘያ በደራበት ሠርጎ ለራስ መደሰት ፣ ከሌላው መቋደስ አዳጋች ሲሆን ፣ እውን ብቸኝነት እንደ ምን አድርጎ እንደ ጥንብ ይከብዳል ። ይብሱን ደግሞ ለሰዎች ሞትና ሕይወት ፣ ለክረምትና በጋው ፈረቃ አቻ የሌላት ጨረቃ ብቸኛ ሆና ብቸኛን ሰው ቁልቁል ስታስተውል ማየት ፣ ብቸኝነትን እንደምን ኃይልና ግዙፍ ያደርገዋል? በተለይ ልቦና በጎዘን ለበቅ ሾጥ ተደርጎ ፣ ጎዘንና እህህን አቁሮ በያዘ ጊዜ ብቸኝነት ከተደመረ ከሁሉም የከፋ ጫና የሚሆን እሱ ነው ። ሊፓ ፣ በዚያ ምሽት ከእናቷ ወይም ከጉጠት አለያም ከወጥ ቤት ሠራተኛዋ ብቻ ከማንም ይሁን ከማን ፣ ከአንድ ሰው ጋር ብትሆን እንደምን ደስ ባላት ነበር ። ወይም በተጽናናች ።

ድንገት በጨለማው ውስጥ የአንድ ሰው ድምፅ ቁልጭ ብሎ ተሰማት ። “አኮ በል ሻሪላ ተነሣና ፈረሶቹን ለጉም” አለ ድምፁ ። ባሻገር ጥቂት ርምጃዎች ራቅ ብሎ መንገዱ ጠርዝ ላይ አንድ ትንሽ ደመራ በእሳት ተያይዞ ይንቀለቀላል ። ቀስ በቀስ እሳቱ እየጠፋ የሚታየው ፍጡ ብቻ ሆነ ። ፈረሶች ምናምን ሲጉረዳደሙ ይሰማል ። በጨለማው ውስጥ የሁለት ጋሪዎች ቅርጽ ተለይቶ ይታወቃል ። አንደኛው ላይ በርሚል ፣ ሌላኛው - እነስ ያለው - ላይ ደግሞ ጆንያዎች ተጭነዋል ። ሁለት ሰዎችም ይታያሉ ። አንደኛው ፣ ወደ ጋሪዎቹ አግጣጫ ፈረስ ይጉትታል ። ሌላው እጆቹን ወደ ኋላ አግምሮ እተንደረከከው ፍም ሬት ለፊት ያለንቅስቃሴ ተገትሯል ። ጋሪዎቹ አጠገብ አንድ ውሻ ያላገዘናል ። ፈረሱን የሚገቡትተው ሰው ቆም አለና ።

“በመንገዱ በኩል ሰው እየመጣ ይመስለኛል” አለ ።

“ ዝም በል ሻሪክ!” ሌላው ውሻውን ተቆጣው ።

ሁለተኛው ተናጋሪ ሽማግሌ መሆኑ ከድምፁ በግልጽ ያሰ ታውቃል ። ሊፓ ቆም ብላ ፡

“እግዚር ከናንተ ጋር ይሁን” አለች ። ሽማግሌው ተጠጋች ። ለጥቂት ደቂቃዎች በዝምታ ከቆየ በኋላ ፡

“እንደምን አመሸሽ” አለ ።

“ውሻው ይናከስ ይሆን አባቲ?”

“የለም አይናከስም ፤ ማለፍ ትችላለሽ ።”

“ሆስፒታል ቆይቼ ነው የምመጣው” አለች ሊፓ ፡ ለጥቂት ጊዜ ዝም ብላ ከቆየች በኋላ ። “ልጄ እዚያው ስለ ሞተብኝ ፣ አስከሬኑን ወደ ቤት እየወሰድኩ ነው ።”

ሽማግሌው በንግግሯ በመደናገጡ ካጠገቧ ፈንጠር አለና ፡

“መበርታት ነው እንግዲህ የኔ ልጅ ፤ መቼም የእ ግዜርን ፈቃድ መቀበል እንጂ ሌላ ምን ያደርጓል” አለ በተቻኮለ አነጋገር ። ወዲያው ቀጠለና ፡ “በል እንጂ አንተ! ፈጠን ማለት አትችልም?” በማለት አብርቶ ያለውን ሰው ጮኸበት ።

“የጋራውን አግድሞሽ የሚያገናኘው ቅስት እዚህ የለም ። ላገኘው አልቻልኩም” አለ ሁለተኛው ሰው ። በዕድሜው ወጣት ነው ።

“አይ ቫቪላ እርባና ቢስ ፍጡር ነህ” አለው ።

ሽማግሌው አንድ ቅንጣት ፍም አነሣና እፍፍፍ ሲለው አፍንጫውና ዐይኖቹ ላይ ቀይ ብርሃን ፈካ ። ጠፋ የተባለውም ቅስት ከተገኘ በኋላ ፡ ሽማግሌው ከሰሉን በእጁ እንደ ያዘ ወደ ሊፓ ተጠግቶ ያስተውላት ጀመር ። በዐይኖቹ ርኅራኄና ደግነት ይነበባሉ ።

“መቼም የናት ሆድ ነውና ትንሽ ይከብዳል ። እናት ልጅዋን ትወዳለች” አላት ። በከባዱ ተንፍሶ ራሱን ነቀ ነቀ ። ቫቪላ የሆነ ነገር እሳቱ ላይ ወረወረና በእግሩ እየ ረገጠ አጠፋው ። ወዲያው ሁሉም ነገር በጨለማ ተዋጠ ፤ ትርዒቱ ሁሉ ጠፋ ። የሚታይ ነገር ቢኖር በከዋክብት ያጌጠው ሰማይ ፣ የሚሰማ ነገር ቢኖር አንዱ አንዱን እን ቅልፍ እየነሣ እርስ በርስ የሚጫጫሁት አዕዋፍ ድምፅ ብቻ ነው ።

ከአንድ ወይ ሁለት ደቂቃ በሁዋላ ፣ የሁለቱ ጋሪዎችና የሽማግሌው ፣ እንዲሁም የባቢላ ጠቅላላ ቅርጽ እንደገና ደብዘዝ ብሎ መታየት ጀመረ ። ጋሪዎቹ እየተንሳጠጡና እየተንቋቋ ወደ መንገዱ ገቡ ።

“ቅዱሳን ናችሁ?” አለች ሊፓ ፡ ሽማግሌውን ።

“የለም የፊርሳኖቮ ነዋሪዎች ነን ።”

“ቅድም እንዲያ ትክ ብለው ባስተዋሉኝ ጊዜ ልቤ ትንሽ እርይ አለ ። መንፈሴ የተጸናና መሰለኝ ። እና ደግሞ ከእርስዎ ጋር ያለው ልጅ ዝምተኛ በመሆኑ ቅዱሳን ሳት ሆኑ አትቀሩም ብዬ አሰብሁ ።”

“ለመሆኑ ወደት ነው የምትሔጅ የኔ ልጅ? ሩቅ ነው?”

“አክሌየቮ ነው ።”

“እንግዲያውስ ጋሪው ላይ ተሳፈረና እስከ ኩዝሜ ንኩ እንሸንሻለን ። ከዚያ በኋላ ቀጥታውን ይዘሽ ትሔጃለሽ ። እኛ ወደ ግራ ነው የምንታጠፍ” አላት ሽማግሌው ።

ቫቪላ በርሚል በተጫነበት ጋሪ ላይ ሲሳፈር ሊፓና ሽማግሌው ደግሞ አነስተኛው ጋሪ ላይ ወጡ ። የቫቪላ ጋሪ ከፊት እየመራ በዝግታ መንገዳቸውን ቀጠሉ ።

“ ልጄ ቀኑን ሙሉ ሲሠቃይ ነው የዋለው ” አለች ሊፓ። “ አንዳች ነገር ሊነግረኝ ፈልጎ አልወጣልህ ያለው ይመስል፤ እነዚያን የምወዳቸው ዐይኖቹን እያንከራተተ ሲያየኝ ነበር ። የሰማየ ሰማያት ጌታ! ቅድስት ወላጁት አምላክ! ኅዘኔ ስለ በረታ መሬቱ ላይ ስፈጠፈጥ፣ አልጋውን አንቁ ስወድቅ ስነሣ ዋልሁ ። እንዲያው አባቴ እስቲ ይንገሩኝ ። ገና አንድ ፍሬ ጨቅላ ሕይወቴ ከማለፉ በፊት ለምን እንደዚህ ክፉኛ ይሠቃያል? ትልልቅ ሰዎች ሥቃይ ሲበዛባቸው ኃጢአታቸው ሥርየት ያገኛል ይባላል ። ታዲያ ምንም የማያውቅ ሕፃን በምን አበሳው እንዲያ ይሠቃያል ገለጻምን ? ”

“ ማን ያውቃል ብለሽ!” አላት ሽማግሌው ።

ለግማሽ ሰዓት ያህል በጸጥታ መንገዳቸውን ቀጠሉ።

“ የሁሉንም ነገር ሰበብና ምክንያት ማወቅ አዳጋች ነው ። ወፍ ሁለት እንጂ አራት ክንፍ የላትም ። ለምን ቢሉ ለመብረር ሁለቱ በቂ ስለሆነ ነው ። ልክ እንደዚሁ የሰው ልጅም ሁሉን ነገር እንዲያውቅ አልተፈቀደለትም ። ግማሹን ወይ ሩቡን ብቻ ነው ። ሰው የሚያውቀው በሕይወቱ ጉዞ ውስጥ ለመዝለቅ የሚያስችለውንና የሚያስፈልገውን ያህል ብቻ ነው ” አለ ሽማግሌው ።

“ በእግሬ ብሔድ ትንሽ ቀለል የሚለኝ ይመስለኛል አባቴ! ጋሪው በተንገጫገጫ ቁጥር ልቤም አብር እየተን ሰፈሰፈ አስቸገረኝ ” አላች ሊፓ ።

“ ግድ የለም ፤ ባለሽበት እርጊ!” አለና ሽማግሌው እያማተበ ያፋሽክ ጀመር ።

“ አይዞሽ ምንም አይል ” አላት በድጋሚ ። “ ኅዘንሽ ግማሽ ኅዘን ነው ። ሕይወት ረጅምና ሰፊ ስለ ሆነች ፣ ገና

ብዙ ክፉና ደግ ማየት አለ። አይ ትልቋ እናት ሩሲያ!” አለ በማጋነን አነጋገር ። የመንገዱን ግራና ቀኝ በጨለማው ውስጥ ለማየት እየሞከረ ። “ ይገርምሻል ልጄ! ሩሲያን ከዳር እስከ ዳር አዳርሻታለሁ ። በውስጧ ያለውን መታየት የሚገባውን ሁሉ አንድ ባንድ አይቼዋለሁ ልጄ! ገና ብዙ ክፉና ደግ ይመጣል ። ሳይቤሪያ ድረስ በእግሬ ተጉዣለሁ ። በአሙር ወንዝ ላይ ቀዝፊአለሁ ፤ የአልታይ ተራሮችን ወጥቻለሁ ። ሳይቤሪያ ላይ ተከዬ ጥቁሩን አፈር ወዜ ጨፍ እስቲል እያረሰኩ ኖራአለሁ ። ግን የናት ሩሲያ ናፍቆት አላስቀምጥ ስላለኝ ፣ ተመልሼ ወደ ቅውልድ መንደሬ መጣሁ ። ስንመለስም ያው እንዳካሒዳችን አብዛኛውን በእግር ነበር የተጓዝነው ። ታዲያ ትዝ የሚለኝ አንድ ወንዝ በጀልባ ስናቋርጥ የገጠመኝ ነው ። ከሰጅ ተገባቂያ ለሁ ፤ ልብሴ ሁሉ ላዬ ላይ አልቋል ፤ መጫሚያ የለኝም ፤ ለስንቅ የያዘሁት ትንሽ ቁራሽ ነበር ። እና አንድ አብርን በጀልባው የተሳፈረ ጨዋ መሳይ አዛውንት — ሞቶም እንደሁ ነፍሱን ይማረውና — በኅዘኔታ እያስተዋለኝ ። “ ዳቦህ ጥቁር ፣ ሕይወትህም ጥቁር!” ይለኝ ነበር ። ወደ አገሬ ስመለስ ቤትም ትዳርም አልነበረኝም ። ሚስቴን እዚያው ሳይቤሪያ ቀብሬ ነበር ። ስለዚህ ቀን ቀን ተቀጥሬ መሥራት ጀመርሁ ። እና ፣ ከዚያ በኋላ ብዙ ክፉና ደግ ነገሮች በሕይወቴ ውስጥ ተፈራርቀዋል ። ግን ፣ አየሽ ልጄ! አሁንም ቢሆን መሞት አልሻም ። ገና ሃያ ዓመታት ተጨማሪ ብኖር ደስ ይለኛል “ . . . ብቻ ያም ሆነ ይህ እናት ሩሲያ ትልቅ ናት!” አለ ሽማግሌው ። የመጨረሻውን ፀረፍተ ነገር እየደጋገመ ፣ ግራና ቀኝን በጨለማው ውስጥ በማስተዋልና አንዳንዴም ወደ ኋላ ገልመጥ እያለ ።

“ አባቴ!” አለች ሊፓ ። “ ለመሆኑ አንድ ሰው ከሞተ በኋላ ነፍሱ እስከ ሰንት ቀን ድረስ ነው በምድር ላይ የም ትቆየው? ”

“ማን ያውቃል ብለሽ ልጄ! እኔ መቼም እንዲህ ያለውን ነገር አላውቅም ። እስቲ ቆይ ቫሲላን እንጠይቀዋለን ። ተማሪ ስለሆነ እሱ አያጣውም ። መቼም ዛሬ ጊዜ እዚያ ተማሪ ቤታቸው ውስጥ የማያስተምሯቸው ነገር የለም ። ስማ ቫሲላ” አለ ሸማግሌው ።

“እ!”

“ስማ! አንድ ሰው ከሞተ በኋላ ፣ ነፍሱ ለስንት ቀን ነው መሬት ላይ ስትንከለወስ የምትቆየው?”

ቫሲላ መልስ ከመሰጠቱ በፊት ልጁን ሳበና ፈረሱን እንዲቆም አደረገው ።

“ለዘጠኝ ቀን ነው ። ግን አጎቱ ኪሪላ የሞቱ ጊዜ ነፍሳቸው በኛ ጎጆ ውስጥ ዐሥራ ሦስት ቀን ሙሉ ቆይታለች አለ ።

“በምን ዐውቅህ?”

“ዐሥራ ሦስት ቀን ሙሉ ምድጃው ውስጥ የሚገኝ ጻጻ ድምፅ ነበር!”

“እ — እ — ደኅና ነው” አለ ሸማግሌው ። ቫሲላ የተናገረውን አንዱም አምኖ እንዳልተቀበለው ካነጋገሩ ያስታውቃል ።

ኩዝሜንኪ አጠገብ ሲደርሱ ፣ ጋሪዎቹ ግራቸውን በመያዝ ወደ አውራ ጎዳናው ገቡ ። ሊፓም ከጋሪው ወርዳ ጉዞዋን በእግሯ ቀጠለች ። ንጋት እየተቃረበ ነበር ። ወደ ሸለቆው የተደፋውን ቁልቁለት መውረድ ስትጀምር ቤተክርስቲያኑና የመንደሩ ጎጆዎች በሙሉ በጭጋግ ተውጠው አየቻቸው ። ብርዱ አጥንት ይሰብራል ። አንዲት ዋኔ አሁንም በሩቁ የምትጣራ መሰሉ ተሰማት ።

ሊፓ ፣ ቤቷ ስትደርስ ከብዳች ገና ከበረት አልፎ ጡም ነበር ። ሰው ሁሉ እንደ ተኛ ነው ። በረንዳው ላይ ኩርኖት ብላ መጠበቅ ጀመረች ። በቅድሚያ ሸማግሌው ነበር ብቅ ያለው ፣ ገና ሲያያት የሆነውን ነገር ሁሉ በግልጽ ተረዳው ። ለጥቂት ጊዜ ያህል ቃል መተንፈስ ተሰጥት በቆመበት ሲያገመተምት ቆየ ። በመጨረሻው ፡

“አይ ሊፓ! የልጅ ልጄን በደንብ መጠበቅ እንኳን አቃተሽ!” አላት ።

ቫርቫራ ተቀስቅሳ ተነሣች ። እጆቿን እያወናጨፈች ስታለቅስ ከቆየች በኋላ ፣ የሕፃኑን አስከሬን በማጣጠብና በመገነዘብ ለቀብር ማዘጋጀት ጀመረች ። “እኔን ዐፈር ይብላኝ! እንዴት ያለ ወርቅ ልጅ ነበር...” ትላለች ቫርቫራ ዐሥር ጊዜ ። “አንድ ልጅ በጥንቃቄ መያዝ ትልቅ ነገር ሆኖ ለዚህ አበቃሽው ። እንከፍ!” ትላለች ።

የዚያኑ ዕለት ረፋዱ ላይና እንደ ገናም ወደ ማታ ለኒ ኪፎር ሙሉ ፍትሐት ተደረገለት ። በማግሥቱ የቅብሩ ሥርዓት ተረጸመ ። ከቀብር መልስ ቀሳውስቱና ለቀስተኞቹ በተዘጋጀው ድግስ ላይ ይረባረቡ ገቡ ። ከዳር ሆኖ አበላላቸውን ለታዘበ እህል ከቀመሱ ብዙ ቀናት ያለፋቸው ይመስሉ ነበር ። ሊፓ ስታልፍ የተመለከተ አንድ ቄስ በሹካ ወግቶ ያነሣውን ከኮምጣጤ ጋር የተዘጋጀ እንጉዳይ ወደ አፋ እያስጠጋ ፡

“እንግዲህ ጎዘኑን በልክ ማረግ ነው ። ይበቃል ። የግዘር መንግሥት እንዲህ ነው” አላት ።

ሰው ሁሉ ከሔደ ነበር ኒኪፎር በአጠገቧ እንደሌለና እስከ ወዲያኛውም እንደ ማይኖር ሊፓ ያረጋገጠችው ። የልጅዋ ነገር ማክተሙን በደንብ ስትረዳው ምርር ብላ አለ

ቀሰች = ወደ የትኛው ክፍል ገብታ ማልቀስ እንደምትችልም አታውቀውም። ልጅዋ ከሞተ በኋላ በዚያ ቤት ውስጥ ሥፍራ እንደሌላትና እንደማትፈለግ ተገንዝባለች። በዚያ ቤት ውስጥ የምትሠራው ሥራ አልነበራትም። ምንም የቀራት ነገር የለም። በዚያ ቤት የማትፈለግ መሆኗም ግልጽ ሆኖላታል። የጬቱ ሰው በመላ ስለርሷ ያለው አስተያየትና ስሜትም ከዚህ ያልተለየ መሆኑን ተረድታለች። ከዚህ ሁሉ ጋር ተዳምሮ ብሶቷ እየከፋ፣ ልቅሶዋ እየበረታ ሔደ።

“እኮ አሁን እዚህ የምታሳዝኝብኝ ምን ለሁን ነው! እባክሽ ዝም በይ!” አለችት አክሲዲያ፡ በሩላይ ብቅ ብላ በጩኸት። ስለሕፃኑ ቀብር ስትል አዲስ ልብስ ለብላ ፈቷ ላይ ፓውደር ነስንሳለች።

ሊፓ፣ ልቅሶዋን ለማቆም ብትሞክርም አልሆን አላት። ይበልጥ በገንነ ደምፅ መጮህ ማልቀሷን ቀጠለች።

“ትሰሚኛለሽ? አትሰሚኝም!” አለች አክሲዲያ። “ለማን የምናገር መሰለሽ? . . . እንዲያውም ከዚህ ሥፍራ ውጪ ነው የምለው! ከአሁን በኋላ እዚህ አካባቢ ዐይንሽን እንዳላየው! መጥፎ ፈልፈላ!” አለች፡ በንዴት መራቱን እየደቃች።

“ረጋ በይ አክሲዲያ ልጄ! እስቲ አንዴ ታገሽ! . . . መቼም ማልቀስ የተፈጥሮ ደንብ ነው. . . ልጅዋ ነው የሞተው. . .” አለ ሽማግሌው።

“ተፈጥሮ! ተፈጥሮ!” አለች አክሲዲያ፡ ቃሉን በለበጣ መንፈስ እየደጋገመች። “በጄ የዛሬን እዚህ ማደር ትችላለች። ነገ ግን ወፍ ሳይንጫጫ ይህን ቤት መልቀቅ አለባት. . . ሀ-ሀ ደግሞ ተፈጥሮ!” አለች አክሲዲያ

ቃሉን እየደጋገመችና በረጅሙ እየማቀች። በዚያው ወደ ሱቁ ሔደች።

ሊፓም በማግሥቱ ማለዳ ወደ ቱርጉያሾ እናቷ ዘንድ ተመለሰች።

ሦስት ዓመታት ዐለፉ። የሱቁ ጣሪያና ከብረት የተሠሩት በሮች አዲስ ቀለም ተቀብተው ያንጸባርቃሉ። ዐይን የሚማርኩ የፈኩ አበቦች እንደ ቀድሞው በመስኮት መቃን ላይ ተቀምጠዋል። ከሦስት ዓመታት በፊት ቤተሰቡን ያጋጠመው ነገር በሙሉ ፈጽሞ ተረስቷል።

አሁን ሽማግሌው ግሪጎሪ ፔትሮቪች፣ ላይ ላዩን የቤት ንብረቱ ሁሉ ባለቤት ነው ተብሎ ይገመት እንጂ ማናቸውም ነገር በአክሲዲያ እጅ ገብቷል። አስፈላጊውን ነገር የምትገዛም የምትሸጥ እሷ ናት። ያለሷ ፈቃድና ስምምነት አንዲት ርምጃ መንቀሳቀስ አይቻልም። ፈላጭ ቆራጭ ሆናለች። የጡብ ማምረቻው ድርጅት ሥራውን በሚገባ ማከናወን ቀጥሏል። በተለይ ደግሞ ለባቡር ጣቢያው በርካታ ጡብ የሚፈለግ በመሆኑ፣ ቀድሞ ሐያ ሩብል የነበረው የአንድ ሺህ ጡብ ዋጋ ወደ ሐያ አራት ሩብል ከፍ ብሏል። በቀን ሐያ አምስት ከፔክ የገልበት ዋጋ የሚከፈላቸው ሴቶችና ልጃገረዶች ጡቦችን በጋሪና በትልልቅ መኪኖች እየጫኑ ወደ ጣቢያው ያግዛሉ።

አክሲዲያ ከሀሪሚን ቤተሰብ ጋር ሽርክና ገብታ፣ የጥጥ መዳመጫውም፡ “ሀሪሚን ትንሹና ኩባንያው” እየተባለ መጠራት ጀምሯል። ጣቢያው አጠገብ አንድ የመጠጥ

ቤት በመክራታቸው የዚያ ወድ አኩርድየን ድምፅ የሚሰማው እንደ ቀድሞው ከመኖሪያቸው ቅጥር ግቢ ሳይሆን ከመጠጥ ቤቱ ሆኗል ። የሀሪሚን ትንሹ ቤተሰብ ለደንቆሮው የአክሲኒያ ባል የወርቅ ሰዓት ገደ በረከት ስለ ሰጠው ስቲፋን አሁንም አሁንም ከኪሱ እያወጣ ወደ ጆሮው በማስጠጋት ድምፁን ለማዳመጥ ይሞክራል ።

አክሲኒያ ኃይል እያገኘች መሔደን የመንደሩ ሰዎች በፍርሃት ስሜት ያወራሉ ። ውበቷ ደምቆና ደስ ብሏት ያ ገራገር ፈገግታዋ በከናፍሯ ላይ እየታየ ፣ በጠዋት ተነሥታ ወደ ጠብ ማምረቻው በጋሪዋ ስትጓዝም ሆነ በሥራው ቦታ ተገኝታ ልዩ ልዩ ትእዛዞችን ስትሰጥ ፣ የሚወራለት ኃይልነቷ በርግጥ በጣም ጉልቶ ይታያል ። በቤት ውስጥ ፣ በፋብሪካውና በመንደሩ ሳይቀር ሁሉም ይፈራታል። ገንዘብ ያለው ደግሞ ፣ በሌላ መንፈስ ይፈልጋታል። ለወዳጅነት ለፍቅር ይከጅላታል ። አክሲኒያ በዚህም በኩል ሰነፍ አልነበረችም ።

ሽማግሌው ግሪጉሪ ፔትሮቪች በንግድ ሥራ ጣልቃ መግባቱን እርግፍ አድርጎ ትቶታል ። የሐሴቱን ገንዘብ ከእውነተኛው መለየት ስለ ተሳነውም ገንዘብ የሚባል በእጁ እንዳይነካ ተደርጓል ። ይህ ደክመቱ እንዳይታወቅበት በመፍራት ስለ ጉዳዩ ለማንም ትንፍሽ አይልም ። ዝንጉነቱም ከቀን ወደ ቀን እየባሰበት ሔደ ። ቤተሰቦቹ አውቀው ምግቡን ካልሰጡት ጠይቆ መመገቡን ካቆመ ቆየ ። ቤተሰቡም እርሱ በሌለበት መመገቡን ስለ ለመደው የቀድሞው አባ ወራ ቁርስ ራት ፣ ምሳውን በላ ነገልበላ ብሎ የሚጨነቅ አልነበረም ። ቫርቫራ ብቻ አንዳንዴ ፡

“ ትናንትም እንደ ልማዳቸው ራታቸውን ሳይበሉ ነው የተኙት ” ከማለቷ በስተቀር ነገሪ የሚለው የለም ።

እሷም ብትሆን የአፍ ዐመል ሆኖባት እንጂ ። በረም ። ከረምት ከበጋ ሳይል ጠጉር ያለው ወፍሪያ ። ለብሶ መዞር ነው ሥራው ። በበጋዎቹ ሞቃት ቀኖች በስተቀር ቤት ውስጥ ዐርፎ ይቀመጣል ግለት ሐሰት የጠጉራም ኮቲን ኮሌታ ወደ ላይ ይቀለብሰና የመንገድ መንገዶች አንድ ባንድ ሲያዳርስ ይውላል ። ወይም ወደ ባቡር ጣቢያው የሚወስደውን ጉዳና ይዞ ያለ መድረግ ፣ ያለ ዓላማ ይጓዛል። አንዳንድ ቀን ደግሞ ፣ ከጧት እስከ ግታ ያለውን ጊዜ ቤተ ክርስቲያኑ ደጃፍ ላይ በሚገኝ አግዳሚ ወንበር ላይ ተጉልቶ ያሳልፈዋል ። ያላንዳች እንቅስቃሴ ሐውልት መስሎ ቁጭ ይላል ። በአጠገቡ የሚያልፉ ፣ የሚያገድሙት ሁሉ ሰላምታ ያቅርቡለት እንጂ አጻፋውን አይመልስላቸውም ። አሁንም ልክ እንደ ዱሮው ለገበሬዎች ያለውን ቅት አልለቀቀውም ። ሰዎች ሲያነጋግሩት እጥር ምጥን ያሉ ትክክለኛ መልሶችን በጨዋ ደንብ ይሰጣል ።

ምራቱ በቤቱ ውስጥ ያለውን ሥልጣን ስለ ገፈፈች ውና ምግቡንም እንደ ልብ ስለማትሰጠው ፣ ዐልፎ ዐልፎ የሚያገኘውን ምጽዋት ብቻ ቀምሶ እንደሚያደር መን ደረተኛው ማውጋት ከጀመረ ውሎ አደረ ። ወሬው ብዙ ዎቹን አስደሰታቸው ። ያዘኑለትም ነበሩ ።

ቫርቫራ ከቀድሞው ይበልጥ እየወፈረችና እያማረባት ሔደ ። ችሮታና ምጽዋት የመስጠት ተግባሯን የቀጠለች ቢሆንም ፣ የአክሲኒያ ተቃውሞ አልገጠማትም ። አሁንም እንደ ቀድሞው የበጋው ወቅት በመጣ ቁጥር በጣም ብዙ መርመላት ይዘጋጃል ። ግን በልተው ሳይጨርሱት የተክታዩ ዓመት ፍሬዎች ይጉመራሉ ። የተዘጋጀው መርመላት የሚበላው አጥቶ ፣ ወደ ስኳርነትና ከረሜላነት ሲለወጥ በምታይ ጊዜ ቫርቫራ ገዘን ያደርባታል ።

የቤተሆን የውጪውም ሰው እስረኛው አኒሲምን በጭራሽ ረሳው ። አንድ ጊዜ በትልቅ ወረቀት ላይ በግጥም የጻፈው መልዕክት ለቤተሰቡ ደረሰ ። የአጻጻፉ ስልት እንደ ቀድሞው የአቤተታ ዐይነት ሲሆን፣ የተጻፈውም በዚያው በሚያውቁት ቆሎ የመሰለ የእጅ ጽሑፍ ነበር ። ጓደኛዬ ነው እያለ ሲያወራለት የነበረው ሳሞሮዶቭ አብሮት በእስር ላይ ለመሆኑ የእጅ ጽሕፈቱ ማስረጃ ሆነላቸው ። በግጥሙ መጨረሻ ላይ ፈጽሞ በማይነበብ አስቀያሚ አጻጻፍ፡ “እዚህ ባለሁበት ሥፍራ ሁልጊዜ በሽተኛ ነኝ ። ደስታ የለኝም ። በክርስቶስ ይሁንባችሁና እባካችሁ ርዳኝ!” የሚሉ ቃላት ተሞክሮ ጠራቀዋል ።

አንድ ዐሐይማ የበልግ ቀን ከቀትር በኋላ፣ ሽማግሌው ግሪጎሪ ፔትሮቪች ቤተክርስቲያኑ ዋና በር አጠገብ በሚገኘው አግዳሚ ላይ ቁጭ ብሏል ። የጠጉራም ኮቱ ኮሌታ አንገትዬ እንደ ተለመደው ተቀልብሶ ኮፍያ በማድረግ፣ የሚታይ ነገር ቢኖር የአፍንጫው ጫፍና የኮፍያው ቁንጮ ብቻ ነበር ። በረጅሙ አግዳሚ ሌላ ጠርዝ ላይ አናጠው የሌላሮቸና ወደ ሰባ ዓመት በመጠጋቱ ጥርሱ ሁሉ ረገፎ ድዱ ብቻ የቀረው የትምህርት ቤቱ ዘበኛ ያኩሽ ጎን ለጎን ተቀምጠዋል ። ጉጠትና ዘበኛው የሞቀ ወሬ ይዘዋል ።

“ልጆች፣ አረጋውያን ዘመዶቻቸውን መርዳት፣ መጠር አለባቸው . . . ‘አክብር አባክ ወእመከ!’ አለ ያኩሽ ኮስተር ጌሎ ። ግን ያቺ ከይሲ የገዛ አማቷን ከሠራው ቤት አስወጥታ አንፈራጣቦታለች ። እሷ ጠግባ ስታድር ሽማግሌው ግን የሚልስ የሚቀምሰው የለውም ። ምግብ ባፉ ከዞረ ሦስት ቀኑ ነው” አለ የትምህርት ቤቱ ዘበኛ ።

“ሦስት ቀን!” የጉጠት ንግግር በማዳነቅ ዐይነት ነበር ።

“እንግዲያስ! አታየውም ። አንዲት ቃል እንኳን አይተነፍስክም! ብቻ እንዲሁ ተለጉሞ ተገብላል ። ስለ ደክመው ነው መሰል መናገርም አልቻለ ። ግን እኮ ለምንድን ነው ዝም ያላት? መከሰስ ነበረበት ። ፍርድ ቤት ብትቀርብ ከጎደ ታገኘው ነበር” አለ ያኩሽ ።

“ምን ነው ከፍርድ ቤት የምታገኘው?” ጉጠት የዘበኛውን ንግግር በጥምና ባለመከታተሉ፣ ጥያቄው እንደ ነገሩ ነበር ።

“ምንድነው ያልከው?”

“ግን እኮ እስከዚህም መጥፎ ሴት አይደለችም ። ስትሠራ መቼም ከልቧ ነው። ኃይለኛ ሠራተኛ ነች ። ታዲያ ምን ፋይዳ አለው፣ ሴቶች ደግሞ እንዲያ ካላደረጉ አይሆን ላቸውም ። ትንሽ ሽር ካልደባለቁባት . . . ማለቱ . . . እ” አለና ጉጠት አንጠልጥሎ ተወው ።

“ላቡን ጠብ አድርጎ ከሠራው ቤት ማስወጣት ግን አይቻልም” አለ ያኩሽ፣ በብስጭት አነጋገር ። “ሰዎችን ማባረር ስትፈልግ ቤት ሠርተህ ነው . . . በሰው ንብረት አይደለም ። ሽረ ለመሆኑ እሷ ማነኛ ባይ ናት? ተባይ!” አለ ዘበኛው እየተወራጩ ።

ሽማግሌው ግሪጎሪ ፔትሮቪች ንቅንቅ ላይል ያዳም ጣቸዋል ።

“ቤቱ ያንተ ሆነ የሌላ ሰው፣ ምን ለውጥ ያመጣል ። እስከ ሞቀህና ሴቶች ንትርክ እስካልፈጠሩ ድረስ ሁሉም ያው ነው . . .” አለ ጉጠት እየሣቀ ።

“ያ ደንቆሮ ባሏም ቢሆን፣ እዚህ ግዳ የማይባል ደደብ ነው” ያኩሽ የጀመረውን ንግግር ቀጠለ ። ጉጠት፣ የሚቀ

ባጥረውን ከቁም ነገር ሳይጥቅር “የለያለት፣ የነጠረ፣ ሳውነት ተኛው ደደብ ነው። አንጉሉም ከዝይ አንጉሉ የማይሻል አንኮላ . . . እንዲያው ለመሆኑ፣ ነገር ይገባው ይሆን? ዝይ ራሱን በዳላ ቢመታ እንኳን ምን ነገር ይገባል? እሱም እንዲሁ ነው — ደደብ!” አለ።

ጉጠት፣ ወደ ቤቱ ለመሔድ ተነሣ። የኩባኝም ከተቀመጠበት ብድግ ብሎ በአንድነት ጉዞአቸውን ቀጠሉ፤ እያወሩ፣ እያወጉ፣ ጓደኞቹ ሃምሳ ርምጃ ያህል ራቅ እንዳሉ፣ ሽማግሌው ግሪጎሪ ፔትሮቪችም ከተቀመጠበት ተነሥቶ ተከተላቸው። በበረዶ ላይ እንደሚሔድ ሰው ርምጃዎቹ የጥርጣሬ ዐይነት ነበሩ።

የአክሌየቮ መንደር በምሽቱ ደብዳቤ ብርሃን ውስጥ መስረግ ጀምረዋል። የፀሐይዋ ብርሃን፣ የጸገጉን ወገብ ይዞ እንደ እባብ እየተጠማዘዘ ወደ አፋፍ በሚወጣው መንገድ አናት ላይ ብቻ ዐርፏል። በፅንጉዳይ የተሞሉ ቅርጫቶች ተሸክመው ከጢሻዎቹ አካባቢ ወደ የቤታቸው በሚያዘግሙ ዕድሜያቸው የገፋ ሴቶች ዙሪያ ትንንሽ ልጆች ይገረገላሉ። ወጣትና አሮጊት ሴቶች በመኪኖች ላይ ጡቦችን ሲጭኑ ከሞሉበት የባቡር ጣቢያ ወደየቤታቸው መመለስ ጀምረዋል። አፍንጫዎቻቸውና ጉንጮቻቸው በጡቡ ቀይ አባራ ተልኮስኩሰው እየዘፈኑ መንገዱን ይነኩታል። እንደ ዋሽንት በሚሰረቀረቅ ድምፅ እያቀነቀነች ከፊት ለፊት ሆና የሠራተኞቹን ሠልፍ የምትመራው ሊፓናት፣ ፅሁፍ ተገባዩ ዕረፍት በመተካቱ ደስ ያላት ትመስላለች። እናቷ ፕራስኩቫያም የተጠቀለለ ነገር ይዞ እንደ ልማዷ ቁና ቁና እየተነፈሰች ከሌሎቹ ሴቶች ጋር ታዘግግለች።

“እንደምን አመሹ አሊያ ማካሪች!” አለች ሊፓ፣ ከጉጠት ጋር ስትገናኝ።

“እንዴት አመሸሽ ሊፓዬ!” አለ በደስታ። ስና ሞቅ ባለ ሁኔታ፣ ደግሞ አንድ ሁለት ያልተሰጡትን በፈዘና በፍቅር መልክ ወርወር አደረገ።

ጉጠትና ያኩቫ እያወሩ መንገዳቸውን ቀጠሉ። ግራቸው ለሁሉም ሰው ይሰማል። ብዙም ሳይቆይ ሴቶቹ ከግሪጎሪ ፔትሮቪች ጋር ፊት ለፊት ግጥም አሉ። ደንገተኛ ጸጥታ በአካባቢው ሰፊ ነፃነት ሁሉም ነገር ጭጭ እርጭ አለ። ሊፓና እናቷ ከሴቶቹ ጋላ ስለ ነበሩ፣ በመጀመሪያ አላየችም። አጠገባቸው ሲደርስ ግን፣ ሊፓ ወገግ እስኪሰበር ለጥ ብላ እጅ ነሣችና።

“እንደምን አመሹ፣ ግሪጎሪ ፔትሮቪች!” አለች።

እናት የሞም እጅ ነሣች። ሽማግሌው ባለበት ቀጥብሎ በመቆም፣ እናትና ልጅን በጸጥታ ትክ ብሎ ያስተውላቸው ጀመር። ደንገት ከንፈሮቹ ተንቀጠቀጠና እንባው ባይኖሩ ተንቸረረፈ። እናቷ ከያዘችው ጥቅል ውስጥ ሊፓ ትንሽ የምግብ ቁራሽ አወጣችና ለሽማግሌው በትሕትና ሰጠችው። ግሪጎሪ ፔትሮቪች ሳያንገራግር ተቀብሎ ሙብ ላት ጀመረ።

ፀሐይዋ ሙሉ በሙሉ ጠለቀች። በመንገዱ አገት ላይ የነበረውም ብርሃን ጠፋ። እየጨለመ፣ አየሩም እየበረደ ሔደ። ሊፓና ፕራስኩቫያም በጸጥታ መንገዳቸውን ቀጠሉ — አሁንም አሁንም ደጋግመው እያማተቡ።

1900 ዓ. ም. 1975 ዓ. ም.